

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUNN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **29**

DEN 20 JULI 1924

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR:
EBBA THEORIN

Badortsnummer

*Vid stranden,
när julisolen
stejer.*

K R Ö N I K A

— som handlar en liten smula om badorter.

I MIN BARNDOM, BRUKAR GAMMALT folk säga, fanns det varken badorter eller sommarnöjen men jag lever ändå och är frisk som en nötkärna. Nåja i vår barndom fanns varken telefon eller biler men vi klaga inte över dem i alla fall. Badorten är en utmärkt uppfinning och när engång framtidsstaten förverkligas — som den naturligtvis blir för våra barn skola väl ha något att trassla med — hoppas jag att varenda kotte i tur och ordning paketeras och numreras och skickas ut till någon bergsskrevna vid saltsjön. Det är nämligen för trångt nu på Humlegårdssofforna av folk som sitter där och trånar efter större vatten än spilkumen utanför K. Biblioteket.

Isynnerhet skulle man exporteras till västkusten. Den som aldrig har sett en manet vet egentligen inte vad vatten vill säga. Visserligen är det frågan om vi små vardagsmänniskor tåla vid att plötsligt ställas inför oceanens rymdlösa majestät. Men lyckligtvis ser inte folk mer än de orka. Somliga människor varsebli inte ett dugg av naturens prakt och skönhet. Ställer man dem inför Niagara säga de: »usch så obehävt de måtte ha det med båtar här!» Men alldeles opåverkade bli de nog inte ändå. Dessa stockblinda kunna ge till små utrop »oh så förtjusande», »ack så bedärande» och märkvärdigt nog ibland på alldeles rätt ställe. Jag vet inte hur det går till. De måtte se genom porerna.

Längst ut i västerhavet där man kan ropa till svensk-amerikanerna om man har tillräckligt goda lungor ligger Käringön som ett bastant stenkummel. Den har varken bilvägar eller andra moderna bekvämligheter men den har badklippor släta och svarta som griffeltavlor på vilka hälsans evangelium står skrivet med stora bokstäver för dem som ligga där och bryna sig mellan de salta doppen. Hit söker sig folk som varken vill jazza eller ställa till basarer utan älska vila och ensamhet, d. v. s. ett glas punsch och en bridge på maten. När havet ligger som en spegel så blank att änglarna kunna justera sina vingar i den far man ut för att avlura djupen deras förråd av vitling och makrill men blir kanske själv lurad av den lömska Ran som sätter igång rutchbanor värre än Wembleys. Blir man då blek om nosen ler båtöraren i mjugg åt landkrabban som lever i trög trygghet utan att nånsin kittlas av spänningen i boxningskampen med elementen. Vid den här tiden äro de dock rätt beskedliga och båten glider i vikarna där räkor kunna fångas i hand och maneterna hänga som kulörta lyktor. Från långturererna komma fiskarna hem med näten behängda med underliga djur såsom rockor och småhaj. Hitta de däribland en glupsk krabba händer det att de bryta av klorna och slänga ut den igen att ömkligen svälta ihjäl under Tantali kval. Det är den grymma hämden för många rofferier. Man blir hård i skalet på denna valplats där stormarna rasa och skären skulle kunna skil-dra dramer så hemska att små stadsfröknar finge frossbrytningar. Men vem tänker

på sånt i loja sommardagar när allt är dåsanande skönt och sjön ligger som en lekfullt lallande baby oskyldigt jollrande vid strand.

Sådant är det yttersta skäret, ett av Västkustens många bland den typen badorter. Geijerstam har odödliggjort den i en bok. I vår litteratur har badorten annars icke mycket utrymme. Topelius har skaldat om Marstrand men inte societetsdamernas, Fallström har besjungit havet vid Varberg men gäller det att skildra kurgästernas dag-sländeliv skall man ha en respektlös penna som Wilhelm von Braun.

Hit strömma de sköna, med hjärtan som brinna av aningens ljuva och mystiska brand. Här hoppas de alla en "vattuman" finna som önskar att knyta ett oslitligt band

sjunger han om det icke obekanta species älskogskranka mör som pläga slå ut i farlig närhet av societetsalongerna. Deras öde är dock icke det bästa ty

Vad fattas de sprättar, som yvas så friska i Simsonska lockar, dem modet befallt? Ett ord vill i örat jag läsaren visa: Det fattas dem pengar, det fattas dem allt.

Hit strömma de alla med kassor så tomma Och utbrunna hjärtan, mer tomma än de. Här hoppas de jämt att en ängel skall komma Och röra i vattnet och läkedom ge.

Tiderna förändras men inte alltid vi med dem. Flickorna skola nog i alla tider klaga att det nappar så skralt på Ungkarlsgrynnan.

Det fanns dock på en badort en med skaldefantasi begåvad man fastän han inte kunde skriva vers utan bara drömde om att flytta en yppig Söder hitupp i våra bergsskrevor. Hr. lagerchefen grinar nog upp sig när han ser Furusund överstrött av italienska namn som onekligen stöta öron, vana att smekas av så förtjusande namnskapelser som Augustenro och Annehill. Men tack vare juvelerare Hammer blev ändå Furusund någonting för sig med sina vägnamn, sina villor och det gamla museet i kvarnen som jag hoppas man inte varit nog obetänksam att ha bort. Det är angenämt med utpräglade personligheter, d. v. s. det är inte alltid så angenämt för dem själva. Gubben Hammer är egentligen en ganska tragisk man. Han hade hugstora drömmar men han var för stel i ryggen och hade kanske en otäck vana att kalla en dumbom för dumbom och inte hr. överkamrern eller något annat vackert. Hammer var en mycket otrevlig karl. Om vi skulle ta och resa hans byst!

Vid Furusund är knutet minnet av Strindberg som bodde där några somrar och alltså bör vara mogen för en bok »Strindberg sådan jag känt honom på Furusunds brygga». Det är märkligt vad denne s. k. enstöring drivit gäck med oss. Han som vi inbillade oss som Den Store Ensamme visar sig ha haft bekanta talrikare än en kaffejunta. Här stiger den ena efter den andra fram och ger klara oversägliga bevis för att de gått ut och in hos Strindberg som i en diversehandel. Jag skall minsann ge ut ett nytt betydande arbete om Strindberg. Anknytningarna till

den store mannen äro inte få. Dels har jag subskriberat på en (alldeles för dyr) Strindbergsupplaga hos Bonnier, dels har jag i min ägo inte mindre än fyra brev av författaren däri han ger synnerligen värdefulla upplysningar om sin strängt upptagna tid. Samtliga breven lyda nämligen så här: »Tack för förfrågan men jag har tyvärr inte tid att skriva en julberättelse». Denna enständiga vågran att leda tanken in på julens signade högtid med julefrid och julekorp och julepotatis är synnerligen signifikativ. Då därtill kommer att jag mött Strindberg i Kungsträdgården inte mindre än 1½ gång (sista gången vände han om när han fick se mig ty jag hade just bett om en midsommardikt) är ju tydligt att här föreligger en dossier som vissa memoarförfattare nog skulle slicka sig om mun efter.

Badorterna kring Stockholm äro förresten åtskilliga, somliga stela och tråkiga, andra pigga och rörliga som Vaxholm. Oldmamma bland dem är Dalarö och kommer man dit en sommarkväll märker man att det finns gudskelov kvar litet av ens barndoms Dalarö ty bland de många vackra sommarblommorna i olika åldrar på bryggan kan man upptäcka den gamla solida herrn med linneparaplyet och ett par tre fina gamla damer i vita tyllhattar och mantilj. Det är den gamla badortsgenerationen som troget bebor sina egna villor år från år som håller på traditionen och förargad fnyser åt nykomlingarnas vräkiga maner. Dalarö är förresten rätt gemytligt småborgerligt som de flesta av sina gelikar. Det finns noga taget bara en badort i kontinental stil och det är Falsterbo. Saltsjöbaden kunde ha blivit det och det var visst ursprungligen meningen att få dit ett kasino och annan världslighet. Istället blev det en kyrka. De som vilja roa sig få fara utomlands. Det behövs förtjänas pengar där också.

I senare tider ha barnen också fått egna badorter. Det finns dock läkare som inte äro vidare förtjusta i en sån masshopning av barn. Att låta ungdomen till långt in på nätterna befolka en dammig danssalong hör till de förströelser vilkas nytta förefaller mera omtvistlig. Men man har väl en annan syn på saken när man är en ung dam på fjorton år tror jag visst att det var.

Förresten varför vara moralpredikant när solen skiner så juliljuvligt och man känner sig frestad att med Sehlstedt bedyra att

— — trevnan är uti stan blott gäst
Men har sin fastighet på landet.

Tids nog komma de dagar när flyttlasset vänder nosen in till staden igen och skalden på sin övergivna badort får klaga

Äck alla ben, som plaskat uti min vackra sjö
De äro nu försvunna allesamma.

Celestia

BADORTENS POESI OCH PROSA

UTAN BADORT BLEVE DET OSS OMÖJLIGT ATT LEVA SOM VI GÖRA. AV LUDVIG NORDSTRÖM.

JAG SÄG HÄROM DAGEN EN ARTIKEL av en tysk författare, som konstaterade, att automobilen förändrat hela livet i Förenta staterna därhän, att landets invånare blivit ett folk i ständig rörelse. Orsaken är naturligtvis inte bilismen, vilken blott möjliggjort ett dylikt liv i stor skala. Orsaken är det moderna demokratiska livet, d. v. s. ett liv, där alla, från den högsta till den lägsta arbetar så intensivt, som världen aldrig förut sett. Detta intensiva arbete fordrar som motvikt största möjliga vistelse i fria luften.

Det är också förklaringen till vår tids utbredda badortsliv. Våra badorter fyllas av arbetsmänniskor på semester, och vill man föreställa sig Sverige under sommaren, skall man tänka sig dess kuster prickade av nakna kroppar, dess fjäll av vandrande figurer.

Jag reser vanligen hit till mitt kära Öregrund första dagarna i juni, då det ännu stormar efter den kalla våren. När jag ser de små gatorna med de små prydliga husen, ser stadsbornas lugna rörelser, hör deras glada samtal, är det, som om jag förflyttades till ett annat liv, där problemen äro enklare, och denna idyll spänner av trycket inom mig. Det är som att komma från den högre matematiken till regula de tri.

Men det är mer. Jag ser här om somrar-

Från sitt kära Öregrund sänder oss författaren Ludvig Nordström denna lilla spirituella utredning av vad badort och fritt sommarliv betyder för oss arbetande nordbor. Mer praktiskt och ändå hänfört kan badortens fördelar knappt skildras.

na ungdomar återkomma år efter år; de olika badorterna tendera allt mer att få stampublick, och varje badorts Societets-salong blir något påminnande om en stor balsal i forna tiders gästfria hem, där ungdomen får, genom dans o. d., lära att föra sig, att vara artig och belevad, ty runt väggarna sitta föräldrar, tanter och farbröder med kritiska argus-ögon; och badorterna ha sålunda i viss mån upptagit hemmens forna uppfostrar-roll. Och så blir det småningom förlovningar och giftermål och små barn, och så komma de en dag in i svängen, och så rullas det på.

Badorterna har på detta sätt blivit en fast institution i Sveriges moderna liv; och om man skulle genom lag förbjuda dem, skulle folkhälsan sjunka, arbetet i ämbetsverk och på affärskontor försämrats och hela samhället ta skada. Badorten har sålunda en stor om ock i det hela förbisedd national-ekonomisk betydelse. Och

man ser, hur år från år de forna badgästernas skara ur de högre förmögnare klasserna spås ut med representanter för alla slags kretsar inom samhället, så att badorten börjat tjäna som social blandare, och ingenting kan väl vara bättre.

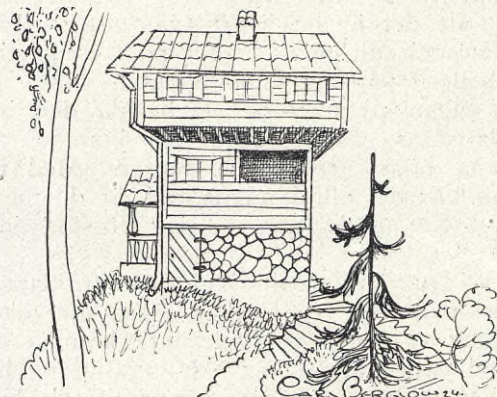
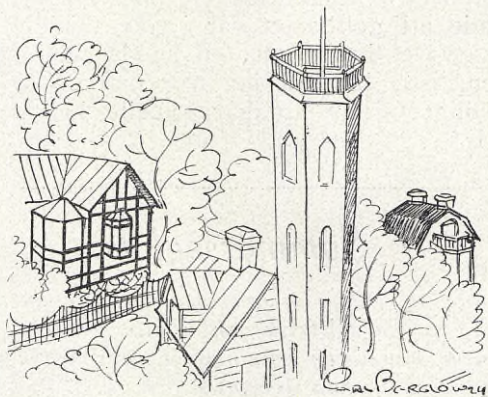
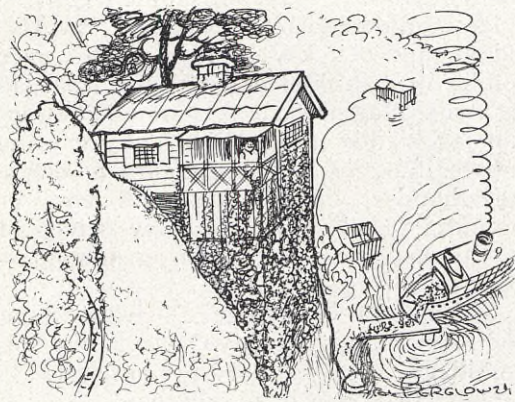
Bortsett från alla dessa nyktra synpunkter — vilken poesi rymmer icke badortslivet för alla åldrar! Jag tänker då på de äldre herrarnas grogg-aftnar, då historier berättas och uppfriskande skratt skalla; på damernas kaffe-rep, som verka lika uppfriskande på sitt håll; på ungdomens utflykter till lands och vatten.

Och jag tror, rent ut sagt, att om man icke hade badorterna och deras motsvarigheter, skärgårdsvillorna, fjäll-vandringarna, skulle det ansträngande moderna arbetslivet under den långa, kalla, mörka vintern i detta land bli praktiskt taget outhärdligt.

Vilket allt tillsammans gör, att jag i badorten ser en av de finaste uppfinningar, det moderna samhället gjort, och i det ömdömet torde jag kunna påräkna att få allmänt och tämligen enhälligt instämmande.

Ludvig Nordström

SOMMARVILLANS PARODI

Vid en båtutur i Stockholmskärgården har vår tecknare inspirerats till dessa små skisser. Till vänster i övre raden se vi den romantiska terrassvillan vid stupet; i mitten "offret åt utsiktstornet"; till höger en gångare vid Mälarens stränder av Dalarnas herbren. Närtill verandahuset i all dess härlighet.

SKÄRGÅRDSBÅTEN PLÖJER SIG VÄG genom vattnet; jag står vid relingen och följer med blicken de täcka strändernas mjukt buktande linjer. Grönska och blommor sätta färg på klippornas grå, stugor och villor liva tavlan...

Villor! Det är som om man i hast gjorde en titt ut i Europa. Se på den underliga lilla byggnad, som krampaktigt klänger sig fast vid en bergvägg, vilken varje ögonblick synes färdig att göra sig fri och slunga den i havet! Schweizerstil i dess allra värsta form med smårutiga fönster, veranda med tvärsålar och skranglig murgröna som viftar i vinden...

Strax därpå dyker en spöklik skepnad upp. Det är ett högt, smalt, majestätiskt torn, så majestätiskt, att den tillhörande

byggnaden ser fullkomligt tillstuckad ut. Det är härligt att äga ett torn, men är det egentligen snällt att med sin utsikt över havet fördärva andras utsikt över land?

Herbren äro mycket pittoreska och väl

på sin plats i Dalarna. Omstuvade till skärgårdsvillor med veranda fastlimmad fram, äro de gräsliga. Det blir inte heller den rätta herbreformen när taket lyfts i höjden, det blir snarare en fågelholk.

Så till slut den nästan värsta av alla typerna: verandahuset. Fram och bak och på sidorna dessa hemska lådor med eller utan glas på pålar, som randa byggnaden likt järnband uppifrån och ned. Och så en sorts krok som krön på det hela — kanske också ett par torn vid sidorna att därmed vrida om kniven i såret — skönhetsälskarens sår!

Jag frågar: Hur har ni hjärta, ärade villaägare med alla dessa monstrum på edra samveten, att till den grad förfula vår vackra skärgårdsstränder! —d.

NERE I SÖDRA SVERIGE, PÅ EN udde, vid vars ena sida man kan se Öresund och på den andra Östersjön, ligger den stora, eleganta badorten, dit jag och Dick längtade under de hetaste dagarna i Köpenhamn. Jag minns, vi sutto i solgasset på Raadhuspladsen, vi foro ut till Klampenborg, det var lika hett, Dick drack en lemonskvash, sade:

— Nu far vi över till skånska kusten, här är odrägligt. Jag vet en badort med härlig sandstrand, golfbana och allt vad du kan önska dig.

— Vi ha inte pengar tillräckligt, sade jag. Vid en sådan plats kostar det minst trettio kronor om dagen för oss båda. Och vad kostar inte överresan, så mycket som du äter på färjan? Nej, kära Dick, vi få nog stanna där vi är.

Dick var ihärdig. Han betalade räkningen på badhotellet, lånade femton kronor av en obekant, packade, ringde efter en bil och fick mig med. På färjan höllo vi till så långt ifrån matsalen som möjligt. Ett ögonblick, då någon öppnade en dörr, kom en fläkt av matos, vi gingo in i röksalongen, Dick spelade femkort med en skånsk grosshandlare, vann tre kronor, bjöd på te med härliga wienerbröd.

Vår vistelse vid badorten var ganska originell. Vi stego av en station för tidigt, Dick kände på sig att vi skulle göra det, det kliade i hans vänstra stortå och ryckte till i hans högra öra, då tåget stannade där. Det var en liten stad med låga hus, breda gator, kullerstenar och en massa gäss, som gingo mitt i körbanan och hindrade trafiken. Dick sade:

— Vi ha inte råd att taga in på det stora hotellet nere vid havet. Jag räknade ut, att det är en kvarts väg att gå härifrån och dit ned. Tåget går, enligt tidtabellen, på några få minuter, alltså gå vi vägen på femton. Vi bo på den här lilla stans gästgivargård, det kommer att kosta högst tre kronor natten. Med födan blir det alltid någon råd, är du med?

— Nej, sade jag, ty jag förstod inte riktigt.

— Du längtar till badorten, förklarade han närmare, jag längtar också dit, alltså måste vi dit. Vi kunde inte komma dit med våra kappsäckar och taga in på hotellet, alldenstund jag äger precis tolv kronor. Och du har ju inte ett rött öre. Nu bo vi här, i morgon bitti klä vi oss i våra golfkostymer, det är då väl att vi ha kläder med oss för annars vore det förkylt, sedan flanera vi på golfbanan, bli bjudna på middag och spela schack i klubbhuset, göra oss bekanta med noblessen, gifta in oss i någon rik skånesläkt o. s. v. Kanske du nu förstår?

Jag förstod och nästa dag, efter en natt i ett litet kyffe som kostade tre kronor dygnet och som påminde om en garderob på landet, startade vi på vår marsch till det efterlängtrade målet. Båda hade vi »knickers» och rutiga sportmössor, breda golfskor och halsdukar som mycket väl kunde vara köpta i England. Det blev en halv-

En sommarlätt och humoristisk berättelse om två unga glada herrars än komiska, än smått romantiska äventyr och upptåg vid den stora mondäna badorten och dess lilla lantliga annex.

timmes promenad innan vi skymtade det luxuösa komplexet, Dick pekade på huvudbyggnaden och sade:

— Där skola vi äta middag, jag har sett fotografier av matsalen, den skall vara något enastående, en härlig dag väntar oss. I afton blir det nog stor dans med supé, jag känner på mig att här finns massor av söta flickor, är du inte glad?

— Jo, sade jag, fast nog tänkte jag rätt mycket på hur det hela skulle gå till. Jag räknade och räknade och fann att hur vi än bar oss åt, så skulle de tolv kronorna inte räcka så värst långt därinne. De skulle gå åt bara till drickspengar åt betjäningen och sedan hade vi ju räkningen på gästgivaregården.

Vår entré gick bra. Dick sade:

— Hotellet är överfullt naturligtvis. Portieren kan inte hålla reda på alla som bo här. Alltså bo vi här från och med nu.

Så gingo vi in i nedre vestibulen, en liten gosse i röd uniform öppnade dörren för oss, Dick gick fram till portieren, hälsade god morgon och sade:

— Hur dags ha vi lunch?

— Klockan halv två, svarade portieren, bockade sig.

— Då hinner vi ett parti före lunchen, sade Dick och vände sig mot mig. Så öppnade portieren dörren, bockade sig och sade att golfbanan var i gott skick.

— Det har regnat en smula under natten, sade han, så jag tror marken är betydligt fastare än igår. Spelte herrarna i går?

Sommarseglats.

*Lägg ut! Lägg ut över fjärdar och gatt
för en saltfrisk och yrande bris,
nu är sommaren kommen till skärgården ut
och glömda är vinter och is.*

*Jag kramar min rorkult och svingar min hatt,
jag är kung på min seglande slup;
det går framåt med brusande porl om min stäv
som en dans över speglande djup.*

*Nu öppnar sig gattet bland kobbar och bådar
och ut över havet jag far,
framåt över blånande vidder och stråk,
där ett glittrande skumband jag drar.*

*Det är sommar på havet och sommar på skären
och sommar i brisarnas kast,
det är sol, det är glans över böljande mären,
det är liv om min bugnande mast.*

SVEN BARTELS.

— O no, sade Dick, vi badade hela dagen. Här är en underbar sandstrand. Den kan nästan jämföras med våra hemma i England.

Vid golfbanan gjorde vi lycka. Dick hade spelat golf förut och jag har alltid haft mycket lätt för att lära. Gossen som bar klubborna fick två kronor, ty man skall aldrig vara snål med drickspengar, sade Dick. Sedan träffade vi i klubbhuset en fet herre från Malmö, som presenterade oss för sin fru och dotter, dottern var ganska söt och Dick åtog sig att lära henne spela golf. De voro en timme ute på banan och jag satt med pappan och spelte rävspel inne i klubbhuset. Det var det enda spel han kunde. Så blev det naturligtvis lunch, Dick bad om ursäkt och ville gå upp på rummet för att hämta sin plånbok för att betala notan, den feta herrn från Malmö ville betala, Dick sade att det på inga villkor kunde gå för sig, jag protesterade häftigt, den fete herrn betalade, Dick bad att få bjuda på middag, den fete herrn sade:

— Kommer aldrig på fråga, det skall jag göra. Herrarna äro mina gäster.

— Det är alldeles för mycket, sade Dick och jag på en gång. Inte var det vår mening att tränga oss på på det här sättet. Om direktören visste hur gärna vi skulle vilja återgälda denna artighet på något sätt.

Så badade vi, spelte ett parti tennis och promenerade bland fint folk. Det blev en utmärkt middag, en härlig afton, dans, solnedgång över havet, skymning och promenad med unga damer. Sent begåvo vi oss till vår lilla stad där vi vilade ut i den lilla garderoben. Vi sovo så tungt och drömde om allt vi varit med om under dagen.

På morgonen då jag vaknade var Dick redan uppe och klädd. Han såg så egendomlig ut i ansiktet och visslade smått för sig själv. Jag steg upp, han gick ut medan jag klädde mig, ty det blev för trångt annars. Så gick jag ut på gården, där kilade hundar, kattor, höns och gäss om varandra. Dick satt i en berså och ritade ett hjärta i sanden. Jag slog honom på axeln och frågade:

— Nåå ska vi inte ge oss iväg dit ned nu? Golfbanan väntar oss, vad är det med dig idag?

Han såg upp och så sade han:

— Jag har varit uppe sedan två timmar tillbaka. Jag har gått omkring i den här lilla stan och sett hur vackert här är. Och så har jag träffat en flicka, som är så trevlig. Det är dottern här i huset, hon heter Brita och jag har hjälpt henne att mata hönsen. Du!

— Ja.

— Jag är kär i henne. Jag har aldrig känt mig så här underlig förut. Hon har så vackra blå ögon och ser på mig som någon aldrig gjort förut. Jag tycker vi stannar här och ger tusan i hela den fina badorten och all elegansen. Är du med?

Visst höll jag med om det.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRANKALLNING OCH KOPIERING BÅST GENOM

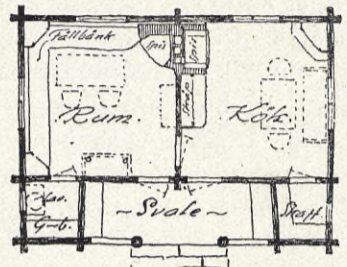
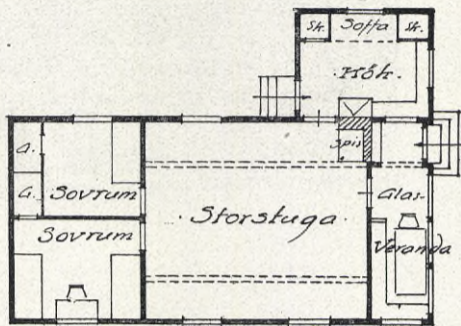
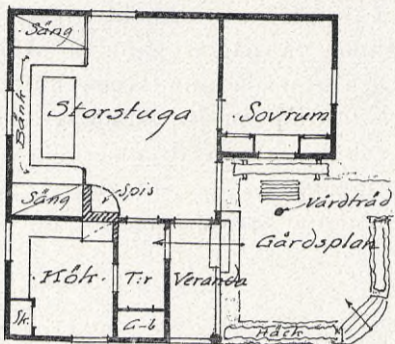
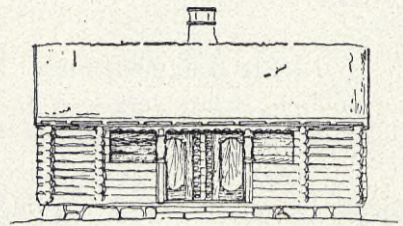
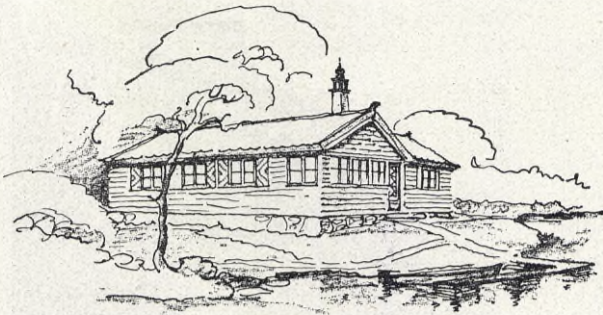
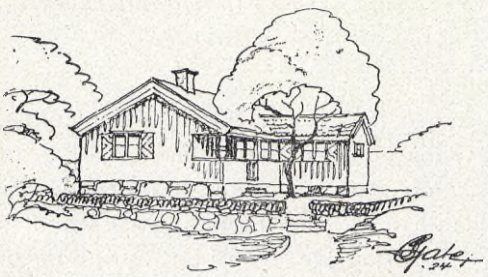
HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

SOMMARSTUGAN, SÅDAN DEN ÄR

OCH SÅDAN DEN BORDE VARA. AV ARKITEKT J. GATE.

Arkitekt J. Gate ger här nedan några råd och riktlinjer för dem, som ämna bygga sig en sommarstuga — och för resten även litet att tänka på för dem, som inte gå i dylika funderingar. Teckningarna med tillhörande planritningar här ovan visa goda typer för (från vänster) två-rum-och-kök-villan, trerums- samt enrumsvillan. På sid. 706 se vi några prov på sommarstugan sådan den helst inte bör vara.

DEN RIKTIGA SOMMARSTUGAN har gamla anor. På större gårdar, särskilt i norra delen av vårt land, där det fanns gott om timmer att bygga hus av, fanns alltid i ena gårdslängan en stuga, dit familjen flyttade under sommaren, medan vinterstugan, (lika med manbyggnaden) fick sig en välbehörlig utluftning. Nu menar man dock mest med sommarstuga den bostad, som storstadsbon skaffar sig för sig och sin familj under sommaren. Med början från 1800-talets mitt har denna rörelse ut till »sommarnöjet» ständigt ökat och omfattar nu, särskilt i Stockholm, alla samhällsklasser från millionärens sommarresidens till arbetarens kolonistuga.

Ordet sommarvilla har bland byggnadsfackmän en synnerligen dålig klang. Man tänker genast på de monstra, som kanta segellederna kring Stockholm och Göteborg, huvudsakligen bestående av glasverandor i två à tre våningar och ett eller flera hörntorn. Någon närmare beskrivning på dessa avskräckande exempel torde Iduns läsekrets ej behöva, varför jag genast övergår till att tala om sommarstugan, sådan jag vill ha den.

Den skall naturligtvis ligga nära vatten, så att bad- och seglingsmöjligheter finnas. Det är intet fel, om den ligger åt solsidan, men det är ej så nödvändigt som för vinterstugan. Vidare skall den ovillkorligen vara för endast en familj och helst i endast en våning, ur såväl bekvämlighets- och kostnads- som skönhetsynpunkt det bästa. Ända upp till 4—5 rum och kök blir det billigast och bäst att bygga i ett plan med ett enkelt, lågt sadeltak utan kupor. Då fönstren böra vara ständigt öppna till sovrummen, kunna dessa göras mycket små, för ungdomarna gärna i form av hytter med ena sängen över den andra. Ett stör-

re dagligrum med öppen spis bör finnas, där familjen kan samlas under ruskiga dagar och i förbindelse med detta rum en rymlig veranda, med eller utan glasväggar. En glasveranda behöver nämligen ej nödvändigt vara anskrämlig. En envåningsveranda med en rad låga fönster ger god karaktär åt en sommarstuga.

Ett, två och tre rum och kök torde motsvara behovet hos de flesta. I stugan med endast ett rum och kök bör köket vara så stort, att det kan tjäna även som matrum och rummet huvudsakligen reserveras

till sovrum. I två- och trerums-stugan blir det ena rummet daglig- och matrum, vilket dock ej hindrar att sovplatser där anordnas. Prov på dessa standardtyper visas i bild. Ett rum och kök — stugan är avsedd till sportstuga i skogstrakt med gott om timmer. Väggarna äro av liggande rundtimmer, hophuggna i korsknut; inredningen den traditionella med »fällbänk» som sitt- och liggplats i rummet och verandan i form av »svale». Helst torvtak på näver. Den andra typen har stort vardagsrum med 4 sovplatser (2 i varje hörn), liten sängkammare och litet kök. Byggnadssättet är det för sommarstugor vanliga med lätt stolpresning och panel å båda sidor. Om mellanrummet i väggarna fylls med sågspån eller torvmull, blir en sådan stuga rätt varm och kan användas även under vintern. Den tredje typen ligger på en udde alldeles nere vid sjön, så som de flesta vilja ha det, med båtbyggnad och »doppet» utanför dörren. Stugan är låg och lång och den stora verandan inglasad, allt för det vindutsatta lägets skull.

Då det gäller ännu större typer av sommarstugor spela så många faktorer in vid planläggningen att någon allmängiltig plan ej kan visas. För alla sommarstugor gäller emellertid lika väl som för det vinterbonade huset på landet, att deras form och färg skola stämma väl överens med naturen och den gamla byggnadskulturen på orten, så att de ej, som så många människoverk, bilda ett elakt sår i naturens friska anlete och en ständig källa till förgärlighet för varje för skönhet och harmoni känsligt sinne. Utom den egna tillfredsställelsen över ett vackert och i omgivningen väl inpassat hem kan ägaren avnjuta de förbipasserandes impulsiva: »Så förtjusande!»

J. GATE.

Barn och blommor.

Nu är rätta stunden för dem som bo i sommarstuga — och andra med för resten — att taga fram kameran och knäppa ett motiv till Iduns tävlan om bästa bilden av »Barn och blommor». Den här återgivna bilden har insänts av fru Elsa Falck, Linköping.

PRINS WILHELM OM NORRBROLEJONEN

ETT FATTIGDOMSBEVIS ATT TA EGYPTISKA I ST. F. SVENSKA KONSTVERK.

Tillfrågad av Idun rörande sin åsikt om de föreslagna lejonerna på Norrbro har prins Wilhelm uttalat sig om de debaterade broprydnaderna vilka av en ganska enhällig opinion blivit rätt mycket kritiserade.

Ett av Norrbrolejonerna.

NORRBROLEJONEN HA FRAMHÄVT betydelsen av att verkligen få brohuvudet mera markerat än tillföre, något som vi ju redan visste förut men som ytterligare bekräftats. Dock äro de i mitt tycke alldeles för små. Deras värde såsom konstverk är ju oomtvistligt, likaså att de äro en prydnad för vilken plats som helst, där övriga arkitektoniska betingelser äro tillfinnandes för att motivera ett uppsättande. Men nu (liksom i vintras) håller jag ändå på att det bör vara svenska lejon, d. v. s. skapade av våra egna konstnärer. Jag vet inte om Tessin någonsin studerat egyptologi, men jag vet att Egyptens konst-

art endast har förbluffande små anknypningspunkter med hans mästerverk i övrigt. Och det är ju mot bakgrunden av ett bland dessa som lejonerna skola ses. Därför tycker jag det vore ett fattigdomsbevis om vi ginge till faraonernas land för att smycka Norrbro i Stockholm. När vi ändå inte kunna få någon gammal skulptur i original varför då inte skapa ny? Under den förutsättningen att tillräckliga penningmedel skulle kunna disponeras vore inte en pristävling här på sin plats? Så finge stockholmarna själva säga hur de ville ha det.

OLYMPIER I VITT, BLÅTT OCH — INGENTING

BREV FRÅN VÅR KORRESPONDENT OM PARISSPELENS ÖPPNANDE.

DE OLYMPISKA SPELENS HÖGTIDliga öppnande den 5 juli i Colombes hade lockat aderton tusen människor: Vädet var det vackraste: klar luft och lätt bris som kommo flaggorna, fyratiofem nationers flaggor, att slå för vinden.

Störst av alla, mest i ögonen fallande, var en blågul fana. Åtminstone föreföll det undertecknad så. Eller kanske var det en synvilla?

Tio minuter efter tre anlände Frankrikes överhuvud och slog sig ner på tribunen, på vilken voro grupperade prinsarna av Wales, Sverige, Rumänien, ras Taffari, regeringens medlemmar, olympiska spelens internationella kommitté, ambassadörer och ministrar med fruar.

Musiken spelade. En stor kör sjöng Marseljåsen. M. Doumergue uttalade formeln för spelens öppnande, brevdovor utsläpptes och fladdrade upp, kanonskott dånade — och defilén begynte.

Den gick i bokstavsordning. Sverige kom alltså på sladden.

Att uppträda i en defilé är icke lätt. Det gäller att kunna marschera, kunna hälsa, kunna föra sig, kläda sig. Varje nation gjorde det på sitt vis och i enlighet med sin nationella karaktär.

De stora kontingenter som representerade Frankrike, Amerika och England, gjorde sig kanske bäst gällande. Andra förbluffade genom sitt frimodiga uppträdande, genom de muskler som exponerades, genom sitt originella sätt att kläda sig o. s. v.

Man skulle tro, att brottardräkten med bara armar och ben skulle göra sig bäst ute i fria luften. Så är emellertid icke fallet. Detta halvnakna gör ett fattigt, litet tarvligt intryck. Kanske förbinda vi dräkten med de brottare, som uppträda på marknader. Att den anlagts av f. d. Centralmakterna Österrike, Ungern, Bulgarien styrkte ännu mer detta intryck. Och Grek-

land hjälpte icke upp saken. Tvärtom, dessa Hellas' söner, vilkas fäder instiftat de moderna spelen och låtit duvorna flyga upp

Den franske atleten Geo André öppnar sedan nationerna defilerat Olympiska spelen med en högtidlig ed i allas namn. Brottardräkten verkar, såsom vår korrespondent påpekar i sitt brev, rätt fattig och tarvlig.

från marmorarenan, imponerade varken genom skönhet, antal eller styrka.

Några av danskarna voro även i brottardräkt — den danska nationen har ingen homogen sportdräkt — men framför deras skara gingo fyra fäkterskor i svarta kjolar och vita livrockar, och dessa fyra kvinnor vilka dagen förut tillkämpat sig mästerskapet i fäktning marscherade så väl, höll sina floretter så nobelt att de applåder som smattrade tillföll dem och dem alena.

Bland amerikanarnas långa led, klädda i mörka kavajer och vita benkläder, fanns även en grupp damer. Dessa marscherade emellertid i otakt, i smala kjolar och voro i det hela taget för modernt klädda. Engelskorna däremot i mörka kavajer och vita korta, veckade kjolar gjorde sig bättre.

Ledsamt nog, hade våra svenskar icke någon grupp damer med, som kunnat mildra deras alltför högtidliga uppträdande. Deras hälsning utfördes med utmärkt pre-

cision, deras ben voro säkert de som av alla nationers, vilka här vandrade fram, lyfte sig jämnast, men marschen var för långsam, för medveten.

Dräkten var inte heller helt tilltalande.

Mörkblå kavaj till vita benkläder gör sig ej i en defilé, och halmhatten är tråkig. Varför icke bära ljusblå kavaj? Dessa våra landsmän verkade Svenska segelsällskapet — vars mössa dock är vackrare än halmhatten.

Engelsmännen buro också den mörka kavajen till vita benkläder — men de hade skottar i brokiga kilts, som livade upp med sina färger.

I en defilé —, det syntes av den här beskrivna —, gör sig bäst den helvita dräkten. I denna defilerade finnarna. På deras väg applåderades det varmt. Av dem hoppas man också nya världsrekord.

Egyptierna lyste i gröna rockar. Indierna med högt uppfästade hårkorgar väckte förvåning. Irländarna hade iklätt sig sin ös gröna färg, sympatiska, men föga sportmässiga. Italienarna, stiliga i grå benkläder och blå skjortor, gjorde fascist-hälsningen. Från Nya Zeeland kom promenerande ett par, herre och dam, som såg ut som om det var på en »sportslig» bröllopsresa.

Och nu pågår alltså som bäst kampen i den fredliga idrottens namn. Fredlig idrott! Är det icke en utopi? Till sitt väsen liknar den alltför mycket den krigiska.

Först välsignelsen i templen, de katolska, de protestantiska, de israelitiska. Så varje folk under sin fana, hetsad till det yttersta i kampen mot grannarna.

Om fredlig idrott kan man först tala när alla nationers atleter, alla fotbollare, alla diskuskastare, alla skyttar defilerar under fanor, vilka icke bära nationernas färger, men emblem, som känneteckna den sport de idka.

A. L—N.

Badet

är alltid en njutning,
förhöj denna genom

Yema

hudcremetvål

Vid **långturer** med bil samt då bilar komma till användning vid **bröllop** passa bäst **FREYS stora, eleganta bilar**, förda av landets mest tränade chaufförer.
Namnanrop: **Freys Hyrverk.**

Kungl.
Hovlev.

HUR KARLFELDT BEDÖMES I SIN HEMBYGD

T. v. Karlfeldts gård i Sjugare by, t. h. utsikt över gården från andra stranden.

Det finns en historia om en engelsman, som på sin färd genom Dalarna kom förbi Bergsängs backar på vägen mellan Leksand och Rättvik. Hunnen upp på krönet bad han skjutspojken att vända — för det kan ändå inte bli vackrare, hur långt jag än reser, sade han. Ungefär i den trakten, närmare bestämt Sjugare by i Leksands socken, är det, som d:r Karlfeldt slagit upp sina bopålar. Den vita gården vid stranden av en liten insjö lyser emot resenären på långt håll. Det är förresten en hel gammal bondgård med alla tillhöriga byggnader, som blivit uppsnyggade och tillbyggda och nu utgöra en den vackraste och hemtrevligaste gård med en lång källarstuga och stor gammal port åt bygatan. En titt genom denna ger en ljuvlig syn: gamla hederliga stugor i grått med röda knutar och blyfönster, stora rundlar med löjtnantshjärtan och den grönaste gröna sluttning ned mot sjön. Längst bort resa sig "bergens blåa tarrsängskarmar" och ge den rätta bakgrunden och stämningen över tavlan. Några ord ur en Daladikt av Johan Nordling falla en i minnet: Hur stilla, hur stor och högtidlig din blommande frid, långt borta från världens små sorger, dess stormar och strid.

ATT KARLFELDTS HEMBYGD ÄR Folkare härad i södra Dalarna torde vara bekant, likaså, att han härstammar från sin hembygds infödda bondearistokrati, från kyrkvårdar och nämndemän i många generationer, både på fäderne och moderne. Lika bekant torde vara, att som Karlfeldts stamträd är djupt rotat i Folkares gamla kulturmylla, är den djupa hembygds-känslan rotfast i hans diktning, låt vara, att han inte alltid direkt lovsjunger hembygden som sådan. En stark kärlek till bygden, dess natur, anda och väsen är det djupaste flödet i hans diktning, och sin hembygds hela lynne och läggning, dess folklynne och förhärskande kulturdrag, har han i sin dikt gett en stämma i världen. Då så är, har det naturligtvis sitt intresse att utröna hur denna hans hembygd reagerar.

Nu kom Karlfeldt i unga år hemifrån, som en mycket späd ört rycktes han ur sin gröningsgrund, och han har alltsedan haft sin verksamhet och sitt hemvist utanför hembygden. Därigenom och än mer genom sin omfattande bildning har han fått ett perspektiv på hembygden och dess kultur, som hembygdens eget folk saknar. Utom det, att den minnesbild av hembygden han sedan barndomen bevarar, nu icke till följd av de dagligen och stundligen skeende förändringarna motsvaras av verkligheten, kan icke hans hembygds folk höja sig till den helhetssyn, den insikt och blick för dess innersta väsen, som är hans. Han ser utifrån och på avstånd i tid och rum, de se inifrån och på nära håll, och vad som är det viktigaste — de sakna den poesins prisma, som gör det sedda till syn, och det kända till dikt. Alltså, de se icke hembygden med hans ögon, och den hembygd han ser och skildrar, är icke den hembygd de känna. Därav kommer, att Karlfeldts diktning är för mästa delen av hans hembygds befolkning till största de-

När vi varmt hylla Erik Axel Karlfeldt nu på hans sextioårsdag den 20 juli och tacka honom för allt han gett oss, rikta vi nog också blicken mot den hembygd, där hans diktning har så djupa rötter. Få människor äro väl så med hela sitt väsen knutna till sin födelsebygd som Karlfeldt, och kanske ingen skald har skildrat sin hembygd så starkt och innerligt som han. Men hur ser man då i Karlfeldts hemtrakt på denna diktning, hur förstår och reagerar man inför den? Vad känner man för skalden själv — och känner man ens till honom? Det är på dessa frågor, som en annan Dalarnas sångare, Carl Larsson i By, här nedan lämnar ett högst intressant svar.

len främmande och svårbegriplig. Men även andra faktorer medverka. Nu har under de sista årtiondena vårt folk stadigt höjt sig i bildning men lika stadigt sänkt sig i fråga om verklig kultur, känsla för stil och tradition. Och Folkares inbyggare utgöra därutinnan inget undantag. För verklig poesi är folket numera i gemen rätt litet känsligt, och mindre, ju rikare och djupare poesins källa är. »Träslottets» förtätade bygdestämning lämnar dem oberörda, men de kunna fälla tårar över den banalaste gravölsvers i ortstidningen, »diktad» av någon inflyttad folkskollärare eller annan naturdiktare. Karlfeldts dalmålningar på rim återge ju på det ypperligaste sätt i ord en gammal dalmålares naiva och samtidigt djupa stämning och folkligt religiösa fantasi. Men icke förstår folket detta. Nu går ju Karlfeldts målningar i ord vida över hans föregångares i färg i fråga om djup, perspektiv och skönhet, och det är så mycket mera klart, att folket inte orkar följa med, när de icke ens förstå de gamla dalmålarnas enkla och rena

stil i sig självt. Då skulle de inte vara så snara att tapetsera över dem eller sälja dem åt schackrare. Och i de fall de verkligen värdera dem är detta mera på grund av deras stegrade börsvärde än deras konstvärde. Och i fråga om poesi över huvud taget är det samma förhållande. Folket har nu så länge sjungit banala lärsångar, att det inte är mottagligt för den rena, enkla skönheten i t. ex. Elsa Andersdotters psalmer, det har gnotat varietévisor och slagdängor så länge, att det inte längre förstår skönheten i en gammal folkvisa. Det »folkliga» i konst och poesi är inte längre det enkla och klara utan det banala. Och om Karlfeldts poesi kan sägas, att den trots, eller kanske man kan säga till följd av, sin rotfasthet i hembygd och bondeväsen är ovanligt kultiverad och exklusiv. Hans bildrikiedom är ofantlig, och han målar med en frodighet i färg och ett djup i perspektivet, som måste lämna alla grunda själar oberörda. En djupvattenström kan inte röra vattnet i ett handfat.

Nu skulle jag givetvis göra Karlfeldts hembygd mycket orätt, om jag inte erkände att Karlfeldts namn fyller befolkningen med stolthet över att han är deras bygds son. Och denna stolthet känna de alla. Det torde knappast finnas en stuga i hela Folkare, där man inte känner Karlfeldt och vet, att han är en storkarl. Men skulle man gå denna stolthet in på livet, skulle man finna, att den mera gäller sekreteraren i Svenska Akademien än diktaren Fridolin, även om man med gillande läser En envis dalkarls visa eller andra av hans dikter, som man bäst förstår. Inför hembygdens folk skall en hembygds son komma upp sig om han väljer sin verksamhet utom hembygden, annars gäller han inte mycket. Helst bör han stiga ekonomiskt, enligt tidens sätt att värdesätta framgångar, men hög och ansedd ställning duger ju enbart

(Forts. sid. 723.)

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

O M B Y T T A R O L L E R

SKÄRGÅRDSNOVELL AV TYRA HAGSTRAND.

— DET RETAR MIG BARA ATT SE honom. Är det kanske inte ett fel av naturen att ge en sådan man hållning som en prins? sade fröken Elvin och flyttade sitt parasoll så att solen kom åt henne.

— Där är till exempel notarie Renström. Han sportar för livet, hänger på tennisplan och i segelbåt för jämnan, men är han inte växt som en virknål? sade löjtnant Broberg.

— Ock så ska en förläst fil. d:r gå och se ut som en brottare! instämde ingenjör Brenner.

— Och han har de allra härligaste stora händer, förkunnade Inga Westman, en täck blondin i vitt. Rakt inte skapade att vända ett blad i en bok utan en båt i en storm!

De lågo, fyra badgäster högt, i den vita strandsanden, som julisolens strålar värmdes skönt. Havet liknar ett jättebål av skummande vin i den friska vinden. Badhotellets markiser buktade sig och mäsarnas vita vingar blevo till ett med havsskummet när de sänkte sig ned till dopning. Det var en välsignad dag och det var skönt att leva...

Inga stirrade rakt upp mot den blå himlen. Hon hade sett honom i hotellvestibulen den 5 juli kl. 8 på kvällen. Hans axlar hade tjusat henne och hon hade tänkt: han är bestämt seglare, jag undrar, om han har egen båt, jag undrar, om jag ska bli bekant med honom. Men det hade bara blivit en flyktig presentation — han tycktes inte angelägen om mer... »Jag är van vid att folk tycker om mig», tänkte Inga, där hon låg i sanden och rynkade missnöjd sina fina ögonbryn. Varför inte han?

Jag vill att han ska göra det. Men då måste jag förstås bli bekant med honom — fast det var ett hårt slag att han var bokmal i stället för seglare...

Hon rörde med sitt parasoll vid löjtnantens arm.

— Ska vi inte försöka få lite fason på den där doktorn genom en gemensam aktion? frågade hon.

— Jag frågade honom i går, om han ville vara med om ett parti single, sade fröken Elvin, den knubbiga brunetten. »Vad för något?» frågade han ur sin eviga klippskreva, där han sitter inkilad som ett sjömärke. Tjock bok på knät. »Single är när man spelar två i tennis», upplyste jag tåligt. »Min bästa fröken, sådant kan jag inte offra min dyrbara tid på, betänker ni själv, att varje minut som går, går för alltid?» svarade han. »Neej», stammade jag en smula flat. »Skada. Var det något mera ni ville?» Jag flydde fejt och när jag vände mig om vid Karlsudden satt han nedsjunken i sin lunta som om jag aldrig existerat.

— Vad läser han nu? frågade ingenjör Broberg lättjefullt och vilade sitt mörka huvud helt djärvt mot fröken Elvins runda, solbrända arm, som låg så bra till.

— Hegels alla verk på originalspråket, sade fröken Elvin. Mig gör det ingenting, men hans värdinna är arg över det, hon klagat, att han bränner ljus rent omänskligt fast det är mörkt bara tre tim-

En historia, där saltluft, vågsvall och förälskelse bilda de sommarlätta ingredienserna.

mar på natten. Så till den grad slukar han böcker.

— Ja, det är ett lysande badortsliv han för, vår vän Hedman, anmärkte löjtnanten ironiskt, raklång på rygg i den vita sanden och blinkande mot det glittrande vattnet, så outhärdligt blått isolgasset. Att tänka sig detta: resa till badort för att bränna ljus om nätterna!

— Om han bara inte hade en sådan ovanligt rak näsa och en nästan oförliknelig figur, så skulle det inte angå någon människa, mumlade lilla Inga Westman.

Alla skrattade. Fröken Ellvin satte sig ivrigt upp:

— Vet ni vad! sade hon. Vi försöker få honom med på en segeltur i eftermiddag. Saltstänk i ansiktet är vad han behöver! Du, lilla Inga, ska fresta honom — va? Du har alla förutsättningarna: en förledande barnablick, en troskyldig uppsyn, en gäll, förvånad röst när det går dig emot...

— Bravo, Inga skickar ni! instämde ingenjören och löjtnanten

Innan Inga visste ordet av, trippade hon i sina vita skor över den smala bergsrygg, som skilde Karlsudden från Stormudden. På sin vanliga plats satt han. Inga log när hon tänkte på, att man brukade ha honom till landmärke från sjön — när hans hatt syntes genom kikaren, så visste man precis var man var utan kompass, brukade herrarna skämtande säga.

Där var hatten. Låg på en hög vita pappersblad. Själv låg han bredvid, armarna stödda mot en sten, bok i knät. Han verkade oåtkomlig som en gud i sin bergsskreda. Det var ändå något visst ståtligt i att försaka all världens härlighet: simhopp, tennisracket, gungning i en båt, för böcker...

»Doktor Hedman», sade hon högt och modigt.

Den orörliga figuren bredvid hatten ryckte till, såg upp och höjde förvånad ögonbrynen. Tog med handen åt huvudet för att lyfta på hatten och smålog då det inte fanns någon. Leendet styrkte Inga underbart. — Doktor Hedman, vill ni följa med oss ut och segla, sade hon.

— Segla? Hans leende var borta och han stirrade dyster på henne. Segla? Varför skulle jag segla?

— Det behöver inte bli någon lång tur ifall ni har brått, och ingenjör Brenner är mycket säker vid rodret, fortsatte Inga oförfärat. Ni blir väl inte sjösjuk?

— Nej, jag blir inte sjösjuk eftersom jag tänker stanna på land. Får jag fråga: varför vill ni ha mig med?

— Vi tänkte att det skulle bli lite omväxling med böckerna. Det är bestämt inte nyttigt för någon människa att bli alltför lärd... Hon såg på honom med odygdiga ögon.

— Tack för er omtanke, sade han kort.

Jag vill inte vara ohövlig, men var det något mer fröken ville?

En sådan grobian! Vreden hettade i Ingas kinder. Hon brusade upp.

— Jo, ni är ohövlig! Kan man tänka sig — att resa på badort för att studera litteraturen! Att ligga försjunken i en bok när himmel och hav formligen tränger sig på en! Vet ni, vad det kallas? Det kallas att kränka badortslivets heligaste lagar. Det kallas att sakna naturpoesi!

Hon vände honom förbittrad och kungligt ryggen och flög över klipporna till de andra. På långt håll tecknade hon avslag med sorgmodiga gester. Och när hon hunnit fram blev det ord också:

— En hemsk människa! Nehej då, han ville visst inte segla. Ohövlig, förstår ni!

— Nu ska jag försöka, sade fröken Elvin resolut.

— Är det ert allvar? Hur vågar ni? Alla förvånade sig, alla avrånade.

— Absolut. Och var säkra: rätt som det är kommer jag dragandes med honom. Ska vi hålla vad?

Men ingen kom sig för att hålla vad — av pur häpnad. De stirrade tysta efter henne där hon i sin ljusgröna klänning fladdrade som en jättefjäril över klipporna.

»Pyttsan! Hon lyckas intel!» tänkte Inga bittert. Men — hennes hjärta nästan stannade i hennes bröst vid den syn som en kvart senare uppenbarade sig. Eva och en lång herre avtecknande sig mot bergen! Närmande sig tillsammans! Bokmalen — intet tvivel därom. Eva hade han följt. Eva hade han sagt ja till! Något stockade sig i Ingas hals.

— Jag vill inte följa med på sjön, sade hon och reste sig brådsnande. Har inte lust längre, det börjar blåsa så kallt. Och så — så är jag ur humör för att Eva lyckats där jag misslyckats. Adjö.

*

Och nu blevo rollerna ombytta. Doktorn slängde med en gång sina böcker och var med överallt, i segelbåt, på tennisplan, på utflykter i bil. Alltunder det fröken Westman satt bland klipporna och läste... Det var rena omöjligheten att få henne med någonstans: hon var trött, hon hade huvudvärk, hon behövde vila ett tag, »och ni är ju så många ändå...» Doktorn tog i stället med besked igen vad han försummat. I åtta dagar konvojerade och upp-vaktade han fröken Elvin, var i allas åsyn djupt och dödligt förälskad...

Men på den nionde friade han till fröken Westman.

Hon satt, som vanligt på sista tiden, med en bok bland klipporna; inte på doktors plats förstås, utan på den s. k. ut-sikten, som låg högre och otillgängligare. Doktor Hedman var andfådd när han nådde ditupp.

Hon satt orörlig, — som han den där gången. Doktorn stod ett ögonblick och tittade — på en rund, brunbränd kind, en ljus, krusig lock, som fladdrade i blåsten — och så slog han sig ned och friade.

(Forts. sid. 724.)

PÅHLLSSONS

Teaterkonfekt
Högfin kvalitetTillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö

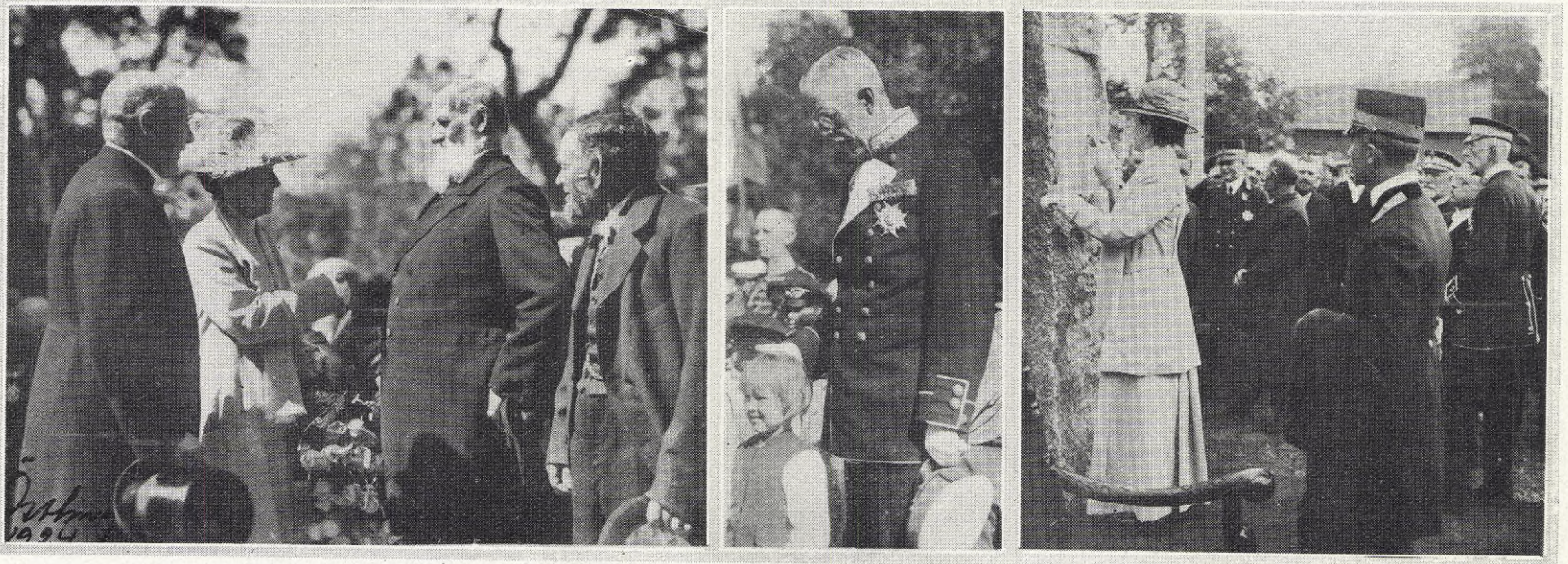
GUBBENS

Egen ostron-
anjovis
Kalasfiskpudding
KalasfiskbullarKalas
Kaviarill
Vingassill
Matjessill

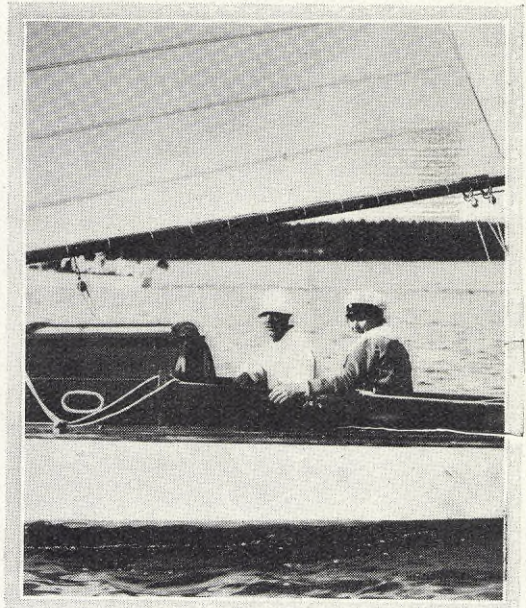
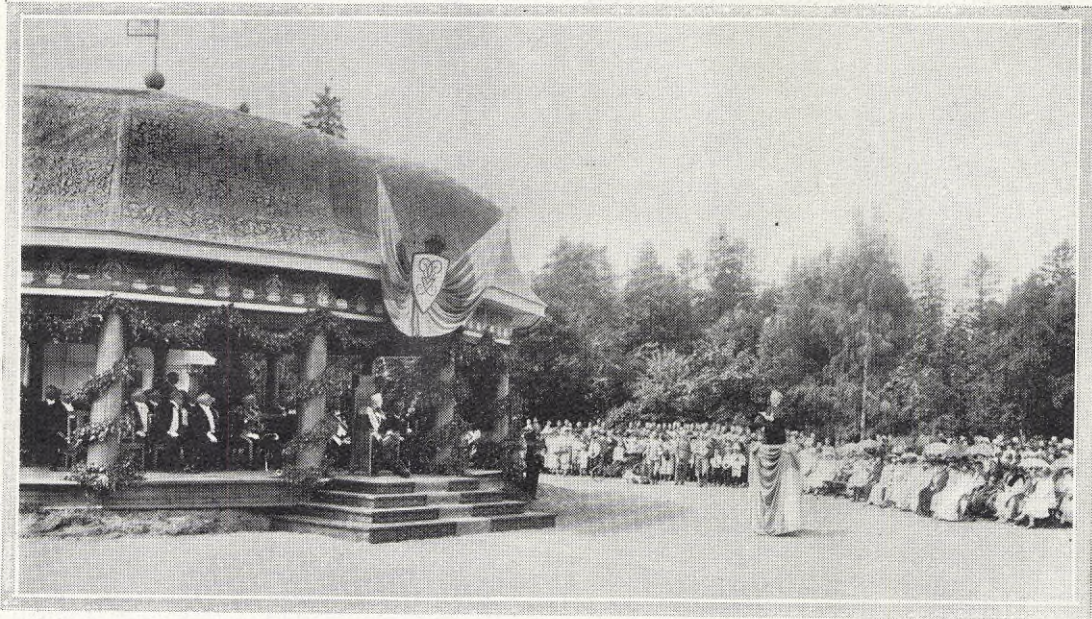
rekommenderas som marknadens finaste konserverinläggningar.

KUNGLIGA SOMMARFÄRDER OCH SEGLING

Från kungabesöket i Dalarna. T. v.: Drottningen talar med guldmedaljerade arbetare vid Smedjebacken. — I mitten: Dalapsen får en kunglig klapp. — T. h.: Drottningen skriver sitt namn på en minnestavla i Ludvika. (Foto Östling).

T. v.: Från kungabesöket i Gävle med anledning av Hälsinge regementets 300-årsjubileum. Ärkebiskopen håller högtidstalet (Foto Reimers). — T. h.: Vi ha duktiga seglardamer nu för tiden. Här ovan fru E. Ericsson som segrade vid S. S. Brunnsvikens damsegling vid Stockholm. (Foto Norberg.)

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Studentskan och studentmössan.

I Nr: 23 av Eder tidning förekomma några inlägg i frågan om studentmössan för flickor.

För en tid sedan, då frågan var ännu mera brännande än nu, och kort före de nu avslutade student-examina, fann jag mig föranlåten att ävenledes draga mitt strå till stacken, då i tidningen Uppsala inflöt en av mig insänd artikel. Huruvida sedan denna intagits i någon annan tidning, är mig obekant.

Nu finner jag, att alla dessa skrivelser skulle hava lett till det resultat, att flera studentflickor lagt bort mössan och tagit till hatt. Huruvida detta är med verkligheten överensstämmande, är jag ej i tillfälle att avgöra. Det skulle emellertid smärta mig djupt, om så vore fallet, och beträffande detta fritager jag mig alldeles från någon skuld därtill, varom var och en, som läst mitt inlägg, kan övertyga sig. Jag ser nämligen gärna mössan på studentflickan och kan icke däri se något okvinnligt eller missklädande, om den blott bäres med mera smak d. v. s. ej drages ned så långt i nacken och ej stoppas till med håret. Ofta är också mössan alldeles för stor. Mig tyckes, att flickorna själva skulle hava bättre smak och skulle välja rätta här-

upsättningen därefter. I sådant fall skulle mössan gott räcka till utan den stora kullen, vilken nog kan synas snygg i början men snart intager en form, som är allt annat än prydlig. Gällande detta sista även för de manliga studenterna.

I en del av förutnämnda insändare talas om den vita kullen och "det svarta bandet". Detta tör bero därpå, att för en ytlig betraktare även lundamössorna hava svart band. Detta är emellertid blått, mörkblått, av en mycket behaglig färg och silkes-sammet, som behåller sin vackra klarblå färg hur länge som helst. Huruvida de kvinnliga danska och norska studentmössorna äro, känner jag icke. Möjligen skulle en något toppig mössa, försedd med en mindre tovs, icke vara så oäven. Skärmen tycker jag gärna kan bibehållas; den bör giva något skydd åt ögonen, om näml. mössan bäres med någon smak och icke drages ned i nacken.

— k —

Är mannens humor i avtagande?

Undertecknad som endast är en enkel kvinna och en arbetares hustru får säga att de ha rätt som påstå att mannens humor är i avtagande. Min man var en trevlig karl tyckte jag som fästman,

och när vi gifte oss fick han en bra plats och alla voro vänliga i vårt nya umgänge. Men det goda humöret var borta. En dag då jag sjöng, tillrättavisade han mig med dessa ord: "varför sjunger du — se på mig, jag sjunger inte mera".

Jag kom då att tänka på att någon sagt "se'n fåglarna häckat sjunger de ej mera". Kanske omsorgen för det dagliga brödet lägger så hårt beslag på mannens sinnen. Humorn är ej till för det stora i livet utan livets små vedervärdigheter måste övervinnas med denna gudagåva. Hur skulle anars vi kvinnor stå ut om vi ej ägde den. För oss är det väl ständigt att överse och med friskt humor möta de små men ofta tröttsamma vedermoder som finnas i ett hem.

Fru Stina.

Det är den visst inte. Den visar bara inte i oträngda mål. Arbetet har sin tid. Då sköter mannen detta med allvar. Men när arbetet är slut och han befinner sig i familjekretsen eller i vänners lag, — då slår mannen gäcken lös och är humoristisk i mycket högre grad än kvinnan.

Ebon.

En god och hälsosam thédryck vinnes icke med vilket thé som helst. **M. S. KOBBS SÖNER** är den enda firma i Sverige, som uteslutande ägnar sig åt thébranschen och dessutom den enda, som står under vetenskaplig kontroll. Begär därför alltid **KOBBS THÉ**, ty då vet Ni, vad Ni får.

EN AV OSCAR II:S INTIMA KRETS

GENERALSKAN ABELINS DOTTER OM SIN MOR OCH HENNES UMGÄNGE MED KUNG OSCAR I MARSTRAND.

Generalskan Lotten Abelin, änka efter generalmajoren och statsrådet Rudolf Abelin, har i dagarna avlidit i en ålder av 83 år. En dotter till den bortgångna, som på sin tid tillhörde konung Oscars förtroliga umgänge, har för Idun berättat en del minnen av sin mor.

DET MEST UTMÄRKANDE DRAGET hos sin mor, berättar fru Trozelli om generalskan Abelin, var kanske det fysiska och moraliska mod, som aldrig svek henne. Starkt personlig, rättfram och sanningskär hade hon i sitt väsen nästan något manligt — i ordets vackraste mening. Vi brukade säga, att hon till sin karaktär liknade Carl XII, med vilken hon ju hade en sådan frappant yttre likhet. Denna likhet hade Molin hört talas om och när han skulle göra sina studier för Carl XII-statyn, kom han upp och bad att få studera min mors utseende. Vid avtäckningen av statyn, då hon var närvarande, blevo många slagna av likheten, och när högtidstalaren bjudit tackelset falla, togo ett par av statsråden — min fars kolleger — kappan av min mor och ropade: »Modellen skall också hedras!» Även Cederström använde sig av denna likhet vid utförandet av Carl XII:stavlorna, skizzen till 30 nov. 1718 är ju påfallande lik henne.

Ett vackert prov på hennes oräddhet påminner jag mig från hennes många Marstrandssomrar, där hon ju hörde till kung Oscars intimaste vänkrets. Man hade arrangerat en recett för orkesterns kapellmästare Neuman och kungen hade lovat infinna sig på den utsatta dagen, men på något sätt glömt tiden och accepterat en inbjudan på annat håll samma dag. Då min mor påminde honom om recetten, svarade han att antingen måste den förläggas till annan dag eller också äga rum utan hans närvaro. »Det förra låter sig inte göra, Ers Majestät,» svarade hon då på sitt lugna, bestämda sätt, »och det senare, recetten utan Ers Majestäts närvaro, blir ju värdelös.» — »Du har rätt»,

Generalskan Abelin.

Ungdomsporträtt, från 1868.

blev svaret, jag skall gå på båda — mitt värdfolk får ta sin tillställning en timma tidigare, Neuman sin recett en timma senare, och allt går bra.»

Stor vänskap och uppmärksamhet visade kungen henne alltid. I Stockholm var hon en av de nio damer, som tillhörde hans intima läsklubb. Denna sammanträdde än hos den ena, än hos den andra av medlemmarna. Dessa voro bl. a. hovmarskalkinnan Reutersvärd, grevinnorna de la Gardie och Clemence Stenbock — och kungen läste då upp sina dikter för dem. — Som helt ung hade hon varit medlem av Karl XV:s mazurklubb, man ville nämligen av estetiska skäl ersätta valsen med mazurkan. På hans jakter och ritter prisade kungen förresten ofta hennes mod och rådighet.

Med samma trofasthet, hon visade sina personliga vänner, med vilka hon livligt deltog i sorg och glädje och vilkas märkesdagar hon aldrig ens nu de sista åren glömde, höll hon också fast vid den plats, där hon tillbragt så många glada somrar: Marstrand. Där hade hon vänner i alla kretsar, inte minst badgummorna, som mangrant brukade gå ner till båten både när hon kom och när hon for. Sista gången, det var förra sommaren, överlämnade de åt henne en stor blomsterbukett med blågula band.

Det passade bra, ty fosterlandsvän, det var hon till själ och hjärta. Ivrigt och klarsynt följde hon politikens växlingar, och bittert grämde det henne, att se den ständigt växande försvarsolusten — hennes man hade ju varit en av indelningsverkets sista förespråkare, och för de indelta hade också hon starka sympatier. Den som sist fick erfara detta var vaktaren av Skansens gamla soldattorp — honom skickade hon den sista 6 juni en sedel till hälsning på Flaggans Dag.

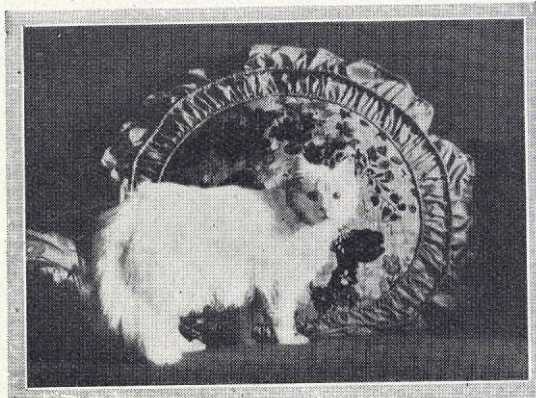
Som en ståtlig gammal ek, som kan brytas men aldrig böjas, gav hennes starka natur vika för den starkare — döden. Varmhjärtad och oförfärad, som hon varit i livet, var hon i döden, och som sådan skall hon i ljusaste minne alltjämt leva bland dem som älskat och känt henne.

”FRÖKEN MÅNS” OCH HENNES KATTETIKETT

MÅNS MÅNSSON ÄR, TROTS NAMNET, i verkligheten en kattfröken på 10 år — alltså medelålders, men verkar i trots härav och tack vare sin även för en katt enastående charm, ungdom i konfirmationsåldern. »Han» är långhårig, av halvras och favoriten i familjen och besvarar sin »mammans» böjelse med rent av rörande trohet och dyrkan, som lyser ur ansiktet. »Hans» favoritträtt är spettkaka.

Måns naturliga mor heter Tiger, är ett år äldre, av bondras, men enastående proportionerlig och finlemmad. Hon har en genomsnittsmänniskas förstånd, som stundom gränsar till bondslughet. Hon tycker om att sitta i öppna fönstret (3 tr.) vilket emellertid är farligt och därför förbjudet. På ett bord invid fönstret står en kattskål med vatten, och till en början överlistade hon familjen genom att låtsas sitta och dricka, ända tills man avlägsnat sig, då hon vips var ute på fönsterbrädan. Kom-

mer man då igen och hon finner sig »upp-täckt», smiter hon snopen tillbaka till vat-

Här ovan presenteras Angora-katten Lasse, medlem av en stor och lycklig (fast »sammanbragt») kattfamilj. Om familjemedlemmarna berättar matmodern i sitt här återgivna bidrag till vår tävlan om den bästa katthistorien.

tenskålen och börjar dricka och simulera törstig, under det hon hela tiden förstulet tittar under lugg för att se efter, om man inte snart skall ge sig iväg. Finner hon, att kontrollerandet fortfar allt för länge, ger hon med ett skrik av missnöje upp försöket för den gången.

Lasse slutligen är helt vit och angora, men trots detta den frommaste i familjen. Sedan han med tillhjälp av veterinär lyckligt övervunnit en elakartad tarmförträngning, representerar han i hemmet det olympiska lugnet. Då det är sängdags hoppar han upp på ett litet hörnskåp, som han utvalt till viloplats, och lägger sig att spinna, så att hela skåpet skakar och suggererar familjen till sömn.

Det bör nämnas, att ingen av de tre dricker vatten ur en skål, som står på golvet. Den skall stå på ett bord och dessutom på en bricka. Någon etikett får det lov att vara.

FRU G.

Ett utmärkt stärkande medel.

tillverkad med stöd av nyare vetenskapliga erfarenheter, är järnmedicinen Idozan. Förener hög järnhalt med en utmärkt sammansättning, varigenom snabbt och överraskande resultat erhålles, på samma gång som Idozan blir billigast att använda. Mycket välsmakande och oskadligt för tänderna. Rådfråga läkare. Fås på alla apotek.

IDOZAN
FÖRNÄMSTA JÄRNMEDICIN

DEN MODERNA BADDRÄKTEN

Simdräkt i svart och vitt med cape i frotté.

FRÅN ATT URSPRUNGLIGEN HA utgjorts av en blygsam enfärgad eller randig simdräkt har baddräkten med tillbehör svällt ut till att bli något av det väsentligaste i en elegant dams badortsgarderob. Utom vanlig simdräkt, som numera försetts med kjol — visserligen ytterst kort men dock kjol — hör dit: badkappa eller cape, badmössa — en ofta utsökt detalj — parasoll — om möjligt japansk eller åtminstone imiterat japansk — skor och handväska. I Amerika fordras till och med strumpor, så vida ej simdräkten, som mera sällan är fallet, går nedanför knäet. Sålunda rustad går den moderna Eya att möta sitt sommaröde — vare sig färden ställes till plagerna vid Normandies sköna badorter eller tvärs över kanalen till Albions vita klippor eller helt enkelt till våra egna ändå vackrare stränder vid Varberg, Visby, Falsterbo och vad allt de heta, dessa platser, där unga och gamla njuta sommarens dolce far niente.

Bilden t. v. visar en svart simdräkt, med vita kanter, kjolen består av tungor, fodrade med vitt. Badkappan i tjock frotté med capeärm har djupt blå, nästan svart överdel och nedre hälften indelad i fält, vardera innehållande ett blomstermotiv. Skorna äro svarta med banden i kors virade om benet. Badmössan är av gouffrerat gummi och prydd med en liten lustig blå och vit kokard. På den andra bilden är dräkten svart med två runda handbroderade motiv, ett på livet och ett på kjolen, föreställande en papegoja bland blommor och blad. Detta gör sig bäst i någon grön, röd eller starkt blå färg, insprängd med vitt. Parasollen är här den japanska — utförd i siden. Kan även göras i papper. Badmössan prydes av en applicerad blomma.

FLEUR.

*

Strandmössa.

En liten trevlig mössa för stranden eller landet kan man lätt göra sig själv om man har till förfogande en bit tunnt tyg, brokigt eller slätt, siden eller opal 45—50 cm. i fyrkant beroende på huru långa man önskar de nedfallande flikarna av mössan vid sidorna och bak. 2 dockor pärlgarn n:r 5 harmoniserande i färg med tyget behövs också.

Den virkade delen av mössan är i form av ett diadem, högst mitt fram, avsmalnande på

Svart simdräkt med papegojmotiv i växlande färger.

sidorna och de båda ändarna förenade i nacken med en resor. Vi börja genast virkningen.

Förkortningar: m. maska, lftm. luftmaska, st. stolpe.

Uppläggning: 6 lftm., 2 st. i den 4 lftm. från kroken räknat, vänd.

1 varvet: 4 lftm., 2 st. i hålet, som bildats av de föregående 6 lftm., vänd.

2 och 3 varvet: lika föregående.

4 varvet: 6 lftm., 2 st. i den 5 lftm. från kroken räknat, 1 lftm., 2 st. i hålet, vänd.

5 varvet: 4 lftm., 2 st. i hålet, 1 lftm., 2 st., vänd.

Vi se således, att man alltid gör 4 lftm. vid vändningen och början till ett nytt varv samt 6 lftm. vid d:o då man behöver öka en stolpgrupp.

6—12 varvet: lika föregående.

13 varvet: ökas en stolpgrupp sedan lika föreg.

14—18 varvet: lika föregående, men inte ökningen.

19 varvet: ökas en stolpgrupp, sedan lika föreg.

20—23 varvet: lika föregående, men inte ökningen.

24 varvet: ökas en stolpgrupp så att man nu har 6 stolpgrupper.

25 och 26 varvet: 6 stolpgrupper.

Det 25 varvet är mitten, vid det 27 minskar man 1 stolpgrupp och minskar sedan där man ökade på motsvarande sida.

(Forts. sid. 726.)

Det blir en sensation att få se Jack Dempsey uppträda i den nya sportfilmen "Fight and win" (den är ännu inte döpt på svenska), som till hösten kommer upp i Sverige. Här se vi hjälten i en dragkamp med sina små medspelare.

ÅREGÅRDEN

Hotell i herrgårdsstil, c:a 400 m. ö. h.
Öppet hela året.

Charmant badavdelning med
olika medicinska bad.

ÅRE

Viloplatsen par préférence. Läkare året om.

Direktion: ROSEBADS RESTAURANT A.-B., Stockholm - Tel. 75 19

FJÄLLGÅRDEN

Högfjällshotellet i Åre, c:a 600 m. ö. h.

Pensionspris 7.50 à 9 Kr.

Fixeringsbild.

Här är Lillköpings borgmästare. Men var är stadens poliskonstapel? Svar märkt "Fixeringsbild 29" inom en vecka efter numrets datering.

Fixeringsbilden i n:r 27 har rätt löst av Tord Rabe, 6 år, Hustegaholm, Lidings Villastad, Lisa Ekdahl, Agnegatan 4, Sthlm, och Anna-Lisa Nilsson, 8 år, handl. Nilsson, Gråmanstorp, vilkas brev först öppnats och som alltså erhålla var sitt bokpris. Prosten synes till höger om gossen i trädet, mitt för tredje högtra grenen uppfifrån.

Den vackraste blomman.

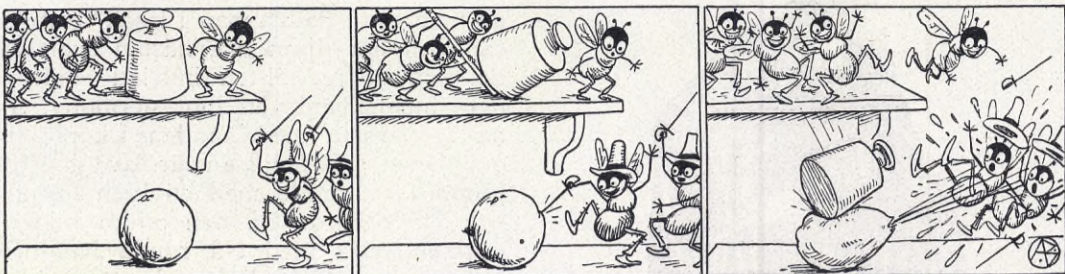
Saga av Magda Bergquist.

(Författarinnan till denna älskliga saga ger i höst ut en bok med titeln "Sju sagor", vilken också utkommer på franska (förlag Larousse i Paris) och på engelska i Amerika.)

I BEGYNNELSEN VAR JORDEN SÅ SKÖN och så lycklig. Solen strålade av glädje över att få skina på de stolta haven, de höga bergen, de gröna träden och de lysande blommorna. Marken, gräset och örterna doftade. Häggen spred sin söta rökelse. Kastanjerna tände sina tusende ljus för att visa molnen, som seglade över deras huvuden, att det var fest på jorden. Fjärilarna provflögo i den rena morgonluften, som ännu intet dammkorn och inga onda tankar hunnit fläcka. Det var en hel här av fjärilar: blåa, gröna, vita och gula. Många av dem hade guldbroderier på vingarna. De flögo två och två. Ibland höjde de sig, ibland sänkte de sig nedåt. De liknade en gungande, glittrande regnbåge, som spänts ut i rymden. Allt levande, som ägde en stämna, sjöng och spelade i hänryckning över att vara till. Vinden gnosade, syrsan gned sin gröna fiol, blåklockorna ringde, och alla fåglar sjöngo. En fågel från himmelrik, som hörde jublet, fick lust att vara med och flög ned till jorden, där han dröjde sig kvar. Han kallas än i dag för paradisfågel.

En liten blomknopp vaknade i skogen vid talltrastens sång, slog upp sitt öga och blev en färdig blomma. Hennes blad voro gjorda av samma sköra vävnad som änglarnas vita kläder, och hennes skönhet var så bländande, att hela skogen ett ögonblick stod andlöst stum vid hennes åsyn. Solen kysste henne och viskade godmorgon. En daggkäpa bjöd henne nigande ett litet handfat av grön smaragd, fyllt med dagg, för morgonbadet. En gullviva räckte henne sin egen lilla spegel med guldskaft. En fjäril viskade i hennes öra att hon var vacker, och att han höll så mycket av henne. Blomman såg sig omkring i denna värld, där allt var fullkomlighet och skönhet, och hon genomströmmades av lycksalighet. Då fick hon plötsligt syn på ett lingonris. Helt nära henne stod den lilla magra stackaren, som såg så fattig ut, ty hon hade inga skinande silkeskläder med guldbroderier och inga prunkande blommor. Hon såg så förfärligt blyg,

Från Flugköping.

— Hör hit, pojkar! Det finns bestämt någonting gott inuti det där klotet!

— Knuffa ned den tunga vikten där så att den faller rätt på klotet!

Oj, det sprutar som ett vattenfall! De häpna flugpojkar-na rent av bada i apelsinsaft!

ja, nästan olycklig ut. Det gjorde så ont, så ont i den vita blommans själ, och hennes öga fylldes av en stor, klar tår. I samma ögonblick svävade Guds ände över skogen. Gud ville skåda sitt skapade verk och se, om allt var gott. Han såg tåren i den lilla blommans öga, och han läste hennes tankar och visste, varför hon kände ett medlidande, som var smärta. "Du goda och barmhärtiga blomman", sade Gud, "gråt inte över lingonriset, se, jag skall låta det bära frukter och bli till nytta och glädje." Och Gud log i kärlek mot den lilla blomman, och tåren i hennes öga speglade Guds underbara leende. Blomman slöt sin kalk och gömde spegelbilden, återskenet av den Eviges godhet och kärlek.

Hon stod med slutet öga, drömde den långa dagen om Skaparens härlighet. Icke förrän om aftonen, när allt var stilla omkring henne, öppnade hon sin kalk, och hon var nu tusenfallt skönare än förut. I den klara tåren bodde ju återglansen av Guds egen skönhet och mildhet.

Tiderna skred, och jorden var icke längre så skön och lycklig. En dag gick en fattig och mycket gammal man genom skogen. Han var iförd en grov kåpa med rep om livet, och han gick med bara fötter. Han släpade på en säck med rötter och blommor, som han samlat i skogen. Han ansikte var mycket magert och färat av år och lidande. Mannen var en eremit, som dragit bort i ödemarken för att leva ett liv i arbete, försakelse och bön. Han plockade läkande örter, som han beredde och gav åt de sjuka. I dag kände mannen sig så sorgsen. Han tänkte på motgångar och missöden och suckade både en och två gånger. Sallatfröna, som han sått i sitt lilla trädgårdsland, hade inte velat växa. De hade kommit upp så sparsamt, men i deras ställe spirade ymnigt ogräs. När han sista gången gick förbi kupan, som han skänkt åt vildbina och ställt upp utanför sin hydda, hade ett bi flugit ut och stuckit honom i kinden. Den gamle kände sig så bedrövad, medan han tänkte på allt detta. Han tyckte, att hans förmåga var så ringa och allt hans arbete utan värde. Bäst det var, kom det för honom: "Tänk, om Gud har glömt mig." Och med ens saknade han kraft att gå framåt och att längre bära sin börda. Han satte ifrån sig säcken och sjönk ned på en sten. Den vita blomman, som grätit över lingonriset, hörde honom sucka. Hon öppnade sitt öga och betraktade honom mildt.

Eremitens tårda drag förvandlades. Den sorgsna munnen log. Han såg in i blommans öga, och han glömdesin trötthet, sina sorger. Han kände sig starkt och vederkvickt, som om han druckit ur det eviga livets brunn. Han kände något av den lycka, som de saliga känna. Han hade fått skåda spegelbilden av Guds leende.

Eremiten reste sig, påtog ånyo sin börda, som med ens var så lätt att bära. Medan han gick tillbaka till hyddan, kom han att tänka på att han bestämt inte vattnat sallatsfröna tillräckligt, och att det var bra längesedan han givit bina socker. Så fort han kommit med, vattnade han trädgårdslandet och lade in socker i kupan. Redan nästa morgon såg han flera nya kraftiga sallatsblad, som frodiga och belätta skjutit upp ur mullen. På kvällen kom ett bi flygande in till honom genom gluggen i väggen. Det var ingen ringare än binas drottning. Han kände igen henne på den lilla kronan, som hon bar på huvudet. Vad stod nu på, eftersom bina sände sin drottning, som de annars aldrig tilllät att lämna kupan?

Bidrottningen satte sig på hans tumme, kröp på handen och skrev därvid det lilla ordet *tack* och flög åter bort.

Eremiten kände sitt hjärta svälla av fröjd.

Varje afton återvände han till blomman i skogen. För var gång han såg henne, blev han gladare till mods. Flitigare än förr samlade han örter. Tåligare än förr vårdade han de sjuka.

En dag genomsökte en skara män, härligt klädda i silver och purpur, den gröna skogen. De voro en konungs riddare, och de gingo sin herres ärende. Deras konung skulle gifta sig med en ung prinsessa, som älskade blommor mer än guld och pärlor. Männen voro utsända för att söka världens vackraste blomma, som deras herre ville giva sin brud på deras bröllopsdag. Denna blomma skulle prinsessan bära i sin hand, då hon bredvid konungen skred fram genom templet till altaret, där biskopen väntade att viga dem samman. Hon skulle bära blomman i sin hand, när hon på sin stolta springare vid sin brudgums sida på en matta av scharlakan red genom gatorna till det gyllene slotet, hälsad av folkets jubelrop.

Otaliga blomhjärtan klappade av förväntan: "Ack, om blott valet fölle på mig!"

Men den vita blomman, som grätit över lingonriset och i mildhet sett på den fattige eremiten, böjde sitt huvud mot marken och dolde sig bland mossan. Icke förrän de främmande männen dragit bort, lyfte hon åter sitt sköna huvud. "Varför dolde du dig, däraktiga blomman?" bannade hela skogen. "Du är ju den vackraste av alla världens blommor. Hade blott konungens utsände skådat din färgning, hade deras val fallit på dig. Vad har du nu inte gått miste om? Du hade blivit hyllad som världens skönaste blomma."

Men blomman svarade icke — varför skulle hon berätta, att hon icke ville övergiva den fattige, ensamme eremiten? Ingen skulle ju ändå ha förstått henne.

Vid midnattstiden kom eremiten till skogen. Sanden i hans timglas hade nästan runnit ut. Han visste, att han skulle dö. Hans steg voro stapplande som ett litet hjälplöst barns. Han dignade ned bredvid den vita blomman, såg in i hennes öga och glömde allt lidande, all nöd. "Bryt mig", sade blomman. "Jag vill följa dig i döden. Du skall inte vara ensam." Och eremitens skälvande händer bröto blomman, och hans läppar kysste dess vita blad, och han dog lycklig.

Herrns ängel fann den döde eremiten och den vita blomman, och han förde dem båda till Guds rike. Och Gud väckte eremiten ur dödens sömn och gav honom det eviga livets gåva. Och Gud förde honom in i paradiset trädgård, ty han älskade ju så mycket gräs och örter. Till den vita blomman sade Gud:

"Välsignad vare du, barmhärtiga blomman, som inte traktade efter jordisk ära och som älskade de ringa. Se, du skall leva genom tidernas tider. Din släkt skall bli talrik och upphöjd och sprida glädje och översinnlig lycka åt alla jordens barn."

Och Gud planterade blomman i sitt eget rike och lät henne uppfylla paradiset ängar, så att otaliga vita blommor spirade på dess mark.

Om dagen stodo blommorna med slutna kalkar, men om aftonen öppnade de sina ögon och blickade ned över all världen. Deras glans var mildare än solens, deras skönhet var härligare än dagens. De strålade av gudomlig kärlek. Alla som sågo dem fröjdades. Den sjuka kände lindring i sin smärta. Den sorgsne började le. Den förtvivlade kunde åter hoppas. De älskande förnummo sin kärlek starkare än annars. Den tycktes dem som en helig låga på ett altare. Och alla jordens skalder strängade sina lyror och sjöngo klingande hymner till stjärnornas lov.

Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

KJOL

BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS

ÖRGRYTE KEMISKA · GÖTEBORG

IDUNNS PORTRÄTTGALLERI

EMMA CHARPENTIER.
F. Bergman, Lund. Änka efter
vice häradshövdingen
Emil Charpentier.
65 år den 20 juli.

ALICE SÖDERHIELM.
F. Pollack, Gävle. Änka efter
majoren A. E. M.
Söderhielm.
65 år den 21 juli.

ESTER ÅKERBLOM.
F. Schmiterlöw, Fatun. Maka
till ingenjören Knut
Åkerblom.
60 år den 11 juli.

HILDA PETERSON.
Fru, Norrköping. Maka till
kamreraren J. Peterson.
60 år den 14 juli.

ALFHILD LOKRANTZ.
F. af Borneman, Norrköping.
Maka till överstelöjtnanten C.
W. Lokrantz.
60 år den 17 juli.

ANNA DYRSSEN,
F. Fock, Eka, Fridhem. Maka
till ryttmästaren Hans
Dyrssen.
60 år den 19 juli.

ANNA ROSENCRANTZ.
F. Persson, Lund. Änka efter
stationsinspektoren M. A.
L. Rosencrantz.
60 år den 22 juli.

AINA MANNERHEIM.
F. Ehrnrooth, Sthlm. Sängerska.
Änka efter v. häradshövdingen,
greve C. E. J. Mannerheim.
55 år den 17 juli.

PAULINE FRIDHOLM.
Fru, Sthlm. Maka till direktör
Gustaf Fridholm,
Bellmansro.
50 år den 13 juli.

GUSTAVA SVANSTRÖM.
Fröken, Grånge. Författarinna.
Dotter till kyrkoh.
Klas Swanström och hans
maka f. Carlman.
50 år den 15 juli.

BELL KRUSE.
Fröken, Sthlm. Amanuens i
Kungl. Skolöverstyrelsen.
Dotter till v. häradshöv. A.
L. Kruse.
50 år den 17 juli.

ANNA MÖLLER.
F. Grell, Sköldinge. Maka
till prosten J. W. M. T.
Möller.
50 år den 20 juli.
Text sid. 727.

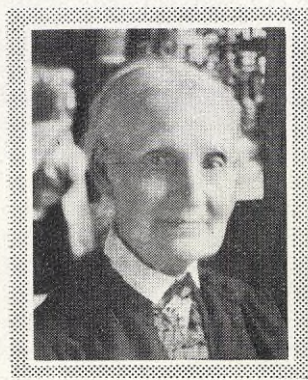
MIA CRAFOORD.
F. Erasme, Göteborg. Maka
till förste kontrollören K. G.
E. Crafoord.
50 år den 21 juli.

ANNIE TAUBE.
F. Stillström, Örebro. Maka
till förste trafikinspektören
Björn Taube.
50 år den 23 juli.

EMMA RAMSAY †.
F. frih. Leijonhufvud, Sthlm.
Änka efter kammarherren
Carl Peter Ramsay.
* 1830, † den 1 juli.

HEDDA DRAKE †.
F. Stenberij, Sthlm. Änka
efter läraren vid Betelseminariet,
teol. d:r M. A. G.
Drake.
.. * 1833, † den 3 juli.

CAROLINA GYSLER †.
F. Pettersson, Sthlm. Språklärlarinna.
F. förest. för en
av Sthlms sparbanks filialer.
* 1843, † den 23 juni.

JULIA EKMAN †.
F. Wallroth, Filipstad. Änka
efter bruksägaren Johan
Ekman.
* 1843, † den 30 juni.

CARIN ZETTERLUND †.
Fru, Sthlm. Maka till fabri-
kören Gustaf Zetterlund,
Härnösand.
* 1848, † den 26 juni.

ANNA STAAFF †.
F. Westman, Hudiksvall. Maka
till advokaten, e. o. hov-
rättsnotarien Carl Th. Staaff.
* 1878, † den 23 juni.

FRÅN FALSTERBO TILL ÖSTERSUND,

E N B L I X T F Ä R D M E L L A N

NÄR KIPLING SÄGER: »ÖST ÄR ÖST och väst är väst, och aldrig mötas de två», då är det som om han talat svenskt och menat våra kuster. De karaktäristiska dragen i västkust och ostkust äro lika skilda som grunddragen i västkustfolkets och ostkustbornas karaktär. Och kanske mera. Jämförelsepunkter saknas. Om man därför kunde ena sig här i landet om en sak: att aldrig draga upp paralleller mellan västkust och ostkust till nackdel eller fördel för en av dem. Ty den som känner endera kan icke jämföra, den som älskar endera är part i målet och den som verkligen känner båda, så mycket att han håller av dem båda, han vet, att det är ett han föredrar i öster som saknas i väster och tvärt om.

Där uppe i Hogdalshörnet står Jan och bröstar sig hotfullt mot norr. Han höjer sin svarta hjässa över fjällen i obygderna och blickar in i Norge. Svarte Jan kallas bergbjässen. Där nere söder om landsvägen löper den vita sanden ut under vattnets saltskumslangetter, dyker ett slag och går upp igen till en revel, dyker återigen för att stiga obetydligt och försvinner sedan under havet för att inte komma upp förrän nere i Tyskland.

Hogdalsbergen i nordvästra hörnet av Bohuslän och sanden i sydvästra Skånehörnet, det är kustens båda motsatser. Mellan dem ligga granitbassängerna, tallstrandsdungarna och solbäddarna för västkustens badare. De sätta karaktären på landskapet och på västkusten, saltkusten som badkust. Saltkustens luft är stark som vindarna från Skagerack och Kattegat och som saltan från Golfströmmens vattensträngar. Växlingarna äro starka, avbrotten stundom förbluffande som i ett modernt cynkoperat danspotpourri. Därför har västkusten att bjuda på sådana motsatser i badortsväg som Kosteröarna, Smögen, Särö, Tylö sand och Råå fiskeläge eller Fiskebäckskil, Styrsö-Bratten och Mölle.

För den som icke fullt känner hela västkusten och den konträra olikheten mellan dess mera utpräglade badorter eller den gradfina skillnaden hos de andra på mellanregistret är det sannerligen inte gott att träffa det rätta valet.

Därför komma så många besvikna eller å andra sidan så fulla av överentusiasm åter från sommarnöjena på västkusten. Det är bara en sak att säga: Västkusten har platser som passa var och en individuellt, om han blott finner den rätta.

Badortsliv i kunglighetens glans.

När Marstrand var i sitt flor på kung Oscars tid, då berodde dess storhet som badort på den kungliga närheten. Det var fint att vara i Mar-

När solen ler.

Det är en roande karaktäristik av västkust och ostkust, som här ges. På denna blyxtfärd mellan svenska badorter ger sig författaren i alla fall tid att dröja vid varje badorts speciella behag, dess karaktäristika, som stamgästerna njuta av efter år och som det kan vara nyttigt för var och en att ha reda på. Bilderna på följande sidor skola säkert ytterligare ut till strand och skog och klippor locka dem som icke redan äro där.

strand vare sig man gillade strandpromenadernas elegans, societetslivet och toalettbytena eller inte, vare sig man sökte västra sidans klippor, vittlingfisket eller utsikten över de rasande bränningarna i storm eller icke. Och det var så förunderligt förmån-

ligt för en ung kanslissekreterare att visa sin vackra fru i den kungliga omgivningen...

Men Drott har lämnat Albrektsunds vatten och ingen gammal god monark sitter där ombord bakom kikaren och låter sig tjasas av livets panorama. Särö blev senare tidens kungabadort med tennis och göteborgssocietet, five o'clock tea och garden parties med dans under loggians valv, med promenad i pressade byxor bland urskogs vuxna ekar, med sportsegling på mahognydäck med gästare vid skoten. Och det söker Särö förbli, fast kunglighetens racket endast en kort vecka slår sina volleys på den underbara lawnen.

En popularitet, som skadar i längden.

Strömstad hade sina högsäsonger innan staden började osa bränt av svarta tomter och sotiga tegelmurar och innan det blev storhamn för Nordens spritsmugglarflottor. Det bjöd på idyller i fiskebåtar med koster-rigg, på ensliga stunder vid Tjurpannans dunder och brak av bränning för västanstorm, på dofter av nyslaget hö från ängarna inåt Bullerbygderna och samtidigt på jazz och galamiddagar, societetsliv och lustfärder till Väderöarna och Koster. Ännu finnas hus för badgäster i Strömstad, än har staden sin omväxling som badort, än kan man välja mellan träbräder och läade hytter eller röda, slätpolade klippor med granitbassänger ute i det fria urtidsriket, och ännu ligga jakterna där under segel vid kajen för betalande badgästsällskap.

Men hur det är, de tidvis mest eftersökta badorterna nå en gång sin kulmen. Det kommer en säsong med trängsel, och då är det förkylt. Man börjar se sig om en gång till, och resultatet blir att man fördelar sig. Utvecklingstendensen är badgästernas vidare fördelning över västkusten. Nya orter komma att nämnas, man provar på, och från att endast ha känt till kustens huvudpunkter börja badgästerna också leta sig till småorterna där de kanske just finna den nyansering av ingredienserna sällskapsliv, ogenerad ensamhet, fiskarstuga och badrestaurang, som passar deras individuella smak.

Också kanske det kan talas om badortskonjunkturen och deras goda eller menliga inverkan på ortbon. Lysekil gick stolt fram under en rad av år från den ena rekordsiffran av badgäster till den andra. Man till och med byggde för att kunna mottaga allt flere badgäster. Och så blev det industri. Var och en lade an på att under den korta säsongen tjäna sig till en arbetsfri vinter. Och straffet kom. Badgästen vill ha roligt och han betalar gärna för att få det. Men när han märker att

T. v.: Redaktör Herman Seldener (Bon Soir) med fru i Borgholm, vars behag redaktör S. på annat ställe i numret prisar. — T. h.: En karaktäristisk bild från öländska Allvaret med en rad av de berömda väderkvarnarna.

Putskräms D. B. C. för alla metaller

är marknadens förnämsta. Prova själv o. döm. Hos alla färghandlare.

Linoleumfernissa N:o 2350

med vårt firmanamn i kvalitet o. pris utan konkurrens. Erhålles hos alla färghandl.

Fabrikanter: DORCH, BÄCKSIN & C:os AKTIEBOLAG, Göteborg.

FRÅN SÄRÖ TILL SÖDERTELJE

S V E N S K A B A D O R T E R.

Till vänster: Ett känt konstnärspår i Båstad, Skånegården: Operasångerskan fru Göta Ljungberg och hennes make regissör Stangenberg. — I mitten: Trädgårdsarkitekt Abelin har med sina storslagna fruktträdgårdar givit Båstad ett säreget inslag av skönhet. — T. h.: Ingenjör Nobel, Skånegårdens skapare, med direktör Bernström (Foto Sölling).

han skall få trevligt utan att den han hyr in sig hos skall få ännu trevligare — sedan väl det nödvändiga onda som heter badgäst dragit sina färde, — då är han inte med längre.

Fiskebäckskil har tagit den saken förständigare. Det är inte stad. Det är bara det gamla »Kilen».

Från kala klippor till urskog.

Fjällbacka, Hunnebostrand, Bovallstrand och Smögen.

För första gångens besökande inlandsbo kan det ena namnet smälla lika högt som det andra, och han kan draga upp en rad namn i motsättning sådana som Lyckorna, Gustafsberg, Ljungskile, Saltkällan, Stenungssund. De förra markera för honom yttre havsbandet med kala klippor, yrande saltskum och fräsande bogvatten kring kosterstaven, de senare ge barrdoft och saltluft, kaprifol från gråa skrevor och ängsblommors doft på en enda gång. De förra bjuda honom det kristallklara saltvattnet med berggyltran och den bronserade torsken, med havsanemonerna och blåstången som miljö i djupens urskogar. De senare ha något av lerlukt och gråstäng, lättslammigt vatten och mildare vindar. Och likväl ha den första gruppens namn såväl som den andras vart för sig något säreget. Smögen med sina i urtiden som på skämt omkastade klippor, Johanneskäret där ute och Smygrännan in genom hamnen impregnerar med sin salta luft. Bovall, Hunnebo, Fjällbacka, Gräbbestad, Hamburgsund och hur man tar dem ha alltid något säreget var för sig. Se ut över Fjällbackas skärgård med de av vulkaniska krafter omgrupperade skären där istidens jökeltmoräner ränna upp ur vattnet med sina stenmalar för att liksom fortsätta på ett annat skär många hundra famnar därifrån, en gång skilda åt efter ursprunglig förening. Och så mitt emellan

dessa grå och röda holmar helt oväntat oaser med en tropisk vegetation. Hjärterön! Eller i den andra gruppen Lyckorna med sina talldungar, ja, sin urskog, sitt förtjusande berg- och dalbanelandskap med leende trädgårdar.

Klippkusten med mareld i tången under mörknande augustinätter, fjordarna och sunden där inne med tallbarrsdoft för dagens solvind — det är Bohuslän som badkust.

Halland börjar som Bohuslän slutar, och Köpstadso, Kalfsund, Öckerö, och Gottskär — fast de ligga i skilda provinser — kunna infattas i begreppet Göteborgs skärgård.

Där solen bäddar åt strandbadaren.

Den som vill ha västkust med sand och lantluftväxling men inom ramen av klipporna, den som vill ha stad och likväl något av fiskeläge, den som vill ha jazz och restauranger men samtidigt ensamhet

Friherrinnan Rålamb och fru Nobel i en trevlig vrå i Skånegården i Båstad (Foto Sölling).

i naturen, den väljer Varberg. Därför är det många om valet.

På mellersta Hallandskusten har Tylö sand börjat att nämnas. Det var inte längesedan den första badstugan spikades upp där, men den följdes snart av flera i trakten. Särdal och Steningestränden hade samtidigt börjat locka. Här nere har man något, ja ganska mycket av Jyllands västkust, Kandestederne och Skagen, Raabjerg Mile till och med. Det är gamla flygsandsfält som bundits — man skulle vilja säga alltför skoningslöst fångslats — det är klitter med det vassa strandgräset och de av västan förkrympta tallarna bakom sandbukternas klena läande band. Där bäddar solen i den gula sanden åt strandbadaren, där leker dyningen och vågen långt upp på den flata stranden, och där är barnbadens förlovade land.

Mycket av samma egenskaper har det nya Båstad — Malen, under det att gammal-Båstad bjuder på allt vad en badgäst begär i växling mellan sand och stenar, högfjällsluft och salta vindar. Hallandsåsen skjuter ut från Småland som för att i det danskt markerade Skåneland säga till om att här är Sverige. Hofs hallar, Torekov... Vem begär mera av klippors skrevor, vilka fantastiska bergformationer eller enslig stillhet än vad dessa platser bjuda?

Nordvästhorneret av Skåne har på sitt sätt en förtätad västkustkaraktär med något av varje ytterlighet. Och på Vingaskäret och Väderön har man Nordkaps fågelberg och tropikernas lianer. Skäldervikens sand, Kullens naturpir, Nyhamnsläge, Krapperup, Arilds läge och Mölle, se där en rad motsatser som ha rika inre möjligheter att tillfredsställa sommarbadare och allt vad man skall kunna kalla badortspublik.

Där västkust övergår i ostkust, salt i sött.

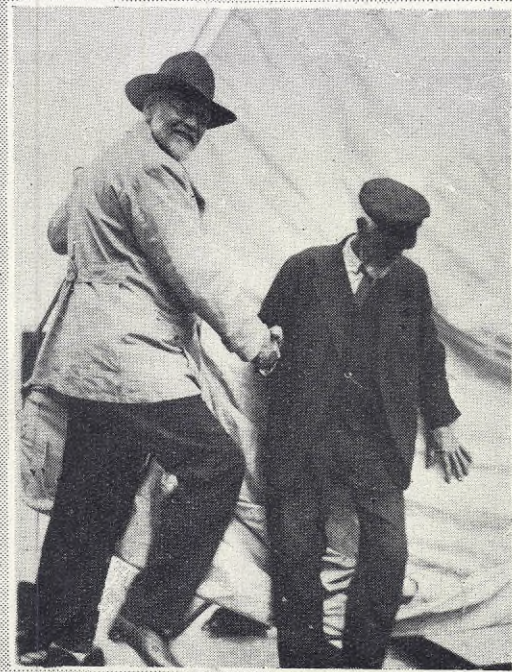
Från Öresundsbadens starka saltvatten, (Forts. sid. 725.)

Saltsjöbadens Grand Restaurant

FÄSTVÅNINGAR
OCH KLUBBRUM
för större och mindre fäster

K Ä N T F O L K P Å

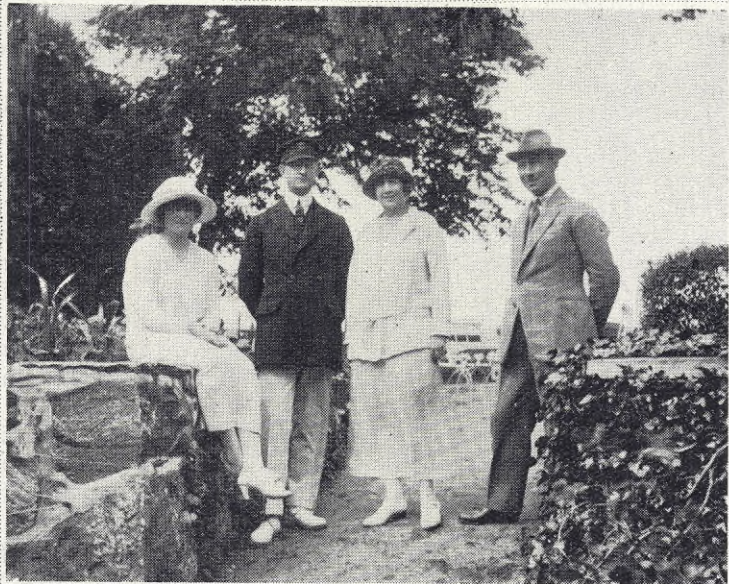
Professor Cassel skall ut och segla i Marstrand. (Foto Hedvig Bergström).

Hovstallmästare och fru C. G. Platen i Marstrand. (Foto Bergström).

Rektor och fru Svedelius höra även till Marstrands-liggarne.

Ännu några kända Marstrandsgäster: hovmarskalk och fru Rudebeck f. Platen samt löjtnant och fru C E Platen f. Nordenfalk. (Foto Bergström).

Fil. dr G. Brandt är även i år Marstrands omtyckte badpredikant. (Foto Bergström).

Den unga sångerskan fröken Dagny Lagerwall är en av de badgäster, man i år ser — och ibland även får till sin glädje höra — i Södertälje. (Foto Sorbon).

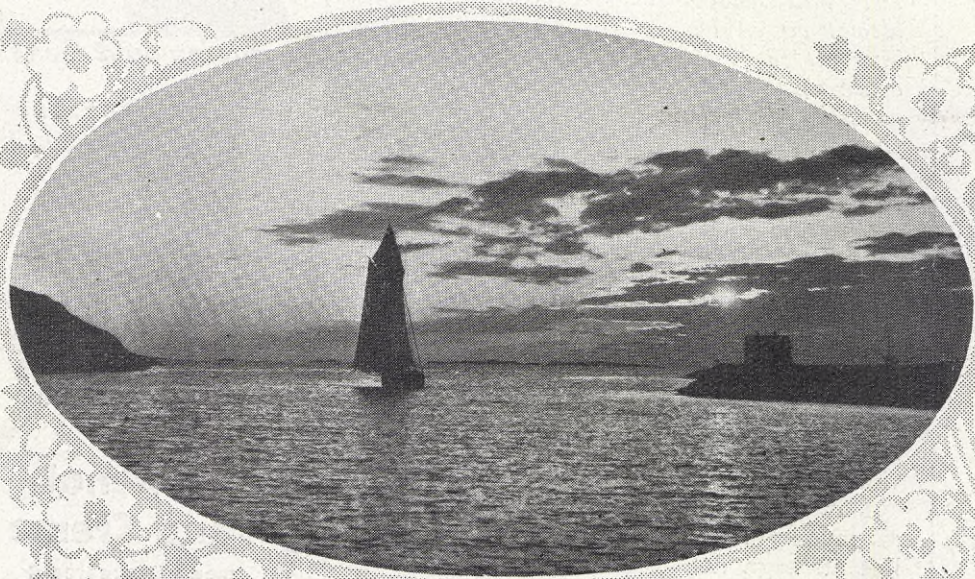
Södertälje har sedan några år tillbaka ett modernt och utmärkt havsbad, där den friska havsluften blandas med den milda tallskogsdoften. (Foto Sorbon).

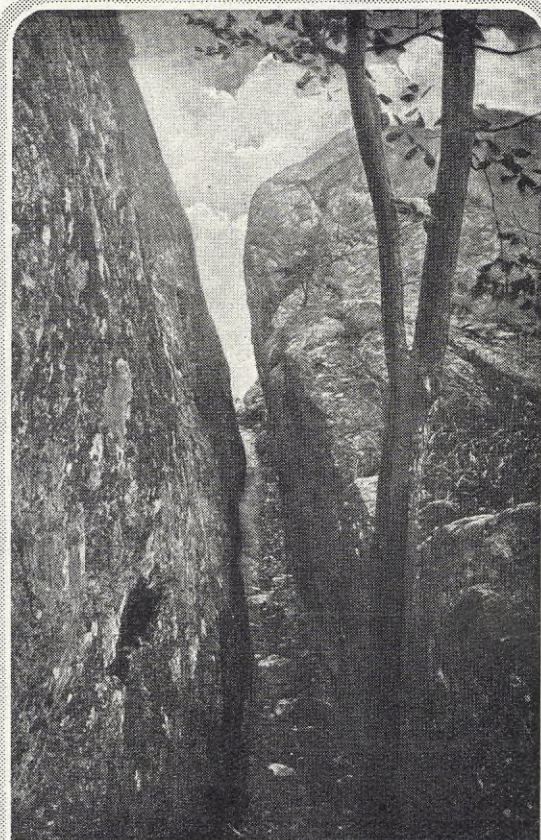
Jungfruffjärden vid Dalarö med dess typiska leende skärgårdsstämning. Dalarö är ju en av stockholmarnas mest omtyckta sommarorter, med en 2000 sommargäster varje år.

K Ä N D A S O M M A R P L A T S E R

Aftonstämning i Marstrand. Typiskt västkustmotiv. (Foto Hedvig Bergström).

Ett av de vilda och pittoreska partier, som gjort Marstrands naturskönhet berömd. (Foto Axel Hellman).

På Falsterbo sandstrand utvecklas kanske ett mer kontinentalt badortsliv än annorstädes i Sverige. I bakgrunden på bilden det stora hotellet.

Ett stycke av Varbergs berömda klippstrand med fästningen i bakgrunden.

Te dansant utomhus i Falsterbo.

Vid Snäckgårdsbaden vid Visby får man föra en fri och sund badstrandstillvaro i hägnat av gotiska klippor och barrskog. (Foto Reimers).

Professorn friherre Gustaf Cederström är en av habituéerna i Falsterbo. Det är nu tionde sommaren han är där.

CALVINO

GAHNS TVÅLAR

BEPRÖVADE ERKÄNDA

Vi nämna några sorter ur vårt rikhaltiga sortiment:

BORGLYCERINTVAL, PERUBALSAMTVAL, LANOIA-TVAL, BORAX BENZOETVAL, LAVENDELTVÅL, AKTA ASEPTINTVAL, och BORLANOLINTVAL samt parfymade tvålar i alla odeurer.

Vårt namn garanterar förstklassigt fabrikat.

HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG
KUNGL. HÖVLEVERANTÖR
UPSALA

Jduz

Ett flertal av Sv. Turistföreningens stationer, värmeisolerade med Quilt.

Kebnekajsestugan

QUILT

Effektivaste och billigaste
Värme- och ljudisoleringsmaterial
Lämpligt för såväl trä- som stenhus

ERIC SJÖSTRAND
STOCKHOLM — KUNGSGATAN 15

VÄSTRA SVERIGE:
RAGNAR BERGSTEDT AKTIEBOLAG
MÄRTEN KRAKOWGATAN 10, GÖTEBORG.
Aberopa denna annons.

"BONO"

TORRSPRIT
MED BONOSTÄLL
SOMMARNÖJETS
"GASKÖK"

A/B BOFORS'
NOBELKRUT
BOFORS

GENERALAGENTER FÖR STHLM: NYA A/B NUMA

Vad är idealet för en badort?

Röster om hur den rätta badorten borde vara — och stundom även är.

Det finns sådana, som tycka sig ha funnit idealet av en badort och som äro lyckliga över att få prisa dess behag, och det finns också sådana, som bara drömma om hur den idealiska badorten borde vara och aldrig finna den i verkligheten. Här nedan yttra sig båda kategorierna.

Skulptrisen fru Alice Nordin prisar Falsterbo, som alltid lockat till sig konstnärerna:

När Idun frågar mig, hur den idealiska badorten bör vara, så svarar jag utan tvekan: som Falsterbo. Flere somrar har jag nu tillbragt ute vid denna härliga strand, och för varje gång jag återkommer, tänker jag: vad här är vackert och ljuvligt, vad här är trevligt att vara!

Här känner man sig hemma, här göres så mycket för trevnaden, och det är roligt att säga det, också för skönheten, att man måste känna sig lätt och glad till mods.

På stranden med sin fina, vita sand, en verklig »plage», badas och levas friluftsliv i granna baddräkter, som lysa i solskenet. Ute på den stora heden spelas det golf och på tennisbanan kan man studera ungdomens spänstiga och plastiska rörelser. Och så dansas här naturligtvis med liv och lust efter god musik.

Detta om nöjen och sysselsättningar, — men vad som gör Falsterbo så tilldragande och som också alltid lockat hit konstnärer, är naturen, luften, belysningarna. Falsterbo är härligt vid alla tider på dygnet, i sol vid havet, på kvällen ute på den vida heden, då solnedgången flamlar i orange, karmosin och violett, i den halvljusa sommarnatten, då havet brusar och vinden bär tonerna från de öppna fönstren i Falsterbohus, som ligger upplyst likt ett féslott i den blå skymningen. Och regnar det, som ju inte är så sällsynt i vårt kära land, så finns här stora utrymmen och många möjligheter att utfylla tiden på ett angenämt sätt.

Friska salta vindar, en lång, vit sandstrand, som påminner om Viareggio och Lido, ett strålände, brusande, oändligt hav — ro, skönhet, harmoni — se där, vad Falsterbo bjuder den, som får den goda idén att resa hit.

Alice Nordin.

Redaktör Herman Seldener (»Bon Soir») är en hänförd Ölandssommarbo och skriver:

Jag känner två badorter, där jag riktigt trivs. Den ena är Plage Larvotto utanför Monte Carlo och den andra heter Borgholm och ligger på Öland. Särskilt Borgholm har år efter år blivit mig kärare. Där finns sol och friska vindar, ett blått sund, gröna lundar och en hed med

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjn.
och Platssökande 25 öre. för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.	Idun uppl. B.
Helt år ..... 15:—	Helt år 17: 50
Halvt år ..... 8:—	Halvt år ..... 9:—
Kvartal 4: 25	Kvartal 4: 75

- Steinway & Sons -

**Lundholms
Pianomagasin**

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

Oxygenol- Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker tänder och tandkött.

En

SPARKLET SIFON

betyder besparing i hemekonomin. En Sparklet Sifon kan användas på många olika sätt. Bliv agent för Sparklet Sifonen och tillskriv redan i dag generalagenten i Edert distrikt:
Agentet antagas.
Begär agentvillkor.

Generalagenter:
H. Bager & Co, Stockholm.
Jonsson & Kraftt, Göteborg.
A.-B. Adolf Faxe, Malmö. (T)

NORMANS

GLAS och PORSLIN
billigt.

Hantverkaregat. 32, Odengat. 41,
Styrmansgatan 11, Stockholm.

Färga i hemmet med

HARVANS HEMFÄRG
-VACKRA FÄRGER- -JÄMNA FÄRGER-
L. W. Herdins Färgverk-Fabrik

PHOSPHO- ENERGON- PILLER

Förordas av läkare vid allmän svaghet, nervositet, överanstängning och römlöshet.

SALVIAS ENDAST I APOTEK

UNIVERSAL-FERNISSA

Denna fernissa är av utmärkt beskaffenhet, och kan med fullt förtroende användas till alla slags arbeten. Den torkar med en hård, glänsande yta, som ej spricker eller faller av. Kan rekommenderas såsom varande den mest ekonomiska och tillförlitliga fernissa i sitt slag. Se alltid till, att "J. & N." står på varje burk!

A. B. JULIUS ARNHEIM & Co.
REGERINGSGATAN 18, STOCKHOLM

JENSON & NICHOLSON, LTD.

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

SVEAFÄRG.

Sveafärg är den hållbaraste och billigaste patentfärg för målning av villor, uthus, staket m. m.

Impregnerar träet! — Smetar icke!
Torkar genast!

Svenska Växtlimfabrikens Eftr.
HUVUDSTA.
Telef. 342.

Flyglar - Pianinon

Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Lauberger & Gloss

Billigaste priser och bästa avb.-villkor.
Edert gamla tages i byte.
Illustrationer o. pris gratis på begäran.
A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel
Norrköping. Sthlm. Drottningg. 86.

KJOLPLISSERING

Maskinmärkning, hålsöm och brodering.
Ingeborg Lindeberg, Specialateljé,
Mästersamuelsg. 32 (int. Malmkillnads-
gatan), Stockholm.
Order till landsorten omgående.

KORSETT-SALONGEN

REGERINGSGATAN 22 1 tr.
STOCKHOLM
rekommenderas

Korsetter och dam-
underkläder färdiga
och på beställning.

Låga priser. Gör ett
besök eller ring N.
50 66 för demon-
stration av varor i
Eder bostad.

FRU GERDA MALMBORG
Tel. Norr 5066.

fria vidder, där symbolen för denna fagra ö, Ölands solvända — »solglödens, soldödens blomma», som Karlfeldt kallar henne — just nu breder ut sina kronblad.

Idealet för en badort är en plats, där det finns sol och luft och vatten och just så mycken sällskaplighet, att man får vara i fred, om man så vill och njuta av andra människors umgänge, när man det önskar.

Borgholm kommer mitt badortsideal rätt nära.

Fast det kanske beror på att jag ser på den platsen med kärlekens öga.

Herm. Seldener.

Göteborgsmålaren Anna Gardell-Ericson tycker att uttrycket idealisk badort precis passar in på Marstrand:

För mig bör en idealisk badort framför allt vara naturskön och kunna erbjuda en rikhaltig omväxling av måleriska motiv. Finnes så att tillgå, vilket är fallet i Marstrand, kunnig och god behandling vid tvål- och gyttjemasagen, kan man inte önska sig något bättre för den reumatism en konstnär alltid ådrager sig i mer eller mindre grad.

Marstrand med Koön bjuder på storslagna bränningar, skogsinteriorer, näckrosdammar, gamla blomsterrika gårdar, bryggor och båtar m. m.

För dem som tycka om att segla finnas förstklassiga båtar med säkra och skickliga skeppare. Vad fiske beträffar hörde jag härom dagen en herre som är vida berest förklara, att intet i hela hans erfarenhet av kontinentala upplevelser kunde gå upp emot den lyckokänsla han kände sig uppfylld av, då han i egen fiskebåt låg och guppade upp och ned här utanför Marstrand.

Att Marstrand är Västkustens pärla bevisas bäst av att den Marstrandsbitna alltid kommer tillbaka. Vi ha varit här i trettio somrar.

Marstrand i juli 1924.

Anna Gardell-Ericson.

För dr Alma Söderhjelm motsvarar idealet av en badort många andra ideal i så måtto att hon ännu inte mött det i verkligheten. »För min del», säger hon, »tycker jag, att badorterna i regel inte motsvara sitt ändamål: man får inte vara i fred där. Jag kan gå med på, att vissa badorter inrättas bara med tanke på att man skall roa sig där — men då borde det som motvikt också inrättas badorter, där man finge vara fullt i fred».

Grosshandlare Axel Eliasson som förstår så väl att bereda sommarvila åt andra tycker för sin egen del att den badort är bäst som har att bjuda på sköna bad — allra helst salta varmbad med tång och så kall bassäng efteråt — härlig luft, ett litet men trevligt sällskap och så framför allt frid!

Hur Karlfeldt bedömes i sin hembygd.

(Forts. fr. sid. 711.)

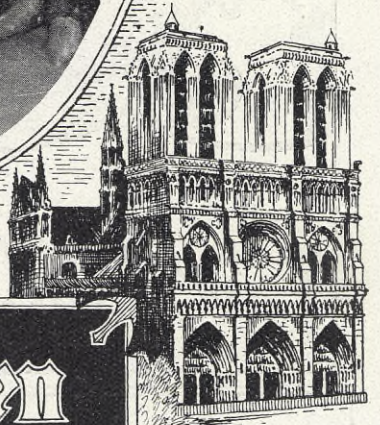
i vissa fall. Skulle man tänka sig Karlfeldt kvarboende i Folkare i Floras by långt ifrån allfarsvägen, gående i sin lustgård och diktande precis samma poesi, som han nu skapat, så vore detta inte tillräckligt att göra honom stor i hembygdens ögon. Utifrån måste kröningen komma. Diktaren i och för sig är sällan någon storhet för folket numera, när dikten icke längre betyder något för detta folk, och i all synnerhet kan icke ett folk nu för tiden av sig självt avgöra om deras diktare är stor eller icke. När han däremot en hög ställning, så att hans namn ofta synes i

Snart stundar
premiären av filmen
"Ringaren i
Notre Dame"

Den är icke
blott Universals
utan den ameri-
kanska filmhi-
storiens mäkti-
gaste verk.

Följ våra med-
delanden angä-
ende filmen i
denna tidning!

Ringaren i Notre Dame

Officin: Universal-film

En filmatisering av
VICTOR
HUGO'S
odödliga roman

Kompletta
Barnkläder Mathilda Staël von Holstein
för gossar och flickor i alla åldrar. Kråkor och Bahytter sys även om tillbehör finnes. Elegant och välgjort arbete.
E. NORÉNS BARNKLÄDERSAFFÄR
44 Karlbergsvägen 44, Sthlm.
Allm. Tel. Norr 147 94.

Led. av Sveriges Adv.-sambund.
Malmorgsgatan 3, STOCKHOLM.
Familjerätt. Hyresärenden.
Testamenten. Bouppteckningar.
Förfrågningar från landsorten besva-
ras omgående.

PUB

BAD- Artiklar

för Damer, Herrar
och Barn.

Baddräcker

Dam-, utan kjol från Kr. 2: 75
Dam-, med kjol från Kr. 4: 50
Barn-, utan kjol från Kr. 1: 85
Herr ..... från Kr. 2: 75

Badkappor

Dam ..... från Kr. 20: —
Capes ..... från Kr. 27: —
Barn ..... från Kr. 13: 50
Herr ..... från Kr. 19: 75

Tygbadskor

Dam ..... från Kr. 2: —

Gummibadskor

Dam ..... från Kr. 4: —

Tygbadskor

Barn ..... från Kr. 1: 60

Badhanddukar

av frotté ..... från Kr. 1: 75

Badlakan

av frotté ..... från Kr. 6: 50

Badmössor

från Kr. 1: 50

Simbyxor

Herr ..... från Kr. 1: 35

Goss ..... från Kr. 0: 75

Paul U. Bergströms $\frac{1}{3}$

Drottninggatan 74-78 - Stockholm

Nyhet!

Barnängens

Flytande Badtvål
(Obs! Flyter även i sötvatten.)

Med ett brevkort
kan du vinna
Kr. 600.—

Svara
på denna
fråga

Miljoner askar

"Nugget" säljas över hela världen. Men även om dubbelt så mycket såldes, vore det omöjligt att göra priset fördelaktigare. Nuvarande pris är 30 öre, 50 öre resp. 85 öre per ask.

Innan detta pris fastställdes, övertygade vi oss först av allt om att vi onekligen tillverkade den bästa möjliga skokrämen, som vetenskap och finaste råämnen kunde åstadkomma.

Sedan fastställdes priset till det allra lägsta möjliga. Vi våga där-

för utan tvekan säga, att "Nugget" är absolut den billigaste och bästa skokrämen Ni kan köpa. "Nugget" är drygare i bruk och ger fortare högre och varaktigare glans än någon annan kräm.

För smärtingskor och vita baby-skor och dylikt använd "Nugget White Dressing" i metalletui med svamp 50 öre eller "Nugget White Cleaner" i flaska med svamp Kr. 1:—, Nugget preparat smeta icke ifrån sig.

Tävlingsregler:

För de 101 bästa svaren å frågan: Varför använder Du "Nugget"? betala vi följande pris:

Första pris Kr. 600.— ..... = Kr. 600.—
100 extrapris à Kr. 5.— ..... = Kr. 500.—

Ingen kupong eller tomask behövl. Iakttag endast följande punkter:

1. Svaren skola skrivas på ett brevkort. Ni kan göra så många försök som helst, men vardera måste vara på ett särskilt kort.
2. Svaren skola börja: "Jag använder Nugget, emedan" och skola begränsas till högst 24 ord, dessa 4 inberäknade.
3. Korten skola avsändas senast den 30 September 1924 till "Nugget Tävlan", A.-B. Platin & Co., Nobelhuset, Stockholm.

Skriv tydligt namn och fullständig adress. Resultaten skola annonseras i denna tidning.

"NUGGET"
VÄRLDENS BÄSTA
SKOKRÄM

N 104

bladen, är han stor. Det är mänskligt. Att Karlfeldt själv gent emot hembygden haft en dylik känsla, framgår av hans ord: »Om jag ej med ära kommer, kommer aldrig jag igen». Nu har han kommit med ära, och hembygden hälsar honom med stolthet som sin son utan att närmare bry sig om, vad det är, som gjort honom stor. Han kastar i alla händelser en liten avglans över hembygden, och då är det bra.

Av det sagda får nu läsaren för all del inte dra den slutsatsen, att det för hela hans hembygds befolkning varit ett villkor, att han skulle skaffa sig ära och berömmelse utifrån. Ånej. Han har nog även där haft vänner från allra första början, enstaka människor, som älskat honom, därför att de i minsta skiftning i hans dikt förstått och varit med. Och dessa äro icke så få, fast de kanske procentuellt taget inte nå så hög siffra, och fastän de icke låtit höra av sig. Var skulle Karlfeldt älskas och förstås, om icke i hembygden? Vilka skulle gripas av hans sång, om icke dessa som äro danade av samma virke och rotade i samma jord? Vilka skulle röras i sina hjärtan av hans sång, om icke dessa, som fått lyssna till strängaspelet under den gemensamma hembygdens heliga träd?

CARL LARSSON I BY.

Ombytta roller.

(Förts. fr. sid. 712.)

Men hon svarade något mycket märkvärdigt. I det hon sänkte sin bok och såg storögd på honom — en blå, patetisk blick — mumlade hon:

— Hur kunde ni dansa på Jerusalems ruiner?

Och så grät hon. Lutade ansiktet mot en mossig sten och snyftade högt.

Doktor Hedman kände sig helt förvirrad — Jerusalem? Dans? Han avskydde dans — men så gled ett förstående leende över hans drag. Han sträckte ut handen och drog henne till sig, trots ett svagt motstånd.

— Ibland måste man intaga en stad på det sättet, viskade han och kysste en vilig mun. Stackars Jerusalem — men det ska byggas upp igen, skönare än någonsin, är du med på det? Jag älskade dig från första dagen och ville så gärna bli bekant med dig — men det retade mig att du tog första steget. Som en nyck, en sensation, en bravad att skryta med. Hon är van att få allt vad hon vill, duger inte, hon ska kväsa först, tänkte jag...

— Det är oförskämt... jag vill inte... låt mig vara... Fröken Westman försökte, dödligt förolämpad, vrida sig ur hans famn. Kväsa mig... Det är höjden. Ge mig tillbaka min bok...

Han var snabbare än hon, grep boken och lyfte den i vädret.

— Vad ser jag, en bok! utbrast han. Kan man tänka sig — att ligga på badort för att läsa böcker! Vet ni vad det kallas? Det kallas att kränka badortslivets heligaste lagar! Att försjunka i en bok när himmel och hav formligen tränga sig på en...

Hon måste skratta. Han var så omöjlig och så förtjusande. Hon smög frivilligt i hans famn.

— Älskar du mig mer än himmel och hav? viskade hon.

— Jag älskar dig mer än alla mina böcker, svarade han och kysste henne.

Paradis

DUNTÄCKEN
MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjäderränsert

HUR GENERANDE HÅR-
VÄXT ÖGONBLICK-
LIGEN AVLÄGSNAS.

Rak maskinen stärker hårväxten och kommer håren att växa raskare och tätare. Depilatoriska medel, som innehålla bariumsulfat, förorsaka ofta smärtsamma irritationer, ömhet och hudsjukdomar. Den nya VEET-cremen innehåller icke alls något bariumsulfat eller andra giftiga kemiska ämnen. VEET stimulerar icke hårväxten och har ingen obehaglig lukt. Man smörjer helt enkelt på cremen sådan den är, då den kommer fram ur tuben, låter den sitta på ett par minuter, tvättar därpå av

den, och håren komma att vara försvunna som genom ett trollslag. VEET-cremen erhålles hos alla parfymhandlare. Engrosdepot för Skandinavien: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

JAPANLACKEN
RIVALIN
marknadens förnämsta
lackfärg
är oundgänglig, när en
verkligt förstklassig
lackering önskas
Säljes hos alla välsort.
färghandlare.
Fabrikant:
A.-B. WILH. BECKER
STOCKHOLM

BECHSTEIN
FLYGLAR PIANINON
HOFFMANN'S
MALMSKILLNADSG. 25 B

"GEYSIR" och
"ARIEL"

Ovillkorligen bästa och billigaste uppvärmningssystem. Begär förslag.

En god vara blir alltid efterrapad.
en dålig aldrig.

AKTIEB. JERNVERKSMAGASIN, MALMÖ
Telegr. Kockumsjern.
Rt. 526, 816 och 24 04.

Insänd plåtar o. film

till oss för framkallning och kopiering. Omsorgsfullt arbete. Billiga priser. Frakt- och portofritt.

N. & T. ANDERSSON,
Drottningholmsvägen 7, Stockholm.

Från Falsterbo till Östersund.

(Forts. fr. sid. 719.)

nan fått vika. Vid lugna strömförhållanden kommer in genom Kattegat, är det en snabb förändring, tycker man, att mäta den lägre salthalten redan vid Falsterborev. Men det är möjligt att de som lagt märke till denna skillnad råkat komma vid tillfällena, då Östersjön trängt på med sitt vatten, och den svagare Öresundsranden kan man nog räkna med rena saltströmmar ända långt in mot Hanöbukten, under det att vattnet också uppe i Öresund kan tappa sin salthalt för en kraftigare utström från Östersjön.

Så mycket mera märkbar är då övergången från Skånesanden till Blekingestranden. Och det är som om de få badorterna på denna sandkust alltmånga förtyngades till något säreget. För så vitt man ens skall kalla de strandgårdar längs Skånes sydostkust, som mottaga sommargäster, för badorter. Det är den lugna lantgården vid havet, det är den sävliga dyningens bad och den sakta stekande solens. Det måtte vara något för den som verkligen vill vila, och som betraktar naturens stilla rörelser, linjerna i terrängen och vidderna för ögat som en vila. Det som präglar jylländska Kandestederna med sanden, Västerhavet och den stora stillheten över Jutlands västkust äro danskarna icke ensamma om, ty detsamma ha vi på Skånekustens sandvidder.

Vid Åhus, där några hundra sommargäster bruka bo och roa sig med att fiska skäddor, börjar kusten skifta i friskare grönt. Det är näktergalens kust som här tar vid. Blekingestranden är grön på ett annat sätt än andra gröna stränder. Kanske är det så att de gamla snapphaneekarna — en sådan måste finnas vid varje självmedveten gård — ha en friskare färg i bladen på ålderdomen eller om det är bokarnas övervägande inslag — i varje fall är det så.

I Blekinge äro alla städer badorter och alla badorter städer eller delar därav. Men det är bara Ronneby som är brunnsort. Man skall i detta fall inte bli ledsen vid blotta namnet brunnsort och tro, att det är ett träkmånsarnas och hygiendårarnas paradys. Ronneby är också ett hemvist för de gladaste bland de glada, och jag vet en nu till åren kommen man som säger att »den som dansat i Ronneby en sommarnatt, han har inte dansat förgäves».

Man skall nästan kunna säga att också alla Smålands städer äro badorter, ty i de flesta har man förträffliga friluftsbad, men för att hålla sig till kusten bör man börja med — Borgholm. Ja just Borgholm på Öland för all del, men det är Smålands förnämsta stad — om sommaren.

Kalmar skulle nämligen aldrig duga om sommaren. Där finns härligt vatten och en underbar kust, men man bor ju alldeles för bekvämt och i badortsförutsättningarna måste ingå små förhållanden så att säga. Det skall vara något av en picknicks vedermödor för att riktigt kunna avnjutas.

Från Södertälje till Frösön.

Med Södertälje har jag förresten berört de rena sötvattensbadorterna. Och de äro icke de sämsta i vårt land på sommarvisten så rika land. Östergötland har sina trevligaste sommarplatser icke vid Östersjön utan vid Vettern, såvida man inte för denna provins skulle säga att den egna sommarvillan vid kusten i de flesta fall får ersätta badorten. Och vad Stockholms skärgård och Mälarmrådena beträffar ha vi ju här en sammanhängande badortstyp som

TRYGGA EDER ÄLDERDOM GENOM INKÖP AV

LIVRÄNTA

I

SVEA

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG V. HAMNGATAN 3

AVDELNINGSKONTOR: STOCKHOLM DROTTNINGGATAN 19

AGENTER Å ALLA STÖRRE PLATSER

FLORODOL- TVÅL

För Rationell
Hudvård

Kungl. Hofleverantör

Parfumeri
FLORA,
GEFLE

I våra dagar,

då en allmänare uppskattning av den individuella skönheten gör sig starkt gällande, har i samma mån kraven på verklig kroppskultur, främst hudens vård, vunnit i aktualitet.

Ett medel, som alldeles speciellt är ägnat att tjäna skärpta hudhygieniska syften, är **FLORODOL-TVÅL**.

Den renar genom sin egen inneboende renhet hud och hy utan att irritera.

Den innesluter i sitt läckra, krämbildande lödder substanser, vilka äga märkliga egenskaper när det gäller att befrämja och bibehålla en frisk, ren och vacker hy.

ooo

Baka själva Edert bröd

med hjälp av H. E. Ekströms jästmjöl.

Smörgåsbröd.

½ kg. vetemjöl, som förut väl blandats med 2 rågade teskedar Ekströms jästmjöl, sammanröres med drygt 1/3 liter mjölk och gräddas genast i smord form. Åtgår omkring 20 minuter. För höjande av smaken kan, om så önskas, tillsättas ½ tesked salt och 1 tesked socker.

Frukost-snibbar.

Av ½ liter mjöl (vari inblandas 2 teskedar Ekströms jästmjöl), 1 kkp mjölk, 1 à 2 matskedar socker och 1 à 2 matskedar smör, göres en deg, som utbakas i runda kakor, vilka naggas och sporras i tresnibbar. Gräddas i stark värme.

Formlimpa, grov.

3 kkp. grovt rågmjöl och 2 kkp. vetemjöl blandas väl med 2 fulla teskedar Ekströms jästmjöl och sammanknådas sedan med 2 kkp. mjölk och 2 matskedar

sirup. Salt och pomeransskal tages efter smak. Gräddas i smord form i god ugnsvärme under ¾ timme.

Formlimpa, fin.

½ kg. vetemjöl blandas väl med 3 teskedar Ekströms jästmjöl och sammanknådas sedan med 1/3 liter sur mjölk, 1 deciliter sirup och 1 matsked stötta pomeransskal. Gräddas i smord och bröad form under 40 à 45 minuter.

Allmänna regler vid bakning med H. E. Ekströms jästmjöl.

Obs! Då det är av stor vikt, att jästmjölet blir väl blandat med mjölet, bör denna blandning helst ske medelst sammansiktning. All bakning sker på kall väg. Ugnsluckan bör under grädningen hållas väl tillsluten. Degen bör genast utbakas och insättas i ugnen. En god stekugn kan med fördel användas.

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL OCH VANILIN-SOCKER

inrymmer allt som kan inrymmas i badortsväg.

Stockholmsskärgården har för övrigt en ersättning för sitt mindre saltstarka vatten i de tallbarrsbad den ger åt lungorna, och lungorna försummar man så lätt på de vanliga badorterna.

Norrut kommer lövskogen igen i blandning med tall och gran och även längre norrut får man egentligen räkna varje stad vid kusten som badort. Och Östersund är med villasamhällena på Frösön en typisk norrländsk badortstad — ja norrländsk, fast den, som visst inte är bekant, ligger precis i mitten på vårt långa land.

Norrlänningarna resa för övrigt gärna söderut för att få bada i tid, eljest kanske vattnet inte hinner bli varmt för dem. Det tar ett par dygn från fjällsnön ner i havet, och det är ingen avundsvärd värme norrlänningar ha i sina hemnavatten.

IVAN GRAN EKOTT.

Över havet och ändå i Sverige

— den som vill ha den erfarenheten, far till Gotland, som är på en gång svenskt och — genom sin säregna natur — icke-svenskt.

Man kan misstänka, att Visbyborna tidigt om mornarna smyga sig upp och skura sina ruiner, så välstädade och snygga som de ligga där i den välstädade och snygga staden. Men i så fall sker det innan de främmande sommargästerna ännu hunnit yrvakna stiga ut till morgonens havsluft och solsken eller komma i land från den komfortabla Gotlandsångaren, som för passageraren förvandlar även den besvärligaste storm till en rogivande vaggning. Efter sina städningsbestyr kunna infödingarna lugnt draga sig tillbaka och lämna

staden åt gästerna. Bakom höga, täta staket och låsta portar leva de infödda sitt liv för sig bland gårdstjäppornas blommor och lusthus, ofta med den härligaste utsikt över hav och stad och ruiner, vilken rika Stockholmsgrosshandlare fåfängt bjuda många tusen för i hopp om utsiktsmonopol.

Men även om tilläventyrs Visbyborna skulle vara tillbakadragna, behövde främlingen aldrig ha ledsamt. Munarten, som ljuder omkring honom, smakar av tyska och Hansatid — själve den okronade Gotlandskungen, konsul Ekman, redan till det yttre en hövdingsgestalt, talar ju den mest klingande gotländska. Ruinerna ligga som i förtrollning: halvt om halvt på väg att åter sjunka in i naturen, och ändå med stämpeln av människohand och människoande över sig. Och Visby bjuder överallt skatter, som inte behöva rånas som på Valdemar Atterdags tid.

Havet är visst ingenstädes så blått som här. Eller är det den vita kalkstenen, som låter det blå framträda så starkt? Snäckgårdsbaden norr om staden är den moderna friluftbadanläggningen, där det bjuds på familjebad, medan Kneippbyn söder om staden med sina småstugor ger tillfälle till gemytligt eremitliv. Man kan gott, om det roar en, kalla Snäckgårdsbaden med dess sandstrand, badrestaurang, småvillor för »kontinentalt» — hur man än må söka driva ut naturen med spade och hacka, så kommer hon ändå igen här, havsblå och kalkstensvit och fager.

De som en gång lärt sig att älska Gotland, komma gärna dit igen sommar efter sommar. Och då uppsöka de kanske helst några av dessa verkligt fridsamma platser vid havet, som till på köpet höra till de billigare i Sverige: Ljugarn, Klintehamn, Slite, Katthammarsvik.

T.

Strandmössa.

(Forts. fr. sid. 715.)

Alltid öka och minska på samma sida, så att den ena är rak och den andra går upp i en spets mitt fram.

Sedan virkas ett varv pikoter (4 maskor ta tillbaka i den 1 m.) med ungefär 6 m. mellanrum kring den ojämna sidan. En pikot i spetsen mitt fram.

Fäst resoren i de bägge ändarna och virka över den, så ser det prydligare ut.

Sedan Ni så fällat tygbiten, så syr Ni fast diademmet mitt på ena tygsidan, kant mot kant d. v. s. den raka sidan jäms med tyget. Fastsyningen bör endast vara omkring 24 cm., 12 cm. från vardera sidan om mitten och så är mössan färdig.

Man ser på bilden huru den sättes på och ser huru snibbarna klädsamt hänga ner vid öronen och bak.

När Ni far på semester, ärade läsarinna, lägg då in tygbiten, garnet och virknålen, ej förglömmande resorbiten, i resväskan. Börja att virka mössan genast på tåget eller båten, sy mössan färdig och Ni har genast en present ill goda vännen eller behåller Ni den själv till strandmössa.

B. L.

Från idrottsfältet.

Till Idun skrives:

Inom Enköpings Allmänna Idrottsförening finnes en kvinnlig avdelning, som huvudsakligast driver gymnastik, tennis och skidloppning. Under innevarande år ha tio flickor avlagt proven för det kvinnliga idrottsmärket. Intresset för kvinnlig idrott är på starkt framåtgående särskilt i gymnastik och tennis. Tennisklubbarna härstädes föfogar nu över en förstklassig utebana, samt en god inomhusbana vilket gör att intresset för denna idrott börjar att omfattas av alla samhällslager.

Förutom E. A. I:s kvinnliga gymnastiktrupp arbetar en annan kvinnlig gymnastikförening omfattande ett 20-tal aktiva gymnaster.

Fröken Ester Anderson vilken fått sin idrottsliga uppfostran i E. A. I. är f. n. Upplands mästarinna i tennis på ute- och inneplan, samt även Upplands mästarinna i skidloppning 10 km.

Till Iduns porträttgalleri.

Anna Möller, född Grell, (se foto sid. 717), har en mera ovanlig bana bakom sig. Hon avlade på sin tid studentexamen som första kvinnliga privatist vid Karlstads högre allmänna läroverk våren 1894, och 1897 avlade hon fil. kand. examen i Uppsala, studerade vid Berlins universitet 1898; blev sedan privatlärarinna i en svensk-belgisk familj i Spanien. År 1899 gifte hon sig med kyrkoherden i Sköldinge, prosten Theodor Möller. Senare har fru M. varit livligt kommunalt och socialt verksam. Hon var medlem av kommunalfullmäktige 1918—1922 och dess vice ordf., hon är medlem av kommunalnämnd, fattigvårdsstyrelse och barnvårdsnämnd, suppleant i skolrådet; var medlem av föreläsningsföreningens styrelse sedan 1912 och dess ordförande 1913—1922, är själv föreläsarinna, och medlem av biblioteksstyrelsen sedan 1920 och dess ordf. 1920—1922. Hon har deltagit i arbetet för kvinnans politiska rösträtt och varit ordf. i Sköldinge F. K. P. R., tills föreningen vid vunnit rösträtt upplöstes. Fru A. M. invaldes som medlem i S. K. I. R. (Svenska kommittén för Internationellt rösträttsarbete). Sedan 1902 är hon ordf. i Sköldinge Syförening, vars verksamhet numera är inriktad på åstadkommande av ett barnhem inom församlingen. Om sin verksamhet i hushållet skriver fru M. på begäran själv: Sedan 11 år tillbaka min egen ensamjungfru, de senaste åren t. o. m. utan all hjälp till s. k. grovsysslor. Accompanatrice i familjorkestern. Trädgårdsdräng. Aldrig arbetslös!

Några böcker.

I EN VIDRÄKNING MED DEN DÅLIGA publiksmaken stod för en tid sedan som ett bevis på dess nedåtgående kurva att »årets bok» för i år var »Vivis resa» medan »årets bok» för två år sedan varit »Med stort G» av Ivan Oljelund. Det var inte så stor skillnad. Med sin självsvåldiga, självsäkra ton, sin brist på djupare andlig erfarenhet och human mognad var »Med stort G» bara en sorts andlig »Vivis resa». Publikens slagruta

för det ytliga förnekade sig alltså inte heller detta år. Men genom att döma och fördöma, domdera och »skälla» har man här i landet lättast att skaffa sig anseende som en hög och djup ande. De hänförliga lovord varmed Oljelunds nya bok »Svenska brev» (Tidens Förlag, 4:50) på sina håll hälsats som »skönt ovett» etc. bevisar det ännu en gång. En samling essayer så fulla av obetänksamma angrepp, där pennan och retoriken löpt i väg med allt annat får man leta efter.

En annan domare, C. A. Bolander tycks däremot i sin sista bok ha lämnat den pose vari han på sistone syntes ha fastnat — till sorg för alla som i hans tidigare produktion värmts av den ärliga sökarende, den levande och smärtfyllda glöd, han där var tämligen ensam om i tidens svenska litteratur, men vilka sedan med vemod i de senare böckerna sett oron stelna till en sorts på stället-vilamarsch, ett dervischtuggande av ord, ord.

Dem har han fortfarande gott om i den senaste boken »Kandidat Faust» (Sv. Andelsförlaget 6:75) men något genomlevat, ett smärtsamt sökt och vunnit resultat lyser nu upp sidorna med den livets ande man saknat i flera av de anspråksfullare böckerna.

Anspråkslös är i stället Gurli Herzman-Eriksons »Huset med vindskuporna» (P. A. Norstedt & Söners Förlag 5:75) men på sitt särskilda kvinnligt varma sätt inte mindre värdefull för det. Inte för att kvinnliga författare i ungdomen alltid kunna sägas vara fria från den hybris de manliga mycket oftare lida av, men — om det nu är deras kön och den predestinerade bekantskap med livets fundamentala ting det ger dem — ett visst ödmjukt hjärtedjup skälver ofta i de bätt-

res alster. G. Herzman-Erikson har i sin av varm humor burna skildring höjt sig till deras nivå.

En bok som har sitt förnämsta värde i de med en naturväsens kunskap och öga givna skildringarna av Bohusläns natur och fiskareliv är Gunnar Berndtsons »Länninghus» (Wahlström & Widstrand 4:75) en i vad som gäller dessa ting ibland förträfflig bok. Det högspända motivet brister i utförandet dock ibland i tillräcklig verklighetskänsla; det fatala inträffar att man just som det mest dominerar helt enkelt inte längre tror på det. Men allvarlig vilja att gå till grunden med ett problem kan man inte fränkänna författaren, liksom inte heller en viss förmåga att ge träffande personkaraktäristik — något som han nästa gång borde använda på en enbart realistisk Bohusläns-skildring.

Beatrice Zade har i en liten bok »Goethes ungdom» (Hugo Geber 5:50) fortsatt sin skildring av Goethes barnaår, ett företag, som bör uppmuntras av alla vuxna Goethe-beundrare, som vilja att deras egna ungdomar i tid och med en kunnig och klok ciceron, skola få smak för strövtåg i det stora, soliga, underbara land, som är Goethes rike. Till dem bör också nämnas att Bonniers förlag till julen givit ut första bandet av hans »Dichtung und Wahrheit», i en utmärkt översättning — egendomligt nog den första på svenska. »Dikt och sanning» — den som vill viga in det nya året med en stor och god bok bör önska sig den i nyårsgåva.

ANNA LENA ELGSTRÖM.

”I ett gammalt prästhem”, den intressanta artikeln i ett föreg. n:r, hade genom ett tryckfel fått prästgårdens namn skrivet Ansås i stället för Ausås.

är
kvalitets-
varan

bland tvättmedel.

Åtta månaders ingående provningar vid Statens Provningsanstalt och Fackskolan för Huslig Ekonomi hava fastslagit detta.

Dröj ej att prova VERSALE tills Edert linneförråd lidit obotlig skada genom mindervärdiga tvättmedel.

Den som förstår att resa
gör det behagligt åt sig och uppfriskar sig då och då med »4711» för att motverka den tryckande luften.

Vid inköp av Eau de Cologne bör man giva akt på det lagligt skyddade »4711» (Blå-Guld-Etikett).

»4711» Eau de Cologne

Använd i badet »4711» Eau de Cologne-Badsalt

Redovisning.

över till "Födelsedagen" inkomna medel: Fru Gunda Frisk, Kopparberg, 3:—; Elisabeth Andersson, Fjellkinge, 5:—; Anna Hyltén-Cavallius, Smålands Burseryd, 1:—; H. Starenflycht, Växjö, 5:—; E. Berglin, Alfta, 2:—; Greta Hultgren, Norrtälje, 3:—; M. Elgstrand, Hällnäs, 5:—; Lilly Törnblom, Kopparberg, 2:—; Fru Amanda Lindström, Östersund, 3:—; Anna Fredriksson, Kopparberg, 2:—; Dagmar Larsson, Kneippbaden, 25:—; Lektor Elisabeth Eurén, Stockholm, 5:—; H. Berencreutz, Stockholm, 10:—; Hélène von Malmberg, Okna, 25:—.

Summa kronor 96:—
Till föreningen "Födelsedagen" ha såsom medlemmar följande anmält sig: Fru A. Holmström, Norrköping, Fröken Greta Ericson, Norrtälje, F. d. riksantikvarien Bernhard Salin, Stockholm, Rosa Ljunggren, Göteborg.

Ålderdomssvaghet,

Nervositet **Sömlöshet**
Blodbrist **Trötthet**
Reumatism **Ischias**
Nervsmärtor **Åderförkalkning**

bekämpas effektivt med **miradium**.
Rekommenderas av läkare. Användes på sjukhus. Miradium-salt, -pastiller, och -tabletter. På apoteken å Kr. 6,50 pr. burk.

Gratis sändes boken om radiums verkningar. Skriv till Miradium-officinen, apoteket Vasens apoteksvarucentral Vitrum Stockholm.

Iduns korrespondensklubb.

Jag ville så gärna giva tid, krafter och allt för att vara någon människa till glädje och nytta. Kan jag genom Idun komma i kontakt med någon god bildad ensam dam? Jag känner det vara en livsuppgift för mig, att få hjälpa, giva, ja glömma mig själv. Jag har intet av detta livets goda, att giva, men längtar att få giva av vad hjärtat äger. Kan jag nå någon förståelse hos Iduns läsarinor är jag tacksam för svar.

Medelålders självförsörjande kvinna.

LÄSARINNORNAS SPALT

"Stella" torde sätta sig i förbindelse med Red. för erhållande av svar.

Svar till Sophie-Louise nr 26, som plågas av svår klåda: Försök följande: Bromkali, Brom Natr. aa 5, Brom Amon. Fås utan påskrift, upplöses i 500 gr. kokt vatten. Tages 3 msk. dagligen under några veckor tills bättring förmärkes.

Svar till "Barnlös hustru". Jag har nog, skriver ni, tänkt på att

PERSONNS STICKMASKINER

Svensk tillverkning. Guldmedalj å alla utställningar. Erkänt bästa maskin för tillverkning av alla sorters stickade artiklar, såsom strandkoftor, jumpers, sweaters, underkläder, strumpor m. m.

A.-B. Per Perssons Väv- & Stickmaskin. Fabrik: Kontor & Utställning: Fabriksgränd 3. Drottninggatan 21 B. STOCKHOLM. Ensamförsäljare i Finland: A.-B. Th. Neovius, Helsingfors.

ta fosterbarn, men min man vill det ej, han säger det är för ansvarsfullt att taga ett främmande barn i sitt hus, man vet ej vad för anlag det har o. s. v. De åsikter er man uttalar angående "tanken att ta fosterbarn", borde trösta er över olyckan att icke få egna barn. Här vore ju fara för icke goda "anlag" i allra första hand. Vilken begränsad uppfattning av en stor fråga, vilken bristande tro på exempelns makt!

Låt er man läsa *Söndag* av Ester Ståhlberg. Den lektyren bleve honom måhända nyttig. Han skulle därav få erfara, att man "födes föräldrar". Icke är det det materiella föräldraskapet, som skapar en god fader eller moder. Och adopterade barn kunna bli fullt ut så kärleksfulla som de egna. I nittionio fall av hundra beror det på uppfostran, huruvida förhållandet blir gott mellan föräldrar och barn. Icke ens mellan föräldrar och barn existerar det absoluta. Allt är relativt även därvidlag. Annars vore det väl bra enkelt.

Hos Neapels enkla folkklass är det icke nödvändigt att läsa igenom en hel bok för att förstå, att man med "glatt mod" kan bli i verkliga föräldrars ställe.

Det är det vanligaste i världen, att äkta makar ur arbetar- och

hantverksklassen adoptera ett barn på hittebarnshuset Santa Anunziata. De kallas för "Madonnans barn"; sådana små omges nästan med en liten helgongloria. Adoptivföräldrarna ha ofta flera egna barn, men det anses "bringa lycka" att adoptera en Madonnans skyddsling. Ve den, som gör en sådan liten något ont! De egna barnen få ofta ge efter för fosterbror- eller syster. Icke bry heller dessa fosterföräldrar sina hjärnor med frågan om goda eller dåliga anlag. De öppna sitt hem och sin famn och finna, att en liten mun till inte gör så stor skada och förtrösta nog på att gott lönsas med gott.

Om er själv säger ni, att ni är en utpräglad "mammatyp". Jag vill visst inte tvivla därpå, men beviset att sy småkläder är skäligen tunnt. Er önskan att bli mor kan vara en vacker såpbubbla, som brister inför en konkret verklighet. Vill ni lyssna till ett litet exempel?

En till åren något mogen dam uttalade en gång för en bekant sin livliga önskan att adoptera ett barn; detta fordrade hennes "moderskänslor, hennes ömma hjärta" etc. etc. Den, till vilken hon uttalat sin önskan om att finna ett "adoptivbarn", försökte att bli henne behjälplig att finna det ästundade, men hur det var drog saken något ut på tiden. "Den till åren något mogna" begick då den oförsiktigheten att svara på — en giftermålsannons. Hon gifte sig med en gammal änkekan och fick en liten styvdotter, ett täckt barn, som alldeles icke lade i dagen några dåliga "anlag". Vad hände? Den efter moderskapet törstande blev en den gemenaste styvmoder. Den lilla styvdottern blev hennes piga och hennes kinder buro ofta spår av styvmoderns allt utom "ömma" fingrar. Hur många ogifta kvinnor eller barnlösa hustrur kela icke med sina förmodade moderskänslor. Ibland kommer verkligheten och sätter dem på prov — och de hålla icke provet.

Det rätta moderskapet är något mera och bättre än sentimentalt pjunk. Det är livets stora, omutliga, vackra allvar.

Pröva först er själv och så — med all finkänslighet — er man.

En som icke tror på det absoluta.

Svar till "Den framåtsträvande småländskan". Nej, nej, tänk inte på att sätta upp affär, tag då hellre plats som hembiträde om ni anser er så illa avlönad och var framför allt tacksam för att ni har en plats. Vårt land är nere i en formlig försumpning i fråga om affärer, folk utan både kapital och framför allt fackkunskap bara gå på i ullstrumporna och "sätter upp" i tanke att nu ska skaras guld med täljknivar endast för att ett fåtal under krigsåren verkligen blevo rika. Men nu är tiden annorlunda, folk kastar inte ut pengar så där nonchalant mer. Och därtill kommer konkurrensen, den oerhörda osunda konkurrensen, både av de stora varuhusen och inte minst av alla de tusen och en nya små affärer, vilkas innehavare sakna både fackkunskap och affärsgeni. När dag efter dag går med tomma kassor och fakturorna skola betalas på dagen

Östlings Eftr. Fotoaffär

Drottninggatan 38, Stockholm.
Tel. 320 46.

Framkallar och kopierar Edra badbilder på kortare tid.
Insänd order från landsorten exp. omgående.

ja, då slungas varorna ut till halva värdet till förfång för sunda, stabila affärer. Så efter en tid måste man begära ackord, och så är det att börja på nytt i samma stil. Sådant är f. n. affärlivet. Självt jag av nöd tvungen börja att arbeta på äldre dagar, nu har jag hållit på ett år och att jag håller ihop förvänar mig. Aldrig en dag får man arbeta under 17 timmar, aldrig har man en ledig stund, det är bara att arbeta. Men jag hade dock ett helt livs fackkunskap till mitt förfogande samt ett litet sparat kapital att ta till. Pengarna ha gått åt till sista öret, men nu hoppas jag i det närmaste vara ur ekluten med en behållning som är + — o. Visserligen har jag inga skulder, men har heller icke kostat på mig och de mina ett öre mer än det allra, allra nödvändigaste. Ja, detta blev en lång utläggning, men jag kan inte kraftigt nog varna alla nybörjare från något så dumdrigt som att sätta upp affär i dessa tider. Hade jag inte försörjningsplikt skulle jag genast söka plats som hushållerska, eller vad som helst, bara inte affär. Men ni vet, när man taget en viss i båten, så

En med händer och fötter kämpande.

Där det behövs pensionat.

När jag i förra numret av Idun läste att inrättandet av ett pensionat behövdes i Östra Emtervik, kom jag att tänka på två platser till där pensionat vore välbehöfliga. Dessa ställen är Götarp å Borås-Alvesta järnväg, station Gnosjö, samt Örsorum ungefär en knapp mil från det lilla vackra Grenna. På de nämnda ställena äro flera hundra badgäster om somrarna, på varje ställe blott en restaurang, precis som i Emtervik, men ej ett pensionat eller en privat inackordering man kan få. Båda platserna äro förtjusande vackra och härliga, isynnerhet för familjer med barn i skolåldern. De stora härliga skogarna och de förtjusande sjöarna med sina små båtar och ekor, och de vänliga in-

Vad blom-morna säga.

Blomvänner kunna få höra sådana frågor: "Hur bär du dig åt, som har så vackra blommor!" En blomväs svarade: "När jag pysslar om mina blommor, känner jag med dem som levande väsen. En vissnande blomma berättade hur klen hon var. Då jag sporde orsaken sade hon: "Krukan är olämplig, godset och glaceringen äro för täta, mina rötter erhålla ej den luft de behöva, jag kvävs. Kära husmor", sade hon bedjande, 'det finns nu en sorts krukor, 'Roslagskrukor' heta de, som äro så bra för blommor, de lämna tillräckligt med luft åt rötterna. I dem kunna vi 'andas' och trivas. Därtill äro de vackra och pryda både oss och hemmet.' — Längre hann hon ej, förrän en varm tår föll på hennes vissnade blad och husmor lovade att genast skaffa ROSLAGSKRUKOR till alla sina blommor. Så går det när blommorna förstås. Vidare upplyste blomvännan att Roslagskrukor och blomvaser m. m. tillverkas av A.-B. Roslagens Glaceringsverk i Norrtälje. De röna en enorm efterfrågan av husmodrar landet runt och äro lämpliga gåvor när namnsdagarna komma. Finns de ej, så bed Eder handlande genast rekvisiterna dem från fabriken. Kataloger och prislista gratis.

Tussin

Snabbt, effektivt och naturligt slemlösan medel vid astma, bronkit, slemstockning, hosta, lårkyllning. — Berömt och välkänt hos sjuka. — Originalförpackningar å 1:25 å apotek eller direkt.

Broschyren, 95^e tusendet, om Tussin, sändes gratis.

Fru HEDVIG LINDHOLM, Upplandsgat. 68—149, Stockholm.

STALRESÄRMADRASSEN IDEAL
Patenterad. Hygienisk. — Billig. — Hållbar Ny prislista gratis och franco. AKTIEBOLAGET RESAR. Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

Var skall jag tillbringa min semester?

SÖDERTELJE BAD- & KURANSTALT

är en synnerligen lämplig uppehållsort för sjuka på grund av den milda, rena luften och det fuktiga läget. Modern kurortsbehandling, speciellt av reumatiska och omsättningssjukdomar, blodbrist, hjärt- och nervsjukdomar samt åderförkalkning. Öppet hela året, sommarsäsong 1 juni—1 sept. Badläkare D:r Alf. Ljung, Stockholm. Mondänt strandbad vid saltsjön. Prospekt och upplysningar lämnas av Badanstalten, Södertälje. Telefon 16 42.

Falsterbohus Nordens Riviera

Bäst och förnämligast för vila och rekreation.

Nöjen och förströelser i rivierastil. Ny utmärkt Tennisbana, Ridhästar, Golv, Canoting och strandattraktioner.

José Sentis orkester från Paris samt Directeur A. PRADERE-NIQUET et M:me PRADERE för dansuppvissning och lektioner i modernaste nyaste danser.

Elegant tisdagsmiddagar och fester i Casino varje lördag och tisdag. Barnbaler onsdagar.

The dansant söndagar och torsdagar samt improviserade förströelser dagligen inom- eller utomhus.

Nybyggda sällskapslokaler och appartement tillfredsställande högsta anspråk. Falsterbohus har 200 rum, Matsal för 300 pers. och Casino rymmande cirka 500 personer vid småbord och dans, men ofta icke tillräckligt för alla.

Beställ i god tid.

FALSTERBOHUS.

födingarna med sina små trevliga gårdar. Om det nu anses för sent i år, att för någon företagsam person öppna ett pensionat på de nämnda ställena, hoppas jag att till nästa sommar i god tid någon startar ett sådant.

Semesterfirande pappa.

En äldre utlandssvensk köpman, som genom kriget och de sista årens svåra förhållanden i Tyskland förlorat sin existens och på grund av längre tids sjuklighet icke kan erhålla någon anställning, beder välvilliga landsmän om ett litet understöd.

Personen ifråga har på läkarens tillrådan rest upp till Sverige för att söka bot för en svår lungkatarr i ett sanatorium eller vilohem.

Även de minsta bidrag mottagas med största tacksamhet och sändas till "Köpman" Iduns exp. f. v. b.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 74. Har sökt mycket efter svensk men ej hittat annat än medföljande prov. Är det svensk körvel eller hundloka? Var växer svensk körvel?

Okunnig lantflicka.

Det prov ni sände är vanligt hundloka. Körvel har starkt kryddad anisliknande lukt och smak och växer här och var i Sverige, allmän i Stockholmstrakten. Till den förut omtalade dekokten kan ni köpa torkad körvel på apoteket. Den gör samma nytta som den friska, man skall efter sköljning i kallt vatten läggas i nytt kallt vatten några timmar tills den blir uppmjukad och kokas i samma vatten. Bäst att köpa hackad körvel, den är dyrare än den som är torkad hel men också mycket bättre.

N:r 75. Finns något ofarligt medel att få svärtade ögonbryn att sitta kvar för längre tid? Tacksam för snart svar.

No name.

Här ges recept på färgmedel för ögonbrynen som sitter kvar, men effekten är ej så vacker och verkar litet onaturlig. Det vill till att utföra proceduren mycket väl. Det är inte mindre än tre olika lösningar att använda i följd strax efter varandra: *Lösning 1:* Acid. pyrogallic 0,5 gr., Spir. conc. 12,0 gr. Aq. dest. 38,0 gr. *Lösning 2:* Nitrot. argentic. 1,0 gr. Aq. dest. 28,0 gr. Sol. ammoniaci 3,0 gr. *Lösning 3:* Sol. Tiosulphatis. natric. gr. 0,3 : 20,0. Utvärtes. — Lösningarna penslas i tur och ordning med största noggrannhet på ögonbrynen. Penseln avstrykes mot flaskhalsen så att den ej dryper.

Om ni vill nöja er med ett mera långsamt verkande medel men som ger ett naturligare resultat, så är det 2½ gr. garvsyra blandat med 28 gr. glycerin, vilket varje dag ingnides i ögonbrynen.

Res till Visby i sommar!

I Visby och på Gotland får Ni den idealiska rekreationen. Över det tusenåriga, minnesrika Visby vilar en sublim ro av ett allenastående slag. Visbybuktens ljusblå hav och färgrika kalkklippor giva Eder illusionen av soligt sydland.

Skriv till Gotlands Turistförening, Visby.

Visby, Snäckgårdsbaden, Kneippbyn, Ljugarn, Slite, Klintehamn, Västergarn, Katthammarsvik, Ronehamn, Burgsvik, Färösund, Kapelshamn m. fl.

Nyhyttans Badanstalt och Rekreationsort

Säsong 1 Juni—1 Sept. — Synnerligen naturskönt och fridfullt, för hälsan välgörande läge i Järnboås socken, Örebro län. Alla former av vanliga medikamentösa bad, såsom tallbarrs- och kolsyrebad, galvaniska och faradiska bad samt elektriska ljusbud och massage meddelas av kompetenta sjukvårdare, som fått sin utbildning vid Skodsborgs Badsanatorium i Danmark. Starkt radioaktiv järnkälla på platsen. Helpensionat med gott, huvudsakligen vegetariskt bord. Läkare W. Ekeberg, Nora. Begär prospekt från Nyhyttans Badanstalt, JÄRNBOÅS.

Tillbringa Semestern å

HÖNÖ HAVSBAD

Härligaste läge i yttersta havsbandet med fri utsikt över Västerhavet. SALTASTE KALLA och VARMA BAD. GOTT BORD. MODERATA PRISER. Täta dagliga båtförbindelser med Göteborg (1 timmas resa) av Marstrandbolagets förstklassiga båtar Svea eller Göta.

Rymliga matsalar med verandor åt havet.

Tel. Hönö 48.

Vördsamt GERTRUD BERGGREN.

P.-adr.: Hönön.

Witemölle Badhotell

erbjuder angenämaste uppehållsort under semestern.

Härliga strandbad.

Vackra promenader.

Tillfälle till segling.

Obs.! Gott bord. Obs.!

Telef. Kivik 25.

Sommar-semester.

Res till Witemölle, där är eder plats. Härliga bad, fin sandstrand, promenader, segling. Lugnt och trevligt. Naturskönt vid Östersjöns vackraste Skånekust. Gott bord, propra rum. Hel pension i delat rum 5 kr. pr dag. Proc. längre tid. Strandhyddans pensionat, Hanna Sonesson.

Ett paradys, där myggor sticks,
Är paradys ändå — med PIX.

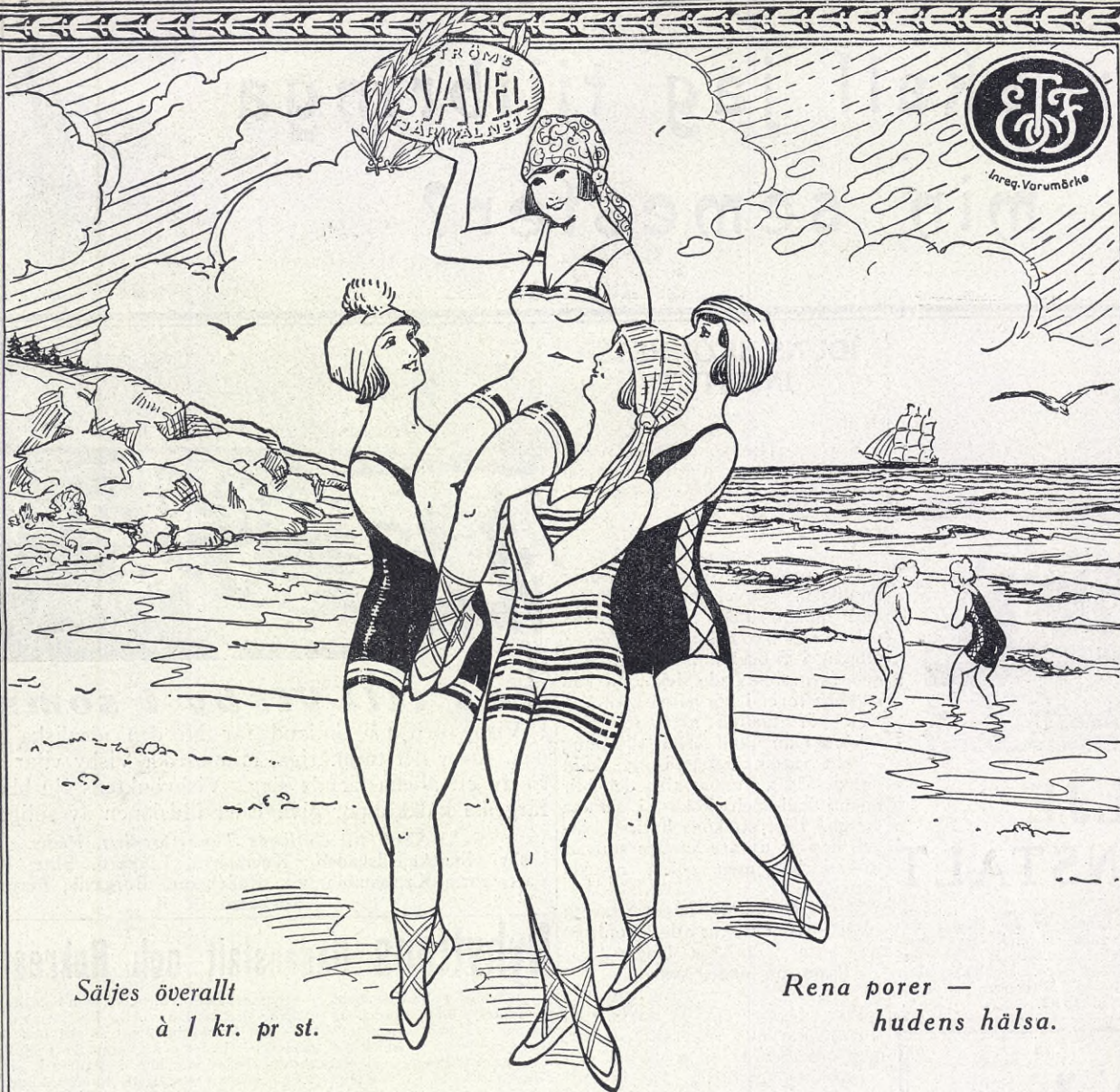
— Kan även användas för att så småningom göra håret mörkare.

N:r 76. Kan Idun hjälpa mig i följande sak. Jag har sedan längre tid tillbaka haft kalla och även fuktiga händer, vilket är av stort obehag för mig då jag genom min representationsplikt måste taga många personer i hand. Händerna äro nästan alltid kalla och handsvetten är till stort obehag, även vid syarbete. Finnes någon verklig bot för detta onda, ej några tillfälliga medel, som blott hjälpa för stunden.

Marianne.

Något medel som hjälper för alltid torde ej existera. Er åkomma är nog sådan att den behöver skötas om för jämnan, åtminstone tidtals. Jag nämner här ett bra medel mot handsvett: 168 gr. rosenvatten, 56 gr. flädervatten (fläderté), 0,6 gr. garvsyra och 14 gr. benzoëintur. Härmed ingnides händerna flera gånger om dagen, varefter de pudras med pulvr. violrot eller violtalkpuder. Dessutom skall ni massera armarna strax ovan handloven och uppåt, ty där blir det lätt en slags stockning, som kan vålla obehaget.

Säljes överallt
å 1 kr. pr st.

Rena porer —
hudens hälsa.

Badets hemlighet

Nöjet blir större och badet mera hälsa om **Elfströms Svavel-Tjärtvål N:o 1** får vara badtvålen. Dess aromatiska, friska lödder — fyllt med förädlade tjär- och svavelämnen — tränger till porernas botten, renande, uppfriskande och välgörande.

Elfströms Svavel-Tjärtvål N:o 1 är bästa tvålen för Eder hud och hy, lika ööverträffad för den dagliga toaletten som för sommarbadet.

Tillverkningen står under kontroll
av Professorn i kemi vid Upsala
universitet L. Ramberg.

Begär icke en svaveltjärtvål; begär
ELFSTRÖMS Svavel-Tjärtvål N:o 1. Det finnes vilseledande efterapning-
ar i marknaden. Undvik dem.

N:r 77. Mitt hår har tunnat av på en tid och på ett par ställen ha kala fläckar uppstått. Vad skall jag göra för att återfå min hårväxt?
Orolig.

Ni kan försöka följande medel: 7 gr. kantarid tinktur, 2½ dcl. renad sprit, 7 gr. svavelblomma, 110 gr. glycerin. Borsta de kala fläckarna 3 gånger om dagen några minuter med en liten mjuk borste, fukta sedan med tinkturen och låt kas sedan i vatten och passeras. den torka in. På aftonen tvättas de kala fläckarna med varmt vat-

ten och masseras sakta med fingertopparna.

N:r 78. Vad finnes för medel mot naturlig magerhet? Är linfrö bra och i vilken form skall det tas in?
Prenumerant.

I sv. på fr. 28 i n:r 13 står en gödkur, som hjälper efter någon tid. — Linfrö intages i form av gröt eller välling. Vid beredningen därav krossas grynen och kokfukta sedan med tinkturen och låt kas sedan i vatten och passeras. Massan kokas sedan upp och spädes med mjölk till den tjocklek

man önskar. Avsmakas med salt och ätes med socker och mjölk, grädde eller saftsås. Är mycket närande och fettbildande.

Kvinnornas företräden.

Humoresk av *Dvoro Muschin*.
Översättning från ryskan.

Generallöjtnant Sapupurin skulle begravas. Till sorgehuset, där begravningsmusiken spelade och

kommandoropen skallade, ilade från alla håll och kanter skockvis med folk, som ville åse begravningshögtidigheterna. I en sådan skock, som sökte arbeta sig fram, befunno sig även tjänstemännen Probkin och Swistkow. Bägge voro åtföljda av sina fruar.

"Omöjligt!" Med detta anrop hejdade dem poliskommissarien, en man med god och vänlig uppsyn, när de kommo fram till avspärningskedjan. "Alldeles omöjligt! Var vänliga och gå en

smula tillbaka. Vi ha våra order, mitt herrskap. Var så vänliga och stig bakåt. Näja, damerna må då i Guds namn få passera... jag ber, mesdames... men er, mina herrar måste jag anmoda att för all del...

Probkins och Swistkows fruar rodnade djupt av glädje över poliskommissariens oväntade älsk-värdhet och slunko genom kedjan, medan deras män fingro kvarstanna på andra sidan av den levande muren och ägna sig åt att betrakta ryggarna på ordningens väktare till fots och till häst.

"Igenom kom dom!" sade Probkin och kastade avundsjuka, nästan hatfulla blickar efter de försvinnande damerna. "Vete himlen varför det där kjolytget jämt ska ha tur. Aldrig får det manliga släktet åtnjuta sådana privilegier som de. Precis som om det vore något alldeles särskilt med våra fruar. De äro, det kan man gott påstå, kvinnspersoner av genomsnittstyp; men dom blev genomsläppta, vad dig och mig beträffar hade man inte låtit oss komma igenom om vi så hade varit statsråd."

"Men nu bedömer ni nog litet egendomligt, mina herrar!" anmärkte poliskommissarien med en förebrående blick på Probkin. "Om ni skulle bli genomsläppta, skulle ni genast börja trängas och störa den goda ordningen; en dam skulle med sin taktkänsla aldrig tillåta sig något sådant."

"Så ni kan prata!" svarade Probkin retfullt. "En dam är i en folksamling alltid den första som trängs. En man står lugnt stilla och ser bara mot en punkt, men en dam arbetar omkring sig med armarna och knuffas till höger och vänster för att inte hennes toalett skall bli tillskrynklad. Det är nu ingenting att disputera om; det kvinnliga släktet har alltid och i alla hänseende företräden. Kvinnorna bli inte uttagna till militärer, vid dansnöjen ha de fritt tillträde, från kroppsliga bestraffningar äro de befriade... och hur göra de sig förtjänta av det? Om en flicka tappar en näsduk, så måste man ta upp den åt henne; kommer hon in någonstans, så måste man resa sig och erbjuda henne sin stol; när hon går, så har man att följa henne ut. Vi ska bara tänka på rangordningen! För att, till exempel, komma sig upp och bli statsråd, måste vi, du eller jag, arbeta och streta hela livet igenom; men en flicka — på en halvtimmes tid låter hon viga sig med ett statsråd — och genast är hon också en hög personlighet. För att bli furste eller greve måste man erövrade en värld, inta Schipkapasset, vara minister en tid; men vilken som helst söt liten Warenska eller Katenka, som inte ens är torr bakom öronen, hon bara sopar litet med sitt släp framför en greve, blixtrar litet med sina vackra ögon, och i en handvändning är hon Hennes Nåd... du har nyligen blivit guvernementssekreterare. Den ställningen har du, det kan man gott säga, förvärvat dig med svett och blod; nå, och din Maria Fornischna? För vilka förtjänster är hon nu fru guvernementssekretererskan? Från att vara en prästdotter blev hon omedelbart tjänstemannafru. Och begriper inte ett spår av ämbetet! Låt henne för en gång göra vårt arbete; det skulle allt bli en skön röra i handlingarna!"

"Men så har hon också att föda barn med smärta", invände Swistkow.

"Det är också någonting att tala om! Hon skulle bara en enda gång stå inför chefen när han flåsar en otäckt i synen, då skulle det bli som ett nöje för henne att få barn. Och privilegium ha de på all möjlig hänsyn. Vilket flicka som helst eller vilken fru som helst i vår samhällsställning

kan till en general använda så pass starka uttryck, att du inte ens skulle kunna begagna dem gentemot en vaktmästare. Ja, din Maria Fornischna kan helt djärvt promenera omkring arm i arm med ett statsråd. Men gå du sta och ta ett statsråd under armen. Gör det... försök får du se!... I vårt hus, alldeles under oss, bor en professor med sin fru. Han har generalsrang förstår du, och har Anna-orden av första klass, men ideligen hör vi hur hans fru skriker åt honom: 'Du är en fårs-kalle! Fårskalle! Fårskalle!' Och till på köpet är det en helt enkel fru av småborgerlig härkomst. I alla händelser, hon är åtminstone en lagligen äkta hustru, så då kan man något så när tänka sig det; så länge världen består är det ju nu en gång så, att fruarna ska gråla. Men vi ska bara se på kvinnor, som leva i fritt äktenskap. Vad kan dom inte allt tillåta sig. Så länge jag lever skall jag inte glömma ett fall som jag träffade på. Det hade nära nog gått mig illa, och jag har nog bara mina föräldrars böner för mig att tacka att jag kom så pass helskinnad ifrån. Du kanske erinrar mig att vår chef förra året, när han under semestern reste på landet ut till sitt gods, tog mig med för att sköta hans korrespondens. Arbetet var en ren struntsak, en timme om dagen hade jag att göra. Jag raskade undan med göromålen och så gav jag mig därifrån; antingen gick jag ut och promenerade i skogen eller också satte jag mig i tjänstfolkets rum och hörde på när de sjöngo visor. Vår chef är högmodig. Hans hus är försett med allting i överflöd, en mängd med tjänare, just som ett koppel med hundar, men där fattas en husfru, som leder det hela. Tjänstfolket äro slarviga, vårdslösa atling och över dem alla kommanderar en kvinna, hus-hållerskan Wjera Nikitischna. Hon serverar téet, arrangerar med middagsmaten och skriker åt tjänarna. En vederstygglig, elak kvinna, kära vän, och ser ut det gör hon som självaste den lede. Tjock, röd, och så därtill en kraxande stämma. När hon skrek åt någon och började sitt kraxande, då var man färdig att springa därifrån. Det värsta, det var inte skällsorden, utan så mycket mer kraxningarna. Herre Du Milde! Ingen människa kunde stå ut med henne! Inte bara tjänarna, utan också mig chikanerade det odjuret... 'Nåja', tänkte jag, 'vänta du bara; jag skall nog passa på ett lämpligt tillfälle och berätta för chefen hurdan du är. Han går med sina tankar helt och hållet upp i sina tjänsteangelägenheter', tänkte jag, 'och ser inte hur du bestäl honom och malträter husfolket. Vänta du, jag skall nog öppna ögonen på honom! Och jag öppnade ögonen på honom, käre vän, men jag öppnade dem så pass, att jag nära nog för alltid slutit mina egna; och jag är än i denna dag rädd för bara minnet. Det var så, att jag gick fram i en korridor och plötsligt hörde ett kraxande. I början trodde jag att man stack en gris, men sedan hörde jag att det var Wera Nikitischna som skällde ut någon: 'Ditt kreatur! Kräk! Fördömda karlslok!' 'Vem kan det vara, som hon nu tufsar till?' tänkte jag. På en gång såg jag, kära vän, hur en dörr öppnade sig och vår chef störtade ut, alldeles röd, med vitt uppspärrade ögon och håret i vildaste ordning. Och hon efter honom: 'Din fördömda karlslok!'

"Nu ljuger du väl ändå?"

"På mitt hedersord. Du kan tro jag blev alldeles het. Vår chef sprang in i sitt rum, och jag stod där som en bock i korridoren och begrep inte ett dyft. En vanlig, obildad kvinna, en köksa,

en tjänstpiga, och hon tillåter sig sådana uttryck och ett sådant uppförande! Jag redde ut saken så här för mig: Chefen har velat säga upp henne, och hon har begagnat sig av tillfället när inga vittnen fanns tillstädes, för att behörigen skälla ut honom. Nå, äntligen kommer hon iväg! Jag var upprörd; jag gick in till henne i hennes rum och sade: 'Hur kunde du våga, odåga till kvinnsperson, att använda sådana uttryck gentemot en högt uppsatt personlighet? Du tror väl, att bara för att han är en svag gammal man, så skall ingen träda mellan för hans skull? Och därmed gav jag henne ett par daskar på hennes feta kindpåsar. Du skall tro, käre vän, vilket kraxande och tjutande hon gav till! Jag höll för öronen och gick därifrån ut i skogen. Ett par timmar efteråt kom en pojke sprin-

gande emot mig. 'Jag skulle komma till herrn.' Jag gick dit och steg in. Han satt och såg arg ut som jag vet inte vad, och mig tittade han inte åt. 'Vad har ni ställt till här i mitt hus', började han. 'Vad menar ers excellens?' svarade jag. 'Menar ni den där historien med Nikitischna, så är det för ers excellens skull som jag har måst ingripa. 'Det är inte er sak', sade han, 'att blanda er in i andras familjeangelägenheter!' Du begriper väl? Familjeangelägenheter! Och nu började han ösa över mig och tufsa till mig till den milda grad. Jag kunde ha dött! Han talade och talade och domderade och domderade och plötsligt slog han helt omotiverat till ett skratt. 'Hur kunde ni komma på en sådan idé?' frågade han. 'Att ni hade mod till det! Det är alldeles förvånansvärt!! Men jag hoppas, min

vän, att allt det här stannar oss emellan... er häftighet kan jag så väl förstå, men ni måste själv inse, att er vidare vistelse i mitt hus är en omöjlighet.' Där ser du, käre vän! Han var alldeles häpen över att jag kunde ge mig till att slå till en oförsämd människa! Kvinnan har fullständigt bedarat honom. Han är geheimeråd, har Vita Örnsorden, har ingen chef över sig, och han underkastar sig en gammal kvinnas vilja... Ja, stora, mycket stora privilegier har det kvinnliga släktet, kära vän! Men... ta av mössan! Där kommer dom med generalen... Herre du min skapare, vilken massa med ordnar! Och varför har dom nu släppt fram damerna; precis som om dom skulle begripa sig på ordnar!"

Musiken stämde in.

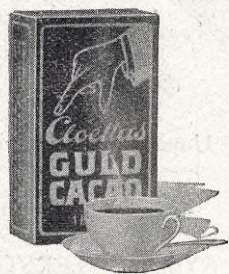
Skolmäster Norelius, en gången tids skollärar-original.

Det finns många underliga djur i vår Herres hage och varje tid har tydligen haft sina speciella arter att framvisa. De gå under namn av original när man talar om dem fast det uttrycket har så missbrukats att det säger bra litet. Och i de flesta fall har det namnet kommit att beteckna en person, som på ett eller annat sätt stannat i växten eller åtminstone fått något snedvidret över sig. När vår tid pekar på sina original sker det med en viss överlägsen gest, som än kan betyda "stackars kräk" eller någon gång med en dragning åt turistreklamen. Den gamla tiden talar om sina med stor tacksamhet och hjärtans soligt leende. Då vore de person-

Nu skall du göra ett försök!

— du skall börja i morgon bitti och du skall snart finna att du mår väl därav. Börja din dag med att dricka en stor kopp choklad av Cloettas Guldcacao. Den ger näring för många timmar under arbetsdagen, den sätter din matsmältning, dina nerver och ditt humör i ordning. För att ej tala om smaken! Tillagningsrecept finnes å varje paket. Ring till din handlande!

Tag det rätta —
Tag Cloetta

Cloetta

sten

ligheter, var och en i sin form, nu äro de underliga djur i den där hagen, jag råkade nämna i början av denna historia. Man kan också kalla dem för lustigkurrar om man så vill.

Norelius hette en sådan där lustigkurre och han var skolmästare i en av Fryksdalens övre socknar vid förra århundradets mitt. Man har inte ledsamt precis när historierna om den mannen berättas av hans forna lärjungar. Ty Norelius var i en klass för sig bland den gamla tidens originelle skolmästare, ja man kan gott säga att han säkerligen var alldeles ensam i den klassen.

Ätminstone var hans räknemetod enastående i sitt slag. Nu skall man kommo ihåg att den tidens skolmaterial voro skäligen enkla och det gällde att klara upp saken med små medel. Norelius använde kortleken han då ungarerna skulle lära sig addition. Tänk dig en liten, mager och högst allvarsam skolmästare omgiven av lika allvarsamma, små och halv-vuxna skolbarn utövande det ädla spelet "hunnraett" under räknetimmen. "Kong å tia" — Tre å äss" — Drönning å krissman. Enkelt och flärdfritt, men så voro också Norelius ungar ena överdängare i räkning. Man kan träffa på dem däruppe i skogarna som timmermärkare och tummare, ålderstigna och vithåriga utan alltför mycket av vetenskapernas barlast. Men räkna kunna de tack vare "hunnraett" och Norelius. Och att kunna räkna är ett utmärkt medel i kampen för tillvaron.

Geografi och den sortens vetenskap stod också på den tidens skolprogram fast det vore orätt att säga att någon dyrbar tid blev slösad på dylika tveklaktiga saker och själv var Norelius en god portion Tomas vad de påfunden beträffa. "Tror manne barna att jorla är rund", frågade han en gång sina elever. "Nä!" svarade dessa i korus, ty de visste mycket väl att deras lärare inte hade så stark tilltro till jordens klotform. "Nä, det tror inte ja heller", förklarade Norelius, "men en borde nock säga ja, efter då står så."

"Nä", svarade barnen, och jag skall säga att det var inte ofta som de fingo tillfälle att använda det ordet. I de flesta fall gavs frågorna så att svaret alltid skulle vara "ja".

Törneblad var skolinspektör på den tiden. Han var en fasa för både Norelius och de andra skolmästarna med för rätten. Törneblad hade nämligen en ful vana att icke blott kritisera deras undervisningsmetoder utan även lägga sig i de flesta saker som rörde skolan. Det kunde till och med hända att han övertog undervisningen och frågade på ett sätt, som barnen inte alls voro vana vid. Och då kunde det minst sagt gå åt skogen.

Som en gång då Törneblad avhörde en lektion i historia och Norelius frågade som vanligt och fick "ja" till svar: "Männe Gustaf Adolf ilade till protestanternas hjälp?" Männe han stupade den 6 november 1632? Männe detta var på slagfåtet vid Lützen? Männe den konungen var en gudfruktig man?" Flinkt och behändigt svarade barnen ja på alla frågorna tills skolinspektören tog ledningen och frågade: "Männe Gustaf Adolf var en äkta filur?" "Ja", svarte barnen, ty så var saken i den skolan. "Min käre Norelius", säger Törneblad, "med sådana där frågor barkar det ju rakt åt skogen." "Ja märker då", svarte skolmästaren.

Kristendomsundervisningen var a och o i äldre tider. De enkla grundläggningarna nöttes in och ve den, som på den tiden försökte experimentera eller komma med nya påfund. Men så kunde den

använd endast

COLGATE
TALC-PUDER och COLD-CREME
Det bästa i sitt slag

SKÖNHETENS BEVARANDE

DAMER

FINNES EJ DE SPECIALARTIKLAR NI ÖNSKAR FÖR EDER SKÖNHETSVA RD A PLATSEN, SÄ TILLSKRIV OSS, VI LÄMNA ÄVEN RAD OCH UPPLYSNINGAR. FÖRSÄNDA MOT POSTFÖRSKOTT. VI BETALA EFTERKRAVSÄVGIFTEN, EJ FRAKTEN.

Parfumerie Royale

Tel. N. 188 43. Vasagatan 42. STOCKHOLM. ABEROPA DENNA ANNONSI!

LÄDER-ARBAND

Märke: "MIDGET" (Patent o. lagl. reg. varumärke) KR. 2 KR.

Världens mest praktiska läderarmband
Klockan sitter absolut stadigt och kan icke glida av armen

Sydda remmar av bästa engelska kvalitet
Bese prov på äkta Midget hos urmakaren.

Rottingstolar iflätas.

Hantverkshemmet för blinda kvinnor, Klara Ö. Kyrkog. 3, Sthlm. Tel. 133 71.

Handsydda underkläder.

Barnklänningar, pyjamas, märkning och hälsöm mottagas.
HELMI KRONBERG, Kungstensg. 22, I. V. 115 32. Stockholm.

Ingen klagan

om man uppriskar blodet, rensar magen och tarmarna från osunda rester och utdriver urinsyran från kroppen, varmed man undanrödjer roten och grundorsaken till illamående och många sjukdomar.
Denna för hela organismen välgörande process erhålles genom att använda

Fruktsalt-Samarin

Det bringar vigör och ger hälsa. Pris pr fl. 2.50. Säljas å alla apotek, hos droghandlare, m. fl.

Cederroths Tekniska Fabrik Stockholm.

I 30 år beprövat hudmedel mot köld och solbränna. Säljes på alla apotek och hos handlande i tuber å 60 öre o. 1 lb. I parti hos LARS MONTÉN, Stockholm.

Babyutstyslar

bästa modeller och kvalitet. Provkartong från kr. 9:50.

Linneutstysel-affären GREVTUREGATAN 24 B, Sthlm. R. T. 754 23.

U-nabb Velocipedringar

Genom den form de erhållit och det tillverknings sätt de genomgått, vinna de utomordentligt så väl i slitstyrka som i elegant utseende och lätt gång.

AKTIEBOLAGET NYMANS VERKSTÄDER UPPSALA.

HOTELL NEPTUN

Lilla Torget - Göteborg

Göteborgs billigaste 1:a klass Hotell. 80 rum med alla bekvämligheter. Badrum. Telefoner. Fullständig restaurang.

Telefon: Namnanrop.

Sjuksköterske Klänningar

ESTER WELIN, Uplandsgatan 19 A. Stockholm. Telef. N. 91 72.

Kameror, Förbrukningsartiklar, Tillbehör FÖRNÄMSTA FABRIKAT TILL LÄGSTA PRISER
Begär katalog. Aktiebolaget Arto. Malmö

tidens människor sin bibel, sin psalmbok och sin katekes och le- vernet rättades därefter. Hur det nu är överlämnar jag åt läsaren att begrunda på lediga stunder, därest det blir någon tid över, vilket som bekant ju är rätt tve- velaktigt.

Den fruktade Törneblad var i antågande och Norelius hade för tillfället en ny omgång. Att in- lära "artiklarna och huvudstycke- na" togo rundlig tid då katekesen fick gå i lån mellan stugorna. No- relius tog ut tre pojkar, som hade att lära sig trons artiklar. Men bara en pojke till var artikel. Det låg något i luften, som det står i bättre romaner, då Törneblad meddelade att han tänkte leda för- höret själv. Pojkarna med artik- larna sutto främst med hopknäp- pa händer; Ängtäppen var en av dem så han får stå för historien och för vad som nu hände. "Hur lyder första artikeln?" Skolin- spektören pekade på den mellersta av de tre pojkarna. Pojken teg och fick frågan än en gång men teg fortfarande.

"Jag tror på Gud Fader" — — skolinspektören var välvilligt stämd och försökte hjälpa pojken på traven. "Nä", sa pojken, "då ä inte ja då, då ä Johan där opp." Och så fick då Johan frågan och klarade sig med glans. "Nä vem tror på Den Heliga Ande då, du Johan", vart nästa fråga. Och svaret kom blixtnabbt: "Jo då gör han Per där"; en gest av Johan åt kamraten på andra sidan mel- lanpojken. Som synes var det ord- ning i allt även om höga veder- börande inte fullt uppskattade den sortens ordning.

Frykdalspojken.

Ferier.

Skiss av Ebon.

"Jag tycker att Julia kan gå in. Här i köket vill jag helst ar- beta ensam. Julia bara försenar mig. Lära i hushållet säger Ju- lia. Julia är bara tretton år. När Julia blir vuxen kan hon kom- ma ut och lära ordentligt, om fru direktörskan det tillåter, vil- ket jag högeligen betvivlar att hon gör. Seså gå nu in."

Så talade envårdshärskarinnan Dagmar Linde i det stora vackra köket.

"Men jag kan väl få hjälpa till med att diska" — "frågade den lilla bleka och tunna Julia Berg, som tack vare sin energiska mors pådrivning var den duktigaste i klassen, trots hon inte hade var- ken lätt för att lära eller vad man kallar gott huvud. Men följden av läsningens forcerande stod allt för tydligt skriven i hela den lilla flickans bleka och klena yttre.

"Näja, diska kan Julia ju få. Men se till att Julia inte smör- jer ner i köket eller smörjer ner sig själv, så att jag får extra arbete med att göra rent efter Julia. Men varför vill Julia jämt gå härute i köket och röra, när Julia kan få sitta inne i rummen och vara fri?"

"Jag struntar i att vara fin. Jag vill göra något nyttigt" — sade Julia trumpet.

"Nä så diska då. Men låt det gå undan. Ty se'n vill jag vara fri. Man kan bli trött skall jag säga att gå och röra i köket från morgon till kväll skall jag säga."

"Men när jag vill hjälpa Dag- mar, så får jag ju aldrig lov" — muttrade Julia.

"Barnungars hjälp undanber jag mig. Ty maten sköter jag själv. Minns det en gång för alla. Men seså, lipa nu inte. Ju- lia får diska, om Julia bara rap- par på. Ty se'n vill jag gå ut."

"Det är då väl att jag ändå får diska" — utbrast Julia uppklar- nande — "det smakar i alla fall

Under vackra sommark dagar

intag Eder lunch,
middag och supé å

PIPERSKA MUREN

Luftiga terrasser.
Naturskön park.
Förstklassig musik.
Obs! Konditori i parken.

Hälsa är skönhet!

Drick varje dag ett glas vatten tillsatt med ENOS och hjälp naturen att avlägsna själva orsaken till illa mående och dålig hälsa.

ENO'S "FRUIT SALT"

har de värdefulla egenskaperna av färsk, mogen frukt och är mycket välsmakande. Det befriar kroppen från ondska rester, verkar renande på blodet, gör hyn åter klar och fräiche, avhjälper förstoppning och dietfel, förhindrar huvudvärk och nervositet, förbättrar aptiten och bibringar denna strålände hälsa, som är så nödvändig för framgång och riktig livsnjutning.

För ung och gammal!
Helflaska Kr. 4:—
Halvflaska » 2:25

Till salu hos samtliga apotek och alla ledande färg- och specialaffärer.

Tillverkas endast av
J. C. ENO Ltd, London, England.
Generalagenter: A.-B. PLATIN & Co., Stockholm.

Nervösa

och

Sömlösa

böra använda
nervnäringemedlet

Promonta

Promonta innehåller samtliga i naturlig nervsubstans förekommande för hjärnan och nervsystemet viktiga beståndsdelar, kombinerat med Vitaminer, Hämoglobiner, organiska Kalk- och Järnsalter, lättlösliga Äggviteämnen och lätt assimilerbara Kolhydrater och utgör således idealet av ett i alla riktningar stärkande nervnäring- och nervbotemedel.

Detsamma rekommenderas av kontinentens förnämsta läkare som vetenskapens sista ord i fråga om ett verksamt nervstärkande och därigenom hela organismen befördrande läkemedel.

Promonta säljes å varje apotek. Nederlag å Apoteket Vasens droghandel, Stockholm.

Allmänhetens omdöme är att

NYA DAGLIGT ALLEHANDA är bäst!

Ty den är den snabbaste nyhetstidningen, den utmärker sig för sakkunskap, livligt framställningssätt och humor, den äger stort politiskt inflytande, den har den trevligaste avdelningen för kvinnan och hemmet, den åtföljes av gratisbilagan "Ungdomens Allehanda" — Sveriges bästa ungdomstidning. Enastående och överraskande specialfotografier i osynliga färger, tävlingar med tusentals kronor i pris!

av hushållssysslor. Men nu kan Dagmar sätta sig att vila. Jag kan diska upp alltsammans själv."

Julia vek upp klädningärmarna. Fick ett köksförkläde för sig och snart var hon i fart med arbetet. Härunder började händerna få färg och ögonen lyste av glädje.

Dagmar såg på henne med förvåning. "Hur i all världen kan det vara roligt att diska?" frågade hon förvånad.

"Kan inte Dagmar förstå det? Att vara nyttigt är ju alltid roligt. Och när man gör nytta i huset så slipper man ju att läsa."

"Är det tråkigt att läsa?" frågade Dagmar. "Jag skulle kunna läsa från morgon till kväll, om jag fick." — "Ja, om man fick läsa lugnt som andra flickor. Men nu kör mamma på så förtvivlat bara för att skryta med hur långt jag är kommen. Och jag har inte alls lätt för att läsa. Dagmar skulle veta hur det känns i huvudet, så var Dagmar glad över att få slippa."

Under tiden hade Julia diskat nätt och fermt upp, satt allt på sin plats och skulle just till att vika ned klädningärmarna, då fru Berg i hela sitt eleganta majestät kom seglande ut i köket. "Vad i all världen betyder detta?" frågade hon förtörnad.

"Julia ville själv. Hon får så ont i huvudet av att bara läsa — urskuldade sig Dagmar.

"Jag kan väl få gå i köket åtminstone nu under ferierna och slippa den myckna läsningen" — jämrade sig husets unga dotter.

"March in med dig" — utbrast modern. "Du skall läsa och förkovra dig varenda dag, så du inte glömmar vad du läst."

Men då Julia fick ögonen fulla av tårar och med ett slag såg så blek och förbi ut, sade modern med blidare stämma: "Du skall få vara fri från böckerna en dag i veckan. Och så börja vi då med denna dag. Men då skall du istället särskilt på denna från läsningen fria dag, förkovra dig duktigt i musiken."

"O, tack, mamma" — sade Julia jublande i det hon slog armarna om moderns hals.

"Och då skall Julia varenda dag få lov att komma ut i köket och hjälpa mig med ett som annat, när Julia nu är så förtjust i att gå i köket och särskilt förtjust i att diska. Och fru direktörskan skall inte tycka illa vara att jag säger detta. Det är inte för min skull, utan för Julias egen. Hon tål inte vid det myckna läsandet, om hon inte får röra sig med litet praktiskt arbete, när hon nu har en sådan brinnande lust till att vara nyttig."

Dagmars läppar krökte sig till ett mångtydigt leende, vilket dock direktörskan Berg inte såg, emedan hon hastigt vred på huvudet och såg åt annat håll.

"Nåja, då får det bli, som ni båda vilja bestämma", sade hon i det hon drog den unga dottern med sig in.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Kan Idun säga mig, om det finns någon kurs, där man får lära sig till sjukgymnast? Ej något gymnastikinstitut. Och vad som fordras för att komma in.

Tacksam för svar.

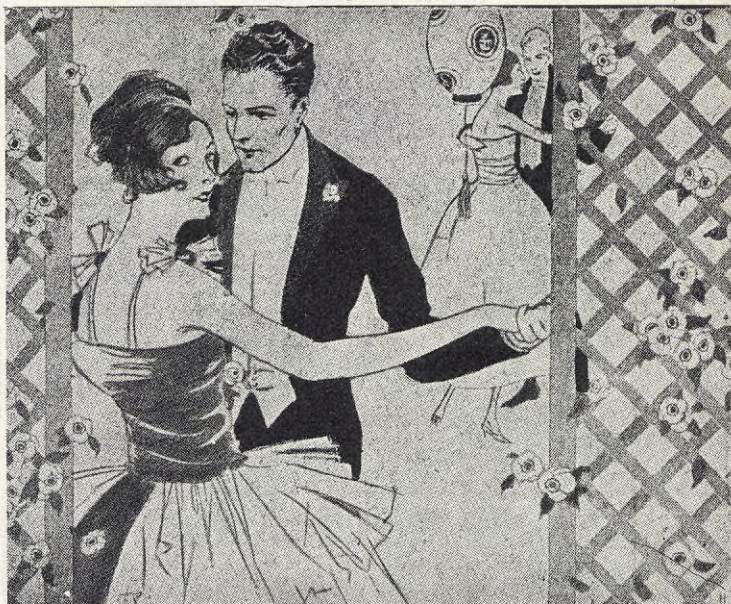
Svar: Om ni ej vill genomgå en kurs vid ett gymnastikinstitut får ni höra efter hos någon privat

För Sommarutflykter

provianteras bäst hos

G. WINBÄCK, Viktualieaffär,

Hötorgshallen 73—75. Tel. N. 45.
Stockholm.

Till sommarbalerna. När unga hjärtan mötas.

Klara ögon, friska läppar, luftiga dräkter, ungdomens behag — allt framkallar romantik.

Låt intet prosaiskt störa stämningen. Transpiration under armarna — så besvärande på grund av den motbjudande lukten — har ofta förstört en balaftons nöje.

Odo-Ro-No, det enda ofelbara, oskadliga medlet, användes nu av unga och gamla, män och kvinnor över hela den civiliserade världen.

Odo-Ro-No är lika effektivt mot transpiration i händerna som under fötterna. Så lätt att använda, men fullt ut lika nödvändigt som renlighet i allmänhet.

Gammal, ypperlig huskur mot grått och missfärgat hår är

AKTA VALNÖTSDEKOKT

effektiv — oskadlig. Pris pr flaska 3:50 + emballage och porto. Tillv. av Leg. apotekaren Fru S. Hellström, Ramnäs.

Nordiska Kristallmagasinet

Krystaller i moderna och eleganta
mönster från Sveriges förnämsta
fabriker finnas alltid i lager till
lägsta priser.

DROTTNINGGAT. 71 A - KUNGSGAT. 7 - STOCKHOLM

Eder fot bränner!

Använd då
NOGIBOL
upplöst i varmt
fotbad som
borttager all
ömhet och andra
obehag.
BOREOL-
svettpulver,

vilket, efter föregående tvättning, inpuddras armbålor och kroppen mot armsvett och annan överdriven svettutdunstning. Rekommenderas även som tillförlitligt Fotströ-Pulver.

TEKN. FABR. BORE H. A. B.
Stockholm. Tel. 153 91.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Falu-ättika

Den bästa inläggnings-, mat-
och bordsättika som finnes i
marknaden!

Tillverkas av

Stora Kopparbergs Bergslags A.-B.

Tag bort värken!

Värkande, styva muskler och reumatism följer ständigt förkylning om ej Sloan's Liniment användes i tid. Stryk ymnigt på leder och muskler — det intränger i huden utan gnidning. Försök det!
Fås på alla Apotek.

sjukgymnast om ni kan få bli elev där. En kortare kurs i gymnastik och massage gives hos Dr Kjellberg, Holländaregatan 3, Stockholm.

Fråga: Kunde någon av Iduns läsare eller lärarinnor giva mig en detaljerad och sakkunnig upplysning om det vore rådligt och lönnande för en ung kvinna att sätta upp ett bokbinderi och i så fall vilken stad eller samhälle är att rekommendera. Skulle helst vara i Sydsverige (Skåne). Ville gärna ha plats vid någon yrkesskola för att undervisa, men till vem skall man vända sig för erhållandet av en sådan plats? Vad är lönen vid en skola? Målar själv konstnärliga originella försättspapper. Ytterst tacksam för flera goda råd.

2-årig bokbinderipraktik.

Svar: Första delen av er fråga överlämnas till läsekretsen att besvara. Angående lärarinneverksamhet vid någon yrkesskola får ni vända er direkt till en kommunal sådan i Malmö, Göteborg eller Stockholm och åberopa eder 2-åriga praktik på området. Fordras troligen att ni först genomgår en kurs vid någon yrkesskola, innan ni kan få plats som lärarinna vid dylik. K. W.

Fråga: Vore tacksam få veta hru jag lämpligast skall placera ett kapital å cirka 15,000 kronor för att få högsta möjliga ränta, då bankerna endast betala 4 proc. Är det rådligt köpa aktier, obligationer eller placera i fastighet?

Tacksam för svar är

Nytligen änka.

Svar: Köp obligationer, ej premie- utan räntebärande. Det är det lugnaste, säkraste och bästa sättet att placera pengar för en ensam dam med mindre kapital. Det finns goda obligationer, som ge 5½ och 6 proc., t. o. m. högre procent, men säkrast är att hålla sig till den lägre sorten.

K. W.

Fråga: Varifrån kan jag erhålla verktyg för läderplastik och lämpligt läder (ev. pris). Tacksam för svar snart.

Vad är det för skillnad på filetspets och filetpypr? Arbetar man den jämtska sprangen på samma sätt som pinnbandspspetsen? Hur ska jag rengöra en i ljus läderplastik arbetad plånbok, som blivit solkig. Elisabeth.

Svar: Verktyg till läderplastik kunna fås hos Nordberg & Peterssons Målarskola, Smålandsgatan 38, Stockholm. Skinn kan köpas antingen hos ovann. firma eller i läderaffärer såsom Klint, Herkulesgatan 4 m. fl. Priset är beroende dels på kvalitet, dels om kalv- eller fårskinn önskas.

Med "filet" menas i allmänhet en knuten spets där mönstret utslutande är sytt med s. k. stoppsöm, till filetpypr användes däremot flera olika sorters söm och bottnar.

Angående den jämtska sprangen etc., så får Ni säkert de bästa upplysningar hos Jämtlands Hemslojdförening, Östersund.

Fläckar på läderplastik borttages med oxalsyra, blandat med vatten, proportionen är svår att säga, men gör lösningen svag i början och prova Er fram.

B. L.

Van Houtens Cacao och Choklad

Världens äldsta och förmästa Cacaomärke.

Finaste Dessert-Choklader.

Stilfulla förpackningar.

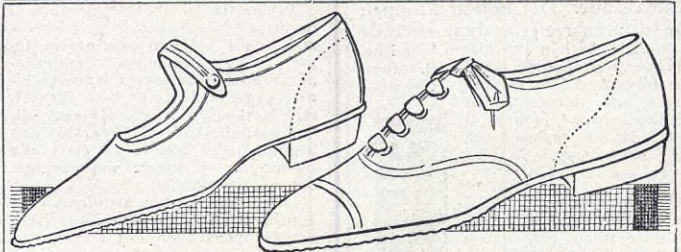
Huvuddepot: Axel Bergmark & C:o, Göteborg.

MATTOR MATTOR MATTOR

Alla sorters material
TILL DE OMTYCKTA HANDKNUTNA MATTORNA
Observera! Våra egna mönster.

SYSTRARNA HULTGREN

Birger Jarlsgatan 13, 2 tr. - STOCKHOLM

TRE TORN

SMERTINGSSKODON MED GUMMISULOR

ELEGANTA,
LÄTTA OCH
BEHAGLIGA

BÄSTA FABRIKAT.
Helsingborgs Gummifabriks
Aktiebolag

Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

TRICOPHEROUS

är världens förmästa **Härmedel** och överträffas icke av något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3: 25.
Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisering och Droghaffärer. Ensamf. för Skandinavien: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Vid Reumatism,
Huvudvärk,
Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar **TOGAL** snabbt och säkert. Togaltabletterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålles av apoteken.

Köp "Extra-Askén"
Väg. 400 grm.
Kronor 3: 25 pr ask
Delikataste Choklad
PERCY F. LUCK & Co.

Nödvändigt för varje hushåll är "AMI"-skyddet,
som förhindrar vidbränning och överkokning. Läggas under kokkärlet, där det fördelar värmen. Ingen sönderbränning och nedstötning av kokkärlet, strykjärn m. m. Ami-skyddet är oundgängligt för gas- och fotogenkok. Pris 50 öre pr st. Till landsorten mot 60 öre pr st. i frimärken, portofritt.
JOHN D. E. NILSSON, Metallmanufaktur, STOCKHOLM, Stjärngat. 4. Tel. Vasa 15293.

anbefallas av många läkare som bästa medel att snabbt alstra nerv- och muskelkraft samt undanröja trötthet, sömnlöshet, överansträngning och svaghetstillstånd. Oumbärliga mot värtröttheten. Finnas i askar å kr. 2: — (för 10 dagars regelbundet bruk) och kr. 3: 80 (för 20 dagars bruk) å alla apotek och kemikalieaffärer.

Obs! NEDSATT PRIS!

Har Ni en **KAMERA?**
Bliv då medlem i hela Sveriges fotoklubb S. A. F. K. Egen tidning och kopieringsanstalt. Undervisning i fotokonst. Upplysningar, anmälningsblankett och vilkor sända vi på begäran kostnadsfritt.
Svenska Amatör-Foto-Klubben, Stockholm B.

M. ZADIG'S DEPILATORIA
ett säkert verkande, oskadligt medel för att borttaga generande hårväxt.
Säljes överallt.
M. ZADIG - Malmö
H. M. Konungens Hovleverantör. NEDERLAG:
i Stockholm, Regeringsgatan 13, i Göteborg, Kronhusgatan 22.

H. M. Konungens Hovleverantör.
Leverantör till:
H. K. H. Hertigen av Nerike.
H. K. H. Hertigen av Södermanl.
H. K. H. Hertigen av Västergöt.
Telefoner: Sthlm 336 42,
Essingen 12.

Linneförrådet

håller längst då
Ni tvättar vid

**Essinge Ångtvätt,
Tvätt- & Strykinrättning**

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör åberopas.

Storkyrkobrinken 11 - Stockholm

BREVLÅDA

RED: S BREVLÅDA.

Carl Magnus Brenner. Tack, skissen kan användas.

Malmö Hospitz

Engelbrektsgratan 11.
rekommenderas.
Tel. 25 14.

Sydsvenska Banken

Ställning den 30 juni 1924.

Tillgångar:		Skulder:	
Kassabehållning	4,600,176: 92	Aktiekapital	34,000,000: —
Obligationer	8,819,334: —	Depositions- och kapitalräkningar	72,719,437: 90
Fastigheter	8,840,795: —	Sparkasseräkning	43,189,563: 76
Inventarier	100: —	Giro- o. löpande räkn.	28,240,499: —
Läneräkning	82,933,354: 88	Postremissväxlaräkning	3,002,250: 30
Växlar	39,084,217: 38	Inhemsk bank	9,776,845: 74
Kreditiv och löpande räkningar	25,919,826: 28	Utländska banker	2,216,675: 28
Inhemsk bank	128,654: 95	Andra räkningar	12,029,800: 32
Utländska banker	8,300,935: 64		
Andra räkningar	26,547,677: 25		
		Kronor	205,175,072: 30
		Kronor	205,175,072: 30

NESTLÉ'S BARNMJÖL

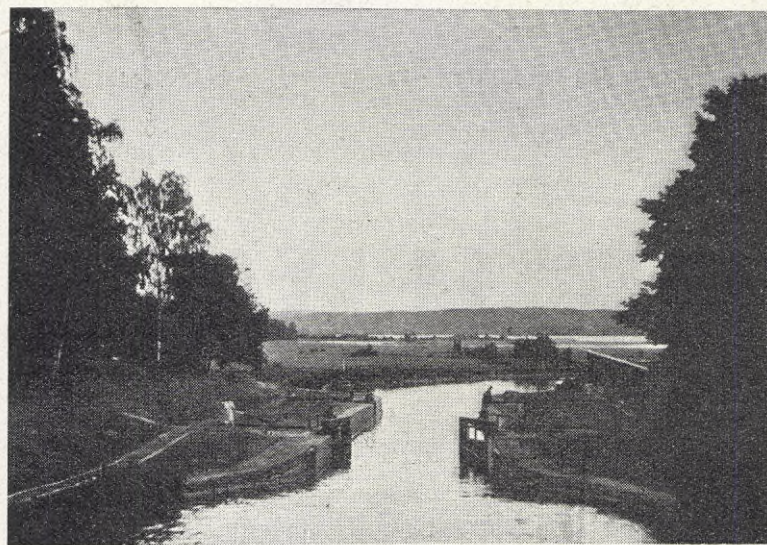
— framställt av den yppersta schweiziska komjölk —
är den bästa ersättningen när den goda modersmjölken icke räcker till, är ovärderlig, när de små barnen skola avvänjas, skyddar dem mot mag- och tarmsjukdomar, kompletterar den ofta bakteriehaltiga komjölk, är rent, närande och hälsosamt, har räddat livet på tusentals barn och är över hela världen sedan ett halvt århundrade tillbaka

rekommenderat av läkare.

NESTLÉ'S
Barnmjöl:

Barnens
hälsokälla.

GÖTA KANAL

SVERIGES VACKRASTE TURISTLED

Stockholm—Göteborg eller vice versa.

Besök i Trollhättan, Vadstena m. fl. platser.

Begär prospekt och turlista hos Resebyråerna eller direkt från
ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
GÖTEBORG - STOCKHOLM

Tidningen

FOLKET

— organet för Södermanland —
främst för Eskilstuna!

Affärsmän!

koncentrera Eder annonsering för Södermanland i tidningen Folket. Utkommer varje helgfri eftermiddag från Eskilstuna samt sprides till Strängnäs, Nyköping och Katrineholm.

Observera!

Tidningen Folket utkommer varje lördag med särskild litterär avdelning samt avdelning med text för kvinnan och hemmet. Observera detta vid annonsering.

Då FOLKET

vinner allt större popularitet,

upplagan går stadigt framåt

är tidningen att hänföra till de bättre annonsorganen i landsorten.

HÄKAN//00

Det faller Er inte in

att gnugga, skrubba och gnida spetsvävt och gardiner, de skulle inte tåla vid sådan behandling.

Varför skrubbar Ni då vanlig tvätt, när den blir ren med NABO denna behandling förutan?

Undvik därför ödeläggelse av linneskåpets dyrbara innehåll genom att till all tvätt använda NABO, som utan tungt arbete och slitning av tyget befriar det från smuts och lämnar det rent, doftande, "som nytt".

Nabo
MED BENSIN

Steinachs experimentella forskningar

ha till fullo bevisat, att vissa kroppskörtlar äro ansvariga för uppkomsten av talrika ålderdomssjukdomar. **Prof. Loewy** och **D:r Pariser** ha framställt det första verksamma körtelpreparatet

REJUVEN

mot dessa symptom. Dess utomordentligt goda verkningskraft bekräftas genom i olika länder utförda försök. Rejuven har givit lysande resultat *speciellt vid behandling av:*

ålderdomssymptom, åder-	(svaghetstillstånd), men-
förkalkning, trötthetstill-	struationsstörningar, kli-
stånd, psykiska förstäm-	makteriska rubbningar,
ningar, sexuella besvär	hjärt- och tarmnevros.

Svenska läkare rapportera framgångsrika behandlingsresultat med Rejuven o.

t. f. Prof. i farmakologi vid Uppsala Universitet
Med. D:r E. Louis Backman

har offentligt uttalat sig för pressen och därvid bestyrkt att enligt dessa läkarerapporter Rejuven har haft en förbluffande verkan.

Rejuven tillhandahålles av apoteken.

(Vit förpackn. för män, röd förpackn. för kvinnor.)

ELEFANTENS DROGHANDEL, Stockholm.

Kruschen-
Känslan

Tag litet Kruschen Salt, så mycket som täcker en 25-öring regelbundet i Eder morgondryck, eller i ett halvt glas varmt vatten och denna lilla dosis skall få Eder att genomleva dagen med frisk optimism och sund styrka.

Kokerskan har också fått det!

Förut vågade man sig knappt ut i köket. Inte ens frun vågade sig ut där på grund av kokerskans obehärskade humör. Och kom det något extra på, var det ännu mindre rådligt att bege sig ut till kokerskan, ty hon var nervös och klagade över sin klena hälsa. Matlagningen blev naturligtvis också därefter. Men då hon i grund och botten var en ypperlig kokerska, som satte en ära i att laga god mat, så beslöt hon sig för att taga skeden i vacker hand.

Och hon bestämde sig för Kruschen-vanan. Hon tog "den dagliga lilla dosen". Efter några få veckor var hon som en annan människa. Hon log mot frun, då denna kom ut i köket, och även den mest ansträngande dag kunde ej bringa henne ur jämvikten.

På samma sätt är det för alla. Går arbetet trögt eller känner man sig missbelåten med allt och alla, så är det i de allra flesta fall något fel med hälsan. Nervositet, huvudvärk, reumatisk värk äro all dagliga företeelser i vår moderna tid, och det gäller att motarbeta dessa. Genom att taga Kruschen Salt får Ni kroppens alla organ att fungera på ett fullt tillfredsställande sätt. Blodet renas. Amnesomsättningen ökas, och matsmältningen förbättras. Börja därför Kruschen-kuren ofördröjligen.

"Det är så enkelt, det är allt,
Blott en daglig dosis Kruschen Salt."

Kruschen Salt i glas à Kr. 3:— erhålles hos Hrr Handlande eller pr postförskott (vid 3 burkar franco) direkt från ensamförsäljarna:

A.-B. ALFRED BENZON & C:o
MALMÖ · STOCKHOLM · GÖTEBORG